

સાપ્તાહિક મુંબઈ સમાચાર

સૌરાષ્ટ્ર આવૃત્તિ

R.N.I. No. GUJ GUJ/2013/66466 *

મુંબઈ પ્રસિદ્ધ થતું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૯૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૫ ■ Volume 69 ■ Issue 8

વિક્રમ સંવત ૨૦૨૨ ■ ફાલ્ગુન સુદ - ૫ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

રવિવાર, ૨૨ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨, (૧૫ પાનાં) કિંમત રૂ ૧૦.૦૦ ઉત્સવ પૂર્તિ પૃથ્વી ૧૧

LIKE & FOLLOW: f /Mumbaisamachar4u

ટાર્ગેટ ૩૦ અબજ ડોલરનો વેપાર: ભારત-બ્રાઝિલમાં કરાર દુર્લભ ખનિજોના સપ્લાય માટે પણ બંને દેશ વચ્ચે સમજૂતી થઈ

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ બ્રાઝિલના રાષ્ટ્રપતિ લુઈઝ ઇનાસિયો લુલા દા સિલ્વા સાથે વ્યાપક વાટાઘાટો કર્યા બાદ, ભારત અને બ્રાઝિલે શનિવારે વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં ૩૦ અબજ ડોલરથી વધુનો દ્વિપક્ષી વેપાર લક્ષ્યાંક નક્કી કર્યો, જેમાં મહત્વપૂર્ણ ખનિજો અને સુરક્ષાના ક્ષેત્રો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું. મોદીએ કહ્યું કે ભારત અને બ્રાઝિલ વચ્ચેના સંબંધો લાંબા સમયથી રાષ્ટ્રપતિ લુલાના દૂરદેશી દૃષ્ટિકોણ અને પ્રેરણાદાયી નેતૃત્વથી લાભ મેળવે છે. તેમણે એ પણ નોંધ્યું કે બ્રાઝિલ લેટિન અમેરિકામાં ભારતનો સૌથી મોટો વેપાર ભાગીદાર છે. વાર્તાલાપ પછીના તેમના મીડિયા નિવેદનમાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે, અમે વર્ષ ૨૦૩૦ સુધીમાં ભારત-બ્રાઝિલ વેપારને ૩૦ અબજ ડોલરથી વધુ લઈ જવા માટે પ્રતિબદ્ધ છીએ. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે (જુઓ પાનું ૨) >>

સહયોગ: નવી દિલ્હીમાં શનિવારે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ બ્રાઝિલના રાષ્ટ્રપતિ લુઈઝ ઇનાસિયો લુલા દા સિલ્વા બેઠક દરમિયાન ભેટ્યા હતા. (એજન્સી)

સુપર-એઈટમાં આજે સુપર-સન્ડે: ભારતનો મુકાબલો સાઉથ આફ્રિકા સાથે ૧૩

એઆઈ સમિટ: દિલ્હી ઘોષણાપત્રને ચીન, અમેરિકા, યુકે અને ફ્રાન્સ સહિત ૮૮ દેશોનું સમર્થન મળ્યું
નવી દિલ્હી: એક સત્તાવાર પ્રકાશનમાં શનિવારે જણાવ્યું હતું કે 'એઆઈ અસર પર નવી દિલ્હી ઘોષણાપત્ર' ને સમર્થન આપનારા ૮૮ દેશ અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠનોમાં અમેરિકા, યુકે, ચીન અને ફ્રાન્સનો સમાવેશ થાય છે, જે એઆઈ પર વૈશ્વિક સહયોગમાં એક મહત્વપૂર્ણ સીમાચિહ્નરૂપ છે. 'સર્વજન હિતાય, સર્વજન સુખાય'ના સિદ્ધાંત પર, ઘોષણાપત્ર એ વાત પર ભાર મૂકે છે કે એઆઈના ફાયદાઓ સમગ્ર વિશ્વમાં સમાન રીતે વહેંચવા જોઈએ. તે આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગ અને બહુ-હિતધારકોની ભાગીદારીને મજબૂત બનાવવા, રાષ્ટ્રીય સાર્વભૌમત્વનો આદર કરવા, સુલભ અને વિશ્વસનીય માળખા દ્વારા એઆઈને આગળ વધારવા પર ભાર મૂકે છે. આ ઘોષણાપત્ર સાત મુખ્ય સ્તંભની આસપાસ રચાયેલ છે, જે વૈશ્વિક એઆઈ સહયોગના પાયાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. આમાં એઆઈ સંસાધનોનું લોકશાહીકરણ, આર્થિક વિકાસ અને સામાજિક ભલાઈ, સુરક્ષિત અને વિશ્વસનીય એઆઈ, વિજ્ઞાન માટે એઆઈ, સામાજિક સશક્તિકરણ માટે એક્સેસ, માનવ મૂડી વિકાસ અને સ્થિતિસ્થાપક, કાર્યક્ષમ અને નવીન એઆઈ સિસ્ટમ્સનો સમાવેશ થાય છે. ૧૮-૧૯ ફેબ્રુઆરીના રોજ નવી દિલ્હીમાં યોજાયેલી એઆઈ ઇમ્પેક્ટ સમિટ ૨૦૨૨, (જુઓ પાનું ૨) >>

હવે ૧૫ ટકા ટેરિફ અને ૧૫૦ દિવસની મહેતલ
ટ્રમ્પે ૧૫૦ દિવસમાં આના માટે કોંગ્રેસની મંજૂરી લેવી જ પડશે નહીં તો એ ૨૬ થઈ જશે

વોશિંગ્ટન: અમેરિકાની સુપ્રીમ કોર્ટે રાષ્ટ્ર પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પને મોટો ઝટકો આપ્યા બાદ તેમણે વધુ એક ચોકાવનારો નિર્ણય લીધો હતો. ટ્રમ્પે તમામ દેશો પર ૧૦ ટકા ટેરિફ લગાવવાનો શુક્રવારે નિર્ણય કર્યો હતો પણ શનિવારે રાત્રે એ વધારીને ૧૫ ટકા કરી હતી. જોકે ટેરિફ લાદવા માટે ટ્રમ્પે જે કાનૂની જોગવાઈનો ઉપયોગ કર્યો છે, જે મુજબ ટેરિફ તાત્કાલિક લાગુ કરી શકાય છે, પરંતુ એમાં સૌથી મહત્વનો નિયમ એ છે કે આ ટેરિફ માત્ર ૧૫૦ દિવસ સુધી જ વસૂલી શકાય છે. ૧૫૦ દિવસ પછી તેની સમયમર્યા પૂરી થઈ જાય છે અને એ પછી ટેરિફ વસૂલવા કોંગ્રેસની મંજૂરી ફરજિયાત હોય છે. જો કોંગ્રેસની મંજૂરી ન મળે તો ટેરિફ આપમેળે સમાપ્ત થઈ જાય છે. ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે દોઢસો દિવસ માટે આ હંગામી (જુઓ પાનું ૨) >>

નેપાળના જેન-ઝી જેવા હતા શર્ટલેસ દેખાવો: દિલ્હી પોલીસે કોર્ટમાં કહ્યું

નવી દિલ્હી: શુક્રવારે એઆઈ ઇમ્પેક્ટ સમિટનો વિરોધ કરવા બદલ દિલ્હી હાઈ કોર્ટે ઈન્ડિયન યુથ કોંગ્રેસના ચાર કાર્યકર્તાને દિલ્હી પોલીસની કસ્ટડીમાં મોકલ્યા છે. જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ રવિએ આરોપી કાર્યકર્તાની કસ્ટડીમાં પાંચ દિવસની પૂછપરછ કરવાની પરવાનગી આપી છે. એઆઈ સમિટ દરમિયાન ભારત મંડપમ્માં શર્ટ પહેર્યા વિના દેખાવ કરનાર ચાર કાર્યકર્તાની કસ્ટડી મેજિસ્ટ્રેટે પોલીસને આપી હતી. રિમાન્ડ માગતી વખતે દિલ્હી પોલીસે કહ્યું હતું કે કાર્યકર્તાઓએ નેપાળના જેન-ઝી જેવું વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું અને આ દેશને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે બદનામ કરવાનું કાવતરું છે. સરકારી વકીલે કહ્યું હતું કે આરોપીએ ભારત-અમેરિકા વેપાર કરારનો વિરોધ કરતાં (જુઓ પાનું ૨) >>

નોંધ: ઈન્દોરમાં એઆઈ સમિટમાં કોંગ્રેસના દેખાવોના વિરોધમાં થઈ રહેલા પ્રદર્શનમાં પથથરમારો થયો હતો. (એજન્સી)

SCAN FOR MORE DETAILS

11 DAYS

Explore VIETNAM

DEP DATES	22nd JAN	05th FEB	21st FEB	07th MAR	19th MAR	11th APR
	23rd APR	07th MAY	21st MAY	04th JUN	18th JUN	26th SEP

PACKAGE INCLUSIONS

- ◆ Glass Bridge, Fansipan Mountain, Funicular Ride, Basket Boat, Bana Hill, Cu Chi Tunnel અને Golden Bridge નો અદભુત અનુભવ.
- ◆ Halong Bay Cruise પર રાત્રી મુકામ નો અવિસ્મરણીય અનુભવ.
- ◆ રીટર્ન ઈકોનોમી ક્લાસ એરફેર.
- ◆ આપણા પોતાના જ રાજસ્થાની મહારાજ - શુદ્ધ શાકાહારી / જૈન જમણા.
- ◆ ગુજરાતી, હિન્દી અને ઈંગલિશ જાણતા ટૂર મેનેજર ની સેવા.
- ◆ વીઝા, એન્ટ્રન્સ ફી સહિત તમામ ખર્ચ ટૂર કોસ્ટ માં જ સામેલ.

203, Man Excellenza, 2nd Floor, Opp. Pawan Hans, S. V. Road, Vile Parle (W), Mum-56.

9920490227 07506679945, 09324064281 (022) 26103073, 74

sales@shahholidays.com www.shahholidays.com

સાપ્તાહિક ભવિષ્ય - પંકિત જિતેન હરિદર મહેસાણાવાળા

તા. ૨૨-૨-૨૦૨૬ થી તા. ૨૮-૨-૨૦૨૬

ગ્રહગોચર: આ સપ્તાહમાં સૂર્યનારાયણ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. માર્ગ મંગળ તા. ૨૩મીએ મકરમાંથી કુંભ રાશિમાં સમગતિએ પ્રવેશે છે. મિશ્ર ગતિએ બુધ કુંભ રાશિમાં તા. ૨૬મીએ વક્રી થાય છે. વક્રી ગુરુ મંદ ગતિએ મિથુન રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. શીઘ્ર ગતિએ શુક્ર કુંભ રાશિમાં માર્ગભ્રમણ કરે છે. માર્ગ શનિ મીન રાશિમાં મંદ ગતિએ ભ્રમણ કરે છે. રાહુ કુંભ રાશિમાં ભ્રમણ કરે છે. તા. ૨૩મીએ ચંદ્ર વૃષભમાં, તા. ૨૬મીએ મિથુનમાં, તા. ૨૮મીએ કર્ક રાશિમાં પ્રવેશે છે.

મેષ (અ, લ, ઈ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં વૈવિધ્યતા લાવી શકશો. નોકરી માટે તા. ૨૫, ૨૬ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં પરિવર્તનો જણાય છે. નોકરી માટે સફળ નિર્ણયો લઈ શકશો. આ સપ્તાહના પ્રવાસ એકંદરે સફળ જણાશે. નવા કામકાજનો પ્રારંભ કરવા માટે મહિલાઓને અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અધ્યયનના નિર્ણયો એકંદરે સ્વતંત્રપણે સફળ બની રહેશે.

વૃષભ (બ, વ, ઊ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વેપારની આવક વધશે. કોરોડેજના કામકાજ સફળ નીવડશે. તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪ નોકરી માટે શુભ જણાય છે. તા. ૨૫, ૨૬મીએ જગજીવી વ્યક્તિ સાથે નાણાવ્યવહાર ટાળવા જરૂરી છે. પ્રવાસમાં યશ મેળવશે. મહિલાઓને પરિવારના પ્રસંગોના આયોજનોમાં અનુકૂળતા જણાશે. સ્વાસ્થ્ય અનુકૂળ રહેશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવીન શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતા જણાશે.

મિથુન (ક, છ, ઘ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વ્યક્તિગત મૂંઝવણો દૂર થવાથી કામકાજમાં ઉત્સાહ ઉમેરાશે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૪, ૨૬ શુભ જણાય છે. નોકરીના અધિકારીનો સહયોગ મેળવવો. તા. ૨૭, ૨૮મીએ નાણાવ્યવહાર વિશેની મૂંઝવણો દૂર થશે. મહિલાઓના પાડોશ સંબંધોમાં સફળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક પ્રવાસના કામકાજ સફળ પુરવાર રહેશે તથા સાધનો સવલતો પ્રાપ્ત કરશે.

કર્ક (ડ, ઇ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવું નાણાકોણ અને દૈનિક સાપ્તાહિક વેપાર સફળ બની રહેશે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪, ૨૬ શુભ જણાય છે. નોકરીના આસપાસના નિર્ણયો સ્વતંત્રપણે લઈ શકશો. લાંબા અંતરના અજાણ્યા સ્થળના પ્રવાસો જન્મકુંડળીના આધારે નક્કી કરવા જરૂરી છે તથા કઠીન પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. અજાણી વ્યક્તિ સાથેના નાણાવ્યવહારમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં નવા કામકાજના પ્રારંભમાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં ઉચ્ચ પરીક્ષા માટે અનુકૂળતાઓ જણાશે.

સિંહ (મ, ટ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા પ્રકારના કામકાજની પદ્ધતિનું જ્ઞાન મેળવવો તથા અમલમાં મૂકી શકવો, પરંતુ શેરસંક્રમણમાં સાવધાની દાખવવી જરૂરી છે. નોકરી માટે તા. ૨૪, ૨૬, ૨૭ શુભ જણાય છે. નોકરીમાં સહઅધ્યાયીઓમાં સંપ જણાશે. વેપારની પ્રવૃત્તિઓમાં યશસ્વી નિર્ણય લઈ શકશો. મુસાફરીએ એકંદરે મહિલાઓને સફળ બનતી જણાશે તથા પરિવારના પ્રસંગો પણ સફળતાથી સંપન્ન થઈ શકશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કઠિન અભ્યાસમાં જરૂરી માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત થવું જણાશે. કન્યા (૫, ૬, ૭): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા પદ્ધતિના કામકાજ શક્ય જણાય છે. નાણાંના આયોજનો પૂર્ણ કરી શકશો. મહત્વના નિર્ણયો લેવા માટે નોકરીમાં ઉપરી અધિકારીનું સલાહ-માર્ગદર્શન ઉપયોગી થશે. તા. ૨૬, ૨૭,

૨૮ના નિર્ણયો સફળ પુરવાર થશે. કાર્યક્ષેત્રે માન-પ્રતિષ્ઠા મેળવવો. પ્રગતિ જળવણી. નાણાંની આવકની વૃદ્ધિ થશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહના પ્રારંભમાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓને નવા અભ્યાસ માટે સાધનો-સવલતો પ્રાપ્ત થતા જણાશે.

તુલા (૨, ૩): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નવા કામકાજનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવો. નોકરી માટે તા. ૨૬, ૨૭, ૨૮ શુભ જણાય છે. સપ્તાહના પ્રવાસો સફળ બની રહેશે. સફળતા અને જરૂરિયાતનાં સાધનો કાર્યક્ષેત્રે મેળવી શકશો. નાણાંની પ્રવાહિતા જળવણી. મહિલાઓને સ્વતંત્ર કારોબારમાં પ્રગતિને અનુભવ થશે. મહિલાઓને પતિનો સહયોગ પણ પ્રાપ્ત થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં કઠિન અભ્યાસમાં પણ ઉત્સાહ જણાશે.

વૃશ્ચિક (ન, ય): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં મંદ ગતિ લાવવાનું ગોચરફળ જણાય છે. નોકરી માટે તા. ૨૨, ૨૩, ૨૪, ૨૭, ૨૮ શુભ જણાય છે. નોકરીના કામકાજમાં વ્યસ્તતા પરંતુ સફળતા અને ઉત્સાહ અનુભવશે. ધાર્થી મુજબના વેપારના કામકાજ પૂર્ણ કરી શકશો. નાણાંની પ્રવાહિતા જળવણી. મહિલાઓને નોકરીની પ્રવૃત્તિઓમાં સફળતાને અનુભવ થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવીન કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવામાં અનુકૂળતા જણાશે.

ધનુ (બ, ઘ, ઙ, ઙ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારના કામકાજમાં પરિવર્તનો લાવી શકશો. મુસાફરીમાં તા. ૨૫, ૨૭, ૨૮ શુભ જણાય છે. મુસાફરી દ્વારા પરિવારનાં યશસ્વી કાર્યો પૂર્ણ કરી શકશો. વેપારની નાણાઆવક જળવણી. ભાઈ-બહેનો સાથેના નાણાવ્યવહાર સંપન્ન થશે. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં નોકરીમાં નવીન તકો અપેક્ષિત સફળતા પ્રાપ્ત થતી જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના શૈક્ષણિક કામકાજ નિયમિતપણે જળવાઈ રહેશે.

મકર (ખ, જ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં નાણાકોણના પ્રયત્નો સ્વતંત્રપણે નિર્ણયાત્મક પુરવાર થશે. નવી નોકરીનો પ્રારંભ શક્ય જણાય છે. તા. ૨૩, ૨૬, ૨૮ નોકરી માટે શુભ પુરવાર થશે. આત્મવિશ્વાસ અને દઢતાપૂર્વક કારોબારના નિર્ણયો લઈ શકશો. અર્થવ્યવસ્થા વધુ મજબૂત બનાવી શકશો. મહિલાઓને પરિવારની જવાબદારીઓમાં સફળતા જણાશે. પરિવારજનો ઉપયોગી થશે. વિદ્યાર્થીઓને આ સપ્તાહમાં નવા કામકાજમાં અનુકૂળતા જણાશે.

કુંભ (ગ, શ, સ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં આત્મવિશ્વાસ, અનુભવ, કાર્યક્ષેત્રના પૂર્ણપણે ઉપયોગ માટે ગોચરફળ શુભ પુરવાર થશે. નોકરીમાં તીવ્રશિખર તથા અનુભવ ઉપયોગી થશે. તા. ૨૩, ૨૭, ૨૮ નોકરીની પ્રવૃત્તિઓ માટે શુભ જણાય છે. અકારણ નાણાખર્ચ ટાળવા જરૂરી છે. પરંતુ નાણાઆવક જળવણી. મહિલાઓને આ સપ્તાહમાં સંતાનના જવાબદારીના કામકાજમાં અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓના આ સપ્તાહના અધ્યાયનમાં નિર્ણયો સફળ બનતા જણાશે.

મીન (દ, ઘ, ઙ, ઙ): ભાઈશ્રી! આ સપ્તાહમાં શેરબજારમાં વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ ખોટો પડે તેમ છે. પોતાના જ્ઞાન, કાર્યક્ષેત્રના આવડત ઉપર પૂર્ણ વિશ્વાસ દાખવી વેપારમાં કામકાજ કરવું જરૂરી છે. ગેરમાર્ગે દોરવાઈ જવાય તેવા ગોચરફળ જણાય છે. નાણાના જોખમ ટાળવા જરૂરી છે. નોકરી માટે તા. ૨૩, ૨૪ શુભ જણાય છે. સરકારી અધિકારીની મદદ મેળવવો. મુસાફરી માટેના નિર્ણયો એકંદરે લાભદાયી પુરવાર થશે. મહિલાઓને નવી નોકરીના પ્રારંભ માટે અનુકૂળતા જણાશે. વિદ્યાર્થીઓ આ સપ્તાહમાં સફળતાથી અભ્યાસ પૂર્ણ કરી શકશે. ■

આજનું પંચાંગ

ઉત્તરાયણ - સૌર વસંતઋતુ, રવિવાર, તા. ૨૨-૨-૨૦૨૬

ભારતીય દિનાંક ૩, માંહે ફાલ્ગુન, શકે ૧૯૪૭ વિક્રમ સંવત ૨૦૨૨, શા. શકે ૧૯૪૭, ફાલ્ગુન સુદ-૫ જૈન વીર સંવત ૨૫૫૨, માંહે ફાલ્ગુન, તિથિ સુદ-૫ પાર્શ્વી શહેનશાહી રોજ ૧૨મો મોહોર, માંહે ૭મો મેહર, સને ૧૩૯૫ પાર્શ્વી કદમી રોજ ૧૨મો મોહોર, માંહે ૮મો આવાં, સને ૧૩૯૫ પાર્શ્વી ફસલી રોજ ૮મો આદર, માંહે ૧૨મો સ્વેનદામંદ, સને ૧૩૯૪ મુસ્લિમ રોજ ૪થો, માંહે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૭ મીસરી રોજ ૬ઠ્ઠો, માંહે ૯મો રમજાન, સને ૧૪૪૭ નક્ષત્ર અશ્વિની સાંજે ક. ૧૭-૫૪ સુધી, ૧૪૪૭ ભરણી ચંદ્ર મેષમાં ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: મેષ (અ, લ, ઈ) સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૭ મિ. ૦૪, અમદાવાદ ક. ૦૭ મિ. ૦૯, રટા.ટા., સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૪૦, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૩૮, રટા. ટા.

સાપ્તાહિક દૈનંદિની

તા. ૨૨-૨-૨૦૨૬ થી તા. ૨૮-૨-૨૦૨૬

રવિવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૫, વિ. સં. ૨૦૨૨, તા. ૨૨મી ફેબ્રુઆરી, ઈ. સ. ૨૦૨૬, નક્ષત્ર અશ્વિની સાંજે ક. ૧૭-૫૪ સુધી, પછી ભરણી. ચંદ્ર મેષ રાશિ પર જન્માક્ષર. લગ્ન, શુભ દિવસ. સોમવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૬, તા. ૨૩મી. નક્ષત્ર ભરણી સાંજે ક. ૧૬-૩૩ સુધી, પછી ફલ્ગુણ. ચંદ્ર મેષમાં રાત્રે ક. ૨૨-૧૧ સુધી, પછી વૃષભ રાશિ પર જન્માક્ષર. આચાર્ય સુંદર સાહેબની પુણ્યતિથિ (સચ્ચિદાનંદસંપ્રદાય), ગોરુપિણી ધષ્ટી (બંગાલ), સપ્તમી ક્ષયતિથિ છે.

મંગળ કુંભમાં સવારે ક. ૧૧-૫૨, ભદ્રા પ્રારંભ મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૩૧-૦૨. શુભ કાર્ય વર્ષઈ છે. મંગળવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૮, તા. ૨૪મી, નક્ષત્ર ફલ્ગુણ બપોરે ક. ૧૫-૦૬ સુધી, પછી રોહિણી ચંદ્ર વૃષભ રાશિ પર જન્માક્ષર.

દુર્ગામંત્રી, હોળાષ્ટક પ્રારંભ, (હોળાષ્ટકમાં તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરી. તા. ૩ માર્ચમાં વિવાહ લગ્ન, વારતુ આદિ માંગલિક કાર્ય વર્ષઈ છે, ભદ્રા સમાપ્તિ સાંજે ક. ૧૭-૫૬. શુભ કાર્ય વર્ષઈ છે. વૈદ્યુત જન્મયોગ શાંતિ પૂજા.

બુધવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૯, તા. ૨૫મી, નક્ષત્ર રોહિણી બપોરે ક. ૧૩-૩૮ સુધી, પછી મૃગશીર્ષ ચંદ્ર વૃષભમાં મધ્યરાત્રે ક. ૨૪-૫૪ સુધી (તા. ૨૬), પછી મિથુન રાશિ પર જન્માક્ષર. શ્રી હરિ જયંતી. સામાન્ય દિવસ.

ગુરુવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૧૦, તા. ૨૬મી, ૨૦૨૬, નક્ષત્ર મૃગશીર્ષ બપોરે ક. ૧૨-૧૦ સુધી, પછી આર્દ્રા. ચંદ્ર મિથુન રાશિ પર જન્માક્ષર. કાગુદશમી (ઓરિસ્સા), બુધ વક્રી બપોરે ક. ૧૨-૧૯. (બપોરે ક. ૧૨.૧૦ પછી શુભ)

શુક્રવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૧૧, તા. ૨૭મી, નક્ષત્ર આર્દ્રા સવારે ક. ૧૦-૪૮ સુધી, પછી પુનર્વસુ. ચંદ્ર મિથુનમાં મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૭-૫૫ સુધી, પછી કર્ક રાશિ પર જન્માક્ષર. આમલકી એકાદશી (આમળા), ભદ્રા બપોરે ક. ૧૩-૩૬ થી ક. રાત્રે ક. ૨૨-૩૨. શુભ દિવસ.

શનિવાર, ફાલ્ગુન સુદ-૧૨, તા. ૨૮મી, નક્ષત્ર પુનર્વસુ સવારે ક. ૦૯-૩૪ સુધી, પછી પુષ્ય. ચંદ્ર કર્ક રાશિ પર જન્માક્ષર. ગોવિંદ દ્વાદશી. શુભ દિવસ.

માત્ર મતદારચાટીમાંથી નહીં દેશોમાંથીય ઘૂસણખોરોને દૂર કરીશું : અમિત શાહ

ગુવાહાટી: જો ભારત નક્સલીઓથી મુક્ત થઈ શકે છે, તો તે ઘૂસણખોરોથી પણ મુક્ત થઈ શકે છે તેવું ભારપૂર્વક જણાવતા, કેન્દ્રીય ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે શનિવારે કહ્યું છે. આગામી પાંચ વર્ષમાં ગેરકાયદેસર ઘૂસણખોરોને માત્ર મતદાર ચાટીમાંથી જ નહીં પરંતુ દેશમાંથી પણ

દૂર કરવામાં આવશે. શાહ આસામ પોલીસ ૧૦મી બટાલિયનના નવા કેમ્પસનો શિલાન્યાસ કર્યા બાદ એક સભાને સંબોધિત કરી રહ્યા હતા, જે તેમણે કહ્યું હતું કે ઘૂસણખોરો દ્વારા અતિક્રમણ મુક્ત કરાયેલી જમીન પર આવવાવામાં આવશે. લોકસભામાં વિરોધ પક્ષના નેતા રાહુલ

ગાંધી પર પ્રહાર કરતા શાહે કહ્યું કે કોંગ્રેસના નેતાએ એક વખત કહ્યું હતું કે ઘૂસણખોરોને દૂર કરવામાં આવશે, પરંતુ કોંગ્રેસ એવું કરી શકતી નથી કારણ કે ઘૂસણખોરો જ તેમની વોટબંક છે. ફક્ત અતિક્રમણ કરાયેલી જમીનોમાંથી ઘૂસણખોરોને કાઢી મૂકવા પૂરું નથી, તેમને

ભારતમાંથી પણ બહાર કાઢવા જોઈએ, એમ તેમણે કહ્યું. શાહે કહ્યું કે આસામ આગામી પાંચ વર્ષમાં પૂર્ણ અને ઉત્તરપૂર્વિય ભારતનું ઔદ્યોગિક કેન્દ્ર બનશે.

૧૬ સભ્યની આસામ વિધાનસભાની ચૂંટણી માર્ચ-એપ્રિલમાં યોજાવાની અપેક્ષા છે. ■

સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ: સુપ્રીમ કોર્ટે દેશવ્યાપી આદેશો આપ્યા

નવી દિલ્હી: આખા ભારતના સોલિડ વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ (ઘન કચરા પ્રબંધન, એસડબ્લ્યુએમ) નિયમોના પાલનમાં અસમાનતાની ગંભીર નોંધ લઈને સુપ્રીમ કોર્ટે કહ્યું હતું કે નિયમોના અમલમાં રહેલા હાલનો તકાવત જળવાઈ રહ્યો છે ત્યારે હાલની પેઢીને વધુ કાયદાકીય સુધારાની રાહ જોવાનું પાલવે એમ નથી. સ્વચ્છ અને તંદુરસ્ત પર્યાવરણ એ જીવવાના અધિકારનો અવિભાજ્ય ભાગ છે એવું નિરીક્ષણ કરતાં સર્વોચ્ચ અદાલતે કહ્યું હતું કે અદાલતે દેશવ્યાપી નિર્દેશો બહાર પાડ્યા છે જે તકદારી લેશે કે કારોબારી પહેલી એપ્રિલથી અમલમાં આવનારા એસડબ્લ્યુએમ નિયમો-૨૦૨૬ને માટે જરૂરી ચંત્રણા ઊભી કરે.

જસ્ટિસ પંકજ મિત્તલ અને એસ. વી. એન ભૈદીની બેન્ચે કહ્યું હતું કે મ્યુનિસિપલ સોલિડ વેસ્ટ (એમએસડબ્લ્યુ)ની ઉપેક્ષા કરવાથી આરોગ્ય તેમ જ અર્થતંત્ર પર માઠી અસર પડશે અને વિશ્વ ભારતનું તંત્રજ્ઞાન સંબંધિત પ્રવૃત્તિમાં મૂલ્યાંકન કરશે ત્યારે ભારતમાં ૨૦૨૬ના નિયમોનો સંપૂર્ણ અમલ થવો જોઈએ. બેન્ચે વધુમાં કહ્યું હતું કે એમએસડબ્લ્યુએ એસડબ્લ્યુએમના નિયમોના અમલમાં આખા ભારતમાં અસમાનતા છે. અદાલતે ૧૯ ડેબ્રુઆરીના હુકમમાં કહ્યું હતું કે કચરાને યુકા, લીલા અને ભયંકર પ્રવાહી એવું વર્ગીકરણ અનેક શહેરો અને ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં થતું નથી. હકીકતમાં આનું વર્ગીકરણ સોર્સ વખતે કરવાનું ફરજિયાત છે. ■

સુપ્રીમ કોર્ટની ફટકાર પછીય ટ્રમ્પનો મિજાજ નથી બદલાયો, કહ્યું કે હજીય ભારત જ ટેરિફ યુકવશે, અમેરિકા નહીં

ન્યૂ યોર્ક/વોશિંગ્ટન: સુપ્રીમ કોર્ટે અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના રેસિડેન્સલ ટેરિફ વિરુદ્ધ યુકાદો આપ્યા બાદ ટ્રમ્પે પ્રતિક્રિયા આપતાં કહ્યું હતું કે સર્વોચ્ચ અદાલતના યુકાદા બાદ પણ ભારત સાથેના વેપાર કરારમાં કશું બદલાયું નથી. ટ્રમ્પે સુપ્રીમ કોર્ટના યુકાદા બાદ અમેરિકામાં આયાત થતી વસ્તુઓ પર દસ ટકા ટેરિફ લગાવ્યો હતો. ટ્રમ્પની બીજી મુદતના આર્થિક એજન્ડાના હાર્દ સમા ટેરિફ પર પ્રહાર કરતા અમેરિકાની સુપ્રીમ કોર્ટે ૬-૩ના મતથી એવો યુકાદો આપ્યો હતો કે ટ્રમ્પે વિશ્વના બધા દેશો પર લાદેલો ટેરિફ ગેરકાયદે છે અને પ્રમુખે જંગી લેવી લગાડીને તેમની સત્તાને વટાવી ગયા છે. આ યુકાદો મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ જોન રોબર્ટ્સે પોતે લખ્યો હતો. ટ્રમ્પે તેમની વિરુદ્ધ યુકાદા આપનાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયમૂર્તિઓની ટીકા કરતા તેમને ‘મૂરખાઓ અને પાળેલા કૂતરા’ વાલંચા હતા. ટ્રમ્પે શુક્રવારે યુકાદાના થોડા કલાકો બાદ વાઈટ હાઉસમાં પત્રકર પરિષદને સંબોધતા

કહ્યું હતું કે સુપ્રીમ કોર્ટનો યુકાદો નિરાશાજનક છે અને દેશને માટે યોગ્ય વસ્તુ ન કરવાની હિંમત ન દાખવવા માટે અદાલતના અમુક સભ્યોને શરમ આવી જોઈએ. પત્રકર પરિષદમાં ટ્રમ્પે ફરી એવો દાવો કર્યો હતો કે મેં ટેરિફનો ઉપયોગ કરીને ગયા ઉનાળામાં ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચેના યુદ્ધને અટકાવ્યું હતું. ટ્રમ્પે એવો પણ દાવો કર્યો

હતો કે મેં ટેરિફનો ઉપયોગ કરીને ભારતને રશિયામાંથી ખનીજ તેલની આયાત કરવાનું બંધ કરાવ્યું હતું. ટ્રમ્પે એવો ખુલાસો કર્યો હતો કે યુકાદાની ભારત અને અમેરિકા વચ્ચેના આ મહિનાની શરૂઆતમાં થયેલા વચગાળાના કરાર પર કઈ અસર નહીં પડે. ટ્રમ્પે તેમના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી સાથેના ‘ભવ્ય સંબંધો’ની વાત કરી હતી.

ટ્રમ્પને પૂછવામાં આવ્યું હતું કે સર્વોચ્ચ અદાલતના યુકાદાને લીધે ભારત અને અમેરિકાએ વચગાળાના વેપાર કરારના નેતાર કરેલા માળખા પર સહી થશે કે નહીં. ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે કશું બદલાયું નથી. ભારત ટેરિફ યુકવશે અને આપણે નહીં યુકવીએ. કરારને લીધે ટેરિફ યુકવવાની અગાઉની પરિસ્થિતિ હવે પલટાઈ ગઈ છે. તેમ જાણો છો કે ભારત અને વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી સહકુલસ્થ છે. હકીકતમાં અમેરિકાવિરોધી લોકો કરતાં મોદી વધુ હોશિયાર નીકળ્યા. આથી અમે ભારત સાથે ડીલ કરી. આ ડીલ નિષ્પક્ષ છે. અને આપણે ટેરિફ ભરવાનો નથી. ભારત તેમજ બીજા દેશો સાથેના વેપાર કરાર ચાલુ રહેશે. મારે ભારત સાથે સારા સંબંધો છે અને આપણે ભારત સાથે વેપાર કરીશું. મારા કહેવાથી ભારતે રશિયાથી તેલ મગાવાનું બંધ કર્યું કારણ કે આપણે એ ભયંકર યુદ્ધ રોકવા માગીએ છે જેમાં દર મહિને ૨૫,૦૦૦ લોકો મરણ પામે છે. (એજન્સી)

પહેલા પાનાનું ચાલુ

નેપાળના જૈન-ઝી

દેશવિરોધી સૂત્રો પોકાર્યા હતા. કાર્યકર્તાઓએ વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી વિરુદ્ધના સંદેશા ધરાવતા ટી-શર્ટ પહેર્યા હતા. આ ચાર દેખાવકારો યુવા કોંગ્રેસના બિહારના નેશનલ સેક્રેટરી કૃષ્ણ હરિ, બિહારના સ્ટેટ સેક્રેટરી કુંદન યાદવ, આર્યાવસ્થીના સ્ટેટ પ્રેસિડન્ટ અજય કુમાર અને તેલંગણાના નરસિંહા રાવ છે. પોલીસે કહ્યું હતું કે આ ચારેએ દેશવિરોધી સૂત્રો પોકાર્યા હતાં અને મોદીની વાંધાજનક તસવીર ધરાવતા ટી-શર્ટ પહેર્યા હતા. આરોપીના મોબાઈલ ફોન જપ્ત કરવા હતા. આ ચારેય વિવિધ રાજ્યના હોવાથી તેમની કસ્ટડીમાં પૂછપરછ કરવી પડશે. આરોપીના વકીલે કહ્યું હતું કે આ ચારે રાજકીય પક્ષના કાર્યકર્તા છે અને તે શાંતિપૂર્વક તેમનો લોકતાંત્રિક અધિકારનો ઉપયોગ કરી રહ્યા હતા.

રાહુલના સીદા આદેશને પગલે કરાયા શર્ટલેસ

દેખાવો : ભાજપ

દિલ્હીમાં એઆઇ ઇમ્પેક્ટ સમિટમાં યુથ કોંગ્રેસનો વિરોધ તેમના નેતા રાહુલ ગાંધીના સીદા આદેશ પર કરવામાં આવ્યો હોવાનો આસામના ભાજપ પ્રમુખ દિલીપ સૈકિયાએ શનિવારે દાવો કર્યો હતો. તેમણે યુથ કોંગ્રેસના શર્ટલેસ વિરોધની નિંદા કરી હતી. તેમજ આને ભારત માટે વૈશ્વિક કલંક ગણાવ્યું હતું. દિલીપ સૈકિયાએ આ ઘટનાની સંપૂર્ણ તપાસની માંગ કરતાં કહ્યું કે ભાજપ અને તેના સહયોગી દળોની યુથ વિંગ કોંગ્રેસના કદરૂપા ચહેરાને ઉજાર કરવા માટે રાજ્યભરમાં વિરોધ પ્રદર્શન કરશે. એક પત્રકાર પરિષદમાં સૈકિયાએ જણાવ્યું કે આ આપણા માટે રાષ્ટ્રીય શરમની બાબત હતી. વૈશ્વિક કલંકની ક્ષણ હતી. આ કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રવિરોધી વલણને દર્શાવે છે.

અત્રે નોંધનીય છે કે ભારતીય યુવા કોંગ્રેસના કાર્યકરોના એક જૂથે રાષ્ટ્રીય રાજધાનીમાં એઆઇ ઇમ્પેક્ટ સમિટ એકાઉનિશન હોલમાં શર્ટલેસ વિરોધ કર્યો હતો. વિરોધ દરમિયાન કાર્યકરો સરકાર અને ભારત-અમેરિકા વેપાર કરાર વિરુદ્ધ સૂત્રોચ્ચાર લખેલા ટીશર્ટ લઈને ફરી રહ્યા હતા. આ મામલે ચાર લોકોની ધરપકડ

કરવામાં આવી છે. સૈકિયાએ દાવો કર્યો કે આ વિરોધ પ્રદર્શન રાહુલ ગાંધીના સીદા આદેશ પર કરવામાં આવ્યું હતું. માયાવતી સહિત દેશભરમાંથી કોંગ્રેસ પર ફિટકાર

શનિવારે અનેક રાજ્યોમાં ભાજપના કાર્યકરોએ ‘ઈન્ડિયા એઆઈ ઇમ્પેક્ટ સમિટ’ ખાતે યુથ કોંગ્રેસના કાર્યકરોના “શર્ટ વગરના” (અર્થનગ્ન) વિરોધ સામે પ્રદર્શન કર્યું હતું. ભાજપે વિરોધ પક્ષ પર વૈશ્વિક મંચ પર ભારતની છબી ખરાડવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. કોંગ્રેસ નેતા રાહુલ ગાંધી મહારાષ્ટ્રના યાણેમાં કોર્ટની સુનાવણી માટે જઈ રહ્યા હતા, ત્યારે ભાજપના કાર્યકરોએ તેમને કાળા ઝંડા બતાવ્યા હતા. બીજી તરફ, ભારતીય જનતા પુવા મોરચાના કાર્યકરોએ જમ્મુ, જયપુર, પટના, બેંગલુરુ, પંચકુલા અને ઈન્દોર સહિતના અન્ય સ્થળોએ વિરોધ પ્રદર્શનો કર્યા હતા. બહુજન સમાજ પાર્ટી (બીએસપી)નાં વડા માયાવતી સહિત અન્ય રાજકીય પક્ષોના નેતાઓએ પણ સમિટના સ્થળે થયેલા આ વિરોધ પ્રદર્શન બદલ કોંગ્રેસની આકરી ટીકા કરી હતી. અન્ય રાજકીય પક્ષોના નેતાઓએ પણ અઈ સમિટના સ્થળે યુથ કોંગ્રેસના વિરોધની નિંદા કરી હતી. માયાવતીએ આ કૃત્યને “અત્યંત વાંધાજનક અને નિંદનીય” ગણાવ્યું હતું.

આ સમગ્ર ઘટનાની વિગતો મુજબ દિલ્હીના એઆઈ સમિટમાં યુથ કોંગ્રેસના કાર્યકરોએ કરેલા શર્ટલેસ પ્રદર્શન બાદ ઇન્દોરમાં ભાજપ યુવા મોરચાના કાર્યકરો કોંગ્રેસ કાર્યાલયનો ઘેરાવ કરવા એકત્ર થયા હતા. ભાજપ યુવા મોરચાના કાર્યકરો સુત્રોચ્ચ

રાજકોટ મનપાએ જંગલેશ્વરના અતિક્રમણો દૂર કરવાની તૈયારી કરી લીધી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રાજકોટ મનપાએ ૨૩મી ફેબ્રુઆરી એટલે કે સોમવારથી જંગલેશ્વર વિસ્તારના અતિક્રમણો દૂર કરવાનું નક્કી કરી લીધું છે. શહેર પોલીસની મદદ લઈ લગભગ ૧૪૦૦ કરતા વધારે ગેરકાયદે બંધાયેલા મકાનો-દુકાનો પાડવામાં આવશે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. ટાઉન પ્લાનિંગ સ્કીમ નંબર ૬ હેઠળ આજી નદી કિનારે અને ૧૫-

મીટર ટાઉન પ્લાનિંગ (ટીપી) રોડ પર સ્થિત અનધિકૃત બાંધકામોને તોડી પાડવા માટે ૧,૨૦૦થી વધુ મનપા સ્ટાફ સભ્ય અને ૧,૫૦૦થી વધુ પોલીસ કર્મચારીઓ તહેનાત કરવામાં આવશે. ઔપચારિક ડિમોલિશન પહેલા, મનપા ટીમો ૧૯ ફેબ્રુઆરીથી સ્થળની મુલાકાત લઈ રહી છે જેથી રહેવાસીઓને માર્ગદર્શન આપી શકાય અને સ્વૈચ્છિક રીતે અતિક્રમણ દૂર કરવામાં મદદ મળી શકે. રહેવાસીઓને સંપત્તિના નુકસાન માટે વહીવટીતંત્ર જવાબદાર રહેશે નહીં. મહાનગરપાલિકાએ ૨૬૦ થી વધુ મશીન અને સાધનોની વ્યવસ્થા કરી છે, જેમાં ૬૪ જેસીબી મશીનો, ૮૪ ટ્રેક્ટર, સાત હિટાચી એક્સ્કેવેટર અને ૫૦ બ્રેક્કરનો સમાવેશ થાય છે. મનપાના જણાવ્યા મુજબ, અતિક્રમણ દૂર કરવાથી ટીપી રોડ ખલ્લો થશે, જેનાથી વિસ્તારમાં ટ્રાફિક જેમ હળવો થશે.

લોકો વચ્ચે જાપ અને સોશયલ મીડિયા પર પણ સક્રિય બનો: ભાજપના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષની સલાહ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ભાજપના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ નીતિન નબીન ગુજરાતની ત્રણ દિવસીય મુલાકાતે આવ્યા છે. તેમણે પક્ષના વિવિધ કાર્યક્રમોમાં હાજરી આપ્યા બાદ નારણપુરા ખાતે ધારાસભ્યો અને પદાધિકારીઓને સંબોધ્યા હતા. તેમણે તમામ નેતાઓને આવનારી સ્થાનિક સ્વરાજની ચૂંટણી માટે કામે લાગવા જણાવ્યું હતું. આ સાથે ધારાસભ્યો અને સાંસદ સભ્યોને સોશયલ મીડિયા પર નિષ્ક્રિય અંગે પણ ટકોર કરતા જણાવ્યું હતું કે વધુને વધુ લોકો સાથે કનેક્ટ થવાની કોશિશ કરે. આ સાથે માત્ર ઓફિસમાં બેસી કામ ન કરતા લોકો વચ્ચે જાપ અને તેમની સાથે સંપર્કમાં રહે અને પક્ષ અને સરકારના કામકાજની વાતો લોકો સુધી પહોંચાડે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી. અગાઉ રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષે કમલમ ખાતે ભાજપના પદાધિકારીઓ, સિનિયર આગેવાનો, પ્રદેશ કાર્યવાહી સભ્યો અને જિલ્લા- મહાનગરના પ્રમુખ તથા મહામંત્રીઓ સાથે સંગઠનાત્મક બેઠક યોજી હતી. જેમાં તેમણે

જણાવ્યું હતું કે ગુજરાતની દરેક ચૂંટણીનું પરિણામ દેશને સંદેશ આપે છે, તેથી રાજ્યએ વધુ મજબૂત અને મક્કમતાથી ઊભું રહેવું જરૂરી છે. કેરળ અને બંગાળમાં ભાજપ કાર્યકર્તાઓ કઠિન પરિસ્થિતિમાં પણ લોકલેવલ પર રાજ્યવાદ અને રાષ્ટ્રનિર્માણની વાત લઈને ભાજપને મજબૂત કરવા અવિરત કાર્ય કરી રહ્યા હોવાનું જણાવતા તેમણે કહ્યું કે વડા પ્રધાન નરેન્દ્રભાઈ મોદીનું નેતૃત્વ તેમને સતત પ્રેરણા આપી રહ્યું છે. કાર્યકર્તાએ ક્યારેય સંતુષ્ટ ન થવું જોઈએ, હંમેશાં કોઈ નવતર લક્ષ્ય સાથે કાર્યરત રહેવું જોઈએ. સંગઠન પદાધિકારીઓને તેમણે કહ્યું કે, ભાજપ માત્ર પાર્ટી નહીં, પરંતુ પરિવાર છે. સમાજમાં પાર્ટીનું પ્રતિબિંબ વાણી, વર્તન અને વ્યવહારમાંથી જ દેખાય છે અને તેના કારણે જ જનતાનું સમર્થન ભાજપ સાથે છે. આ સાથે તેમણે સોશયલ મીડિયામાં વિપક્ષના અપપ્રચાર અને ભ્રામકતા ફેલાવવા સામે સચેત માહિતી અને સરકારની જનહિતની યોજનાઓ અસરકારક રીતે પહોંચાડવા માટે તમામ કાર્યકર્તાઓને અનુરોધ કર્યો હતો.

સુરતમાં બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણી આપઘાત મામલે બ્લેકમેઈલ કરનારી મહિલા મિત્રની અટકાયત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: સુરતના જાણીતા બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણી આપઘાત કેસમાં પરિવારે તેમની મહિલા મિત્ર પૂનમ ભાદોરિયા પર માર્ગસિક્કા ત્રાસ અને બ્લેકમેઈલિંગ કરવાનો આરોપ લગાવ્યો હતો. પોલીસ તપાસમાં પણ બ્લેકમેઈલિંગ અને મિલકતો પડાવી લેવાની વિગતો પ્રકાશમાં આવી હતી. અંતે ઉમરા પોલીસે બિલ્ડરને આપઘાત માટે મજબૂર કરવાના આરોપસર પોલીસે મહિલા મિત્ર સામે ગુનો નોંધી તેની અટકાયત કરી હતી. પોલીસ તપાસમાં તુષાર ઘેલાણીએ જોલી ઓફ ધાતે આવેલી અંદાજે ૧.૦૬ કરોડ રૂપિયાની કિંમતની બે દુકાનો કોઈ પણ પ્રકારની બેંકિંગ ટ્રાન્ઝેક્શન વગર પૂનમબેનના નામે ટ્રાન્સફર કરી દીધી હતી. આ મિલકત ટ્રાન્સફરનો વ્યવહાર ઓગસ્ટ ૨૦૨૨માં થયો હતો, જોકે આ મામલે કોઈ સત્તાવાર નાણાકીય હિસાબ અથવા ટ્રાન્સફર રકમની નોંધ બેંકિંગ સિસ્ટમમાં જોવા મળી નથી. જોકે આ બે દુકાનોના દસ્તાવેજ પર પૂનમનું નામ હતું, પણ આ દુકાનોની લેટી-ડેટી મામલે

તુષાર ઘેલાણીને એક પણ રૂપિયો મળ્યો ન હતો. તુષાર ઘેલાણીના પરિવારે આરોપ લગાવ્યો હતો કે, તુષાર તેની મહિલા મિત્ર પૂનમ ભાદોરિયાથી છુટકારો મેળવવા માગતા હતા, પરંતુ તે પોછો છોડતી ન હતી. વળી, દીકરીના લગ્નમાં આ પૂનમ ભાદોરિયાએ હોબાળો કરવાની પણ ધમકી આપી હતી, આથી તુષાર ઘેલાણીએ બદનામી થવાના ડરને કારણે આપઘાત કર્યો હતો. અંતે ઉલ્લેખનીય છે કે, ૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ના રોજ સુરતના ઉમરા વિસ્તારમાં રહેલા બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણીએ પોતાની પાસે રહેલી લાઇસન્સવાળી રિવોલ્વરથી પોતાની જાતને ગોળી મારી દીધી હતી, જે બાદ તેઓને તાત્કાલિક સારવાર અર્થે હોસ્પિટલ ખસેડાયા હતા, જ્યાં ૫મી ફેબ્રુઆરીના રોજ ફરજ પરના ડોક્ટરોએ તેઓને મૃત જાહેર કર્યા હતા. જે બાદ આ સમગ્ર મામલાને લઈ મૃતક બિલ્ડર તુષાર ઘેલાણીના પરિવારે એક પૂનમ નામની મહિલા પર સમગ્ર બનાવના આરોપો લગાવી એક્સાઇઝ આર નોંધાવી હતી.

બેન્કો, સરકારી સંસ્થાઓ પર તવાઈ, સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી ભરી નહીં હોય તો ૧૦ હજારનો દંડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના ૨૦૨૬ના જાહેરનામાના અનુક્રમણે સુપરિન્ટેન્ડન્ટ ઓફ સ્ટેમ્પસ અને નોંધણી સર નિરીક્ષકની કચેરી દ્વારા મહત્વનું જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. જે મુજબ સરકારી કચેરીઓ, સ્થાનિક સ્વરાજ્ય સહિતની અર્થ સરકારી સંસ્થાઓ, બેન્કો, નોન બેન્કિંગ ફાઇનાન્સિયલ કોર્પોરેશન વિગેરેએ પોતાના હક હોય તેવા દસ્તાવેજમાં યોગ્ય

સ્ટેમ્પ ડ્યૂટી ભરી નહીં હોય તો જે તે સંસ્થા પાસેથી ૧૦ હજાર રૂપિયાનો દંડ વસૂલવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે. અંતે ઉલ્લેખનીય છે કે, અગાઉ ૨ ફેબ્રુઆરીના જાહેરનામામાં સરકારી કચેરીઓ, અર્થ સરકારી સંસ્થાઓ સહિતના બોર્ડ-નિગમ, સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓ, ખાનગી, સહકારી અને સરકારી બેન્કો, નોન બેન્કિંગ ફાઇનાન્સિયલ કોર્પોરેશન વિગેરેએ પોતાના હક હોય તેવા દસ્તાવેજમાં યોગ્ય

બે મહિનામાં રેલવે યેન પુલિંગના ૪૪૯ કેસ નોંધાયા, ૪૮,૭૦૦ રૂપિયાનો દંડ વસૂલાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અમદાવાદ રેલવે મંડળમાં માત્ર અઢી મહિનામાં યેન પુલિંગની ૪૮૪ ઘટના નોંધાઈ હોવાનું રેલવેએ જણાવ્યું હતું, જેમાંથી ૪૪૯ ઘટનામાં કેસ નોંધવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે બાકીના કેસોમાં પ્રાથમિક તપાસ બાદ કાનૂની કારણોસર કેસ નોંધવામાં આવ્યા નહોતા. આ કેસોમાં કાર્યવાહી કરતાં રેલવે સુરક્ષા દળ દ્વારા ૪૦૮ વ્યક્તિઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી તેમજ રૂ. ૪૮,૭૦૦નો દંડ વસૂલવામાં આવ્યો હતો. ડિસેમ્બર ૨૦૨૫થી ૧૯ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ સુધી સ્ટેશન સ્ટરે અમદાવાદ, સાબરમતી, મણિગઢ, મહેસાણા, વિરમગામ અને ગાંધીધામ ખાતે એલામ યેન પુલિંગની ઘટનાઓ તુલનાત્મક રીતે વધુ નોંધાઈ હતી.

૧૩ કરોડ રૂપિયાના સાયબર ફોડના ગુનામાં બહુચરાજી એપીએમસીના ડિરેક્ટરની ધરપકડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: દેશભરમાં અંદાજે ૧૩ કરોડથી વધુની સાયબર ફોડ આચરનારી ગંગના મુખ્ય સૂત્રધાર અને બહુચરાજી એપીએમસીમાં છેલ્લા ૫ વર્ષથી ડિરેક્ટર હિરેન પટેલની સુરત સાયબર કાર્યમુખ્ય ધરપકડ કરી હતી. સાયબર ફોડના ગુનામાં છેલ્લા ત્રણ મહિનાથી ભાગતે ફરતો આરોપી હિરેન પટેલ સુરતના વરાછા ઉમિયાધામ વિસ્તારમાં છુપાયો હોવાની સુરત કાર્યમુખ્ય પ્રાન્ચને બાતમી મળી હતી. આ બાતમીના આધારે પોલીસે વોચ ગોઠવીને હિરેન પટેલને ઝડપી પાડ્યો હતો. સુરત કાર્યમુખ્ય પ્રાન્ચે હિરેન પટેલને કબજે બહુચરાજી પોલીસને સોંપવાની તજવીજ હાથ ધરી છે. મળતી વિગત મુજબ, સુરત પોલીસને જાણવા મળ્યું હતું કે, હિરેન પટેલે ગેરકાયદે નાણાકીય લાભ મેળવવાના હેતુથી પત્ની પ્રેમિલા પટેલના

આઈએનએસ શિકારાની નજીક અન્ય ગગનચૂંબી ઈમારતો પણ તો છે?: હાઈ કોર્ટનો સવાલ

મુંબઈ: દક્ષિણ મુંબઈમાં દરિયાઈ દળના મુખ્ય હવાઈ મથક આઈએનએસ શિકા નજીક બધાનું ધ્યાન ચૂકવી એક બહુમાળી ઇમારત કેવી રીતે તૈયાર થઈ એ વિશે સવાલ ઉઠાવી બોમ્બે હાઈ કોર્ટ શુક્રવારે જાનો રાખવામાં નિષ્ફળતા બદલ નૌકાદળને ફટકાર લગાવી હતી. ન્યાયમૂર્તિ રવિન્દ્ર ઘુગે અને ન્યાયમૂર્તિ અભય મંત્રીની બંડપીઠે જણાવ્યું હતું કે પ્રથમ દૃષ્ટિએ એનું માનવામાં આવે છે કે નૌકાદળ તરફથી સતર્કતાના મામલે ભૂલ થઈ છે કારણ કે તે તેના મહત્વનાં સ્થળ નજીક એક ગગનચૂંબી ઇમારતનું નિર્માણ થઈ રહ્યું છે અને એ એની ધ્યાન બહાર રહી ગયું છે.

અદાલત આઈએનએસ શિકરાના

કમાન્ડિંગ ઓફિસર દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજી પર સુનાવણી કરી રહી હતી. આ અરજીમાં સંવેદનશીલ લક્ષરી સ્થાન માટે નોંધપાત્ર સુરક્ષા જોખમોનો ઉલ્લેખ કરીને પ્રોજેક્ટને રોકવાની માગ કરવામાં આવી હતી.

બંડપીઠે નૌકાદળના આ ચોક્કસ ઇમારતના વિરોધ પર પણ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો હતો જ્યારે આસપાસમાં ઘણી અન્ય રહેણાંક ઊંચી ઇમારતો છે. તેમાંથી કેટલીક તો આઈએનએસ શિકરાની સાવ નજીક છે.

અરજદારના વકીલ આર.વી. ગોવિલકરે જણાવ્યું હતું કે અન્ય ઇમારત ૨૦૧૧ પહેલાં બનાવવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ સંરક્ષણ મંત્રાલયે એક જાહેરનિમું બહાર પાડી સંરક્ષણ

સંસ્થાઓની નજીક ઊંચા બાંધકામ માટે નો-ઓજેક્શન સર્ટિફિકેટ ફરજિયાત બનાવવામાં આવ્યું હતું. જો કે અદાલતે નોંધ્યું હતું કે હાલના હાઇ-રાઇઝને માર્ચ ૨૦૧૧ માં બાંધકામ પ્રમાણપત્ર મળ્યા બાદ બાંધકામ શરૂ થયું હતું.

અદાલતે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આ વિસ્તારમાં ૫૩.૦૭ મીટર (૧૫ માળ) સુધીના બાંધકામની પરવાનગી હોવાથી ઇમારતના ઉેવલપરે પોતાના જોખમ પરવાનગી કરતા વધુ ઊંચાઈનું બાંધકામ કરવાનું રહેશે. જો અદાલત તારણ કાઢશે કે એ નઓ ફી (નો ઓ બજેક્શન સર્ટિફિકેટ) ફરજિયાત છે, તો તે ૫૩ મીટરથી ઊંચી ઇમારત તોડી પાડવાનો નિર્દેશ આપશે.

ઈ-બસને કારણે કાન્હેરી ગુફાની મુસાફરી મોંઘી થઈ, પ્રવાસીઓમાં નારાજગી

મુંબઈ: સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનમાં બેસ્ટ બસ સેવા બંધ કર્યા પછી પાર્ક પ્રશાસને હવે પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે ત્યાં ઈ-બસ સેવા શરૂ કરી છે. જોકે ઘણા લોકોએ આ બસોના ટિકિટના ભાવ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને વહીવટીતંત્રના આ નિર્ણયની ટીકા થઈ રહી છે. બીજી તરફ ટિકિટના દરેક બાબતમાં રાજકારણ લાવવાની જરૂર નથી. રાજએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આપણી પાસે સાારા રજાતાંને ફલાયઓવર છે તે સારી વાત છે, પણ આપણે મૂળ મુદ્દાને સ્પર્શી રહ્યા નથી. આટલા મોટા પાયે વિકાસ થઈ રહ્યો છે, પણ લોકોને કેટલું નુકસાન થઈ રહ્યું છે. લોકો પાસે એક કરતાં વધુ કાર છે. ઘણી ઇમારતોમાં પાર્કિંગનો મોટો મુદ્દો છે. અગાઉ હું સીએમને મળ્યો હતો ત્યારે તેમને જાણ કરી હતી.

મુંબઈ: સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનમાં બેસ્ટ બસ સેવા બંધ કર્યા પછી પાર્ક પ્રશાસને હવે પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે ત્યાં ઈ-બસ સેવા શરૂ કરી છે. જોકે ઘણા લોકોએ આ બસોના ટિકિટના ભાવ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને વહીવટીતંત્રના આ નિર્ણયની ટીકા થઈ રહી છે. બીજી તરફ ટિકિટના દરેક બાબતમાં રાજકારણ લાવવાની જરૂર નથી. રાજએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આપણી પાસે સાારા રજાતાંને ફલાયઓવર છે તે સારી વાત છે, પણ આપણે મૂળ મુદ્દાને સ્પર્શી રહ્યા નથી. આટલા મોટા પાયે વિકાસ થઈ રહ્યો છે, પણ લોકોને કેટલું નુકસાન થઈ રહ્યું છે. લોકો પાસે એક કરતાં વધુ કાર છે. ઘણી ઇમારતોમાં પાર્કિંગનો મોટો મુદ્દો છે. અગાઉ હું સીએમને મળ્યો હતો ત્યારે તેમને જાણ કરી હતી.

મુંબઈ: સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનમાં બેસ્ટ બસ સેવા બંધ કર્યા પછી પાર્ક પ્રશાસને હવે પ્રવાસીઓની સુવિધા માટે ત્યાં ઈ-બસ સેવા શરૂ કરી છે. જોકે ઘણા લોકોએ આ બસોના ટિકિટના ભાવ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને વહીવટીતંત્રના ઈ-બસ પ્રતિ વ્યક્તિ પ્રવાસીઓમાં રોષ જોવા મળી રહ્યો છે. બોમ્બે હાઈ કોર્ટ અને હાઈપાવર કમિટીના આદેશ મુજબ પર્યાવરણ અને વન્યજીવનો રક્ષણ માટે બેસ્ટની પહેલે ૧૭ જાન્યુઆરીથી બોરીવલી સ્ટેશન

જો એવું જાણવા મળશે કે મુંબઈ મહાનગરપાલિકાએ નૌકાદળના એનઓસી વિના શરૂઆતનું પ્રમાણપત્ર આપી દીલ દર્શાવી છે અથવા ભૂલ કરી છે તો મુંબઈ મહાનગરપાલિકાના અધિકારીઓ સામે કાર્યવાહી કરવાની ચેતવણી પણ અદાલતે આપી હતી. આ મામલાની અંતિમ સુનાવણી ૩૦ માર્ચ પર મુલતવી રાખી છે.

ેવલપરનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા વરિષ્ઠ વકીલ જનક દ્વારકાદાસે દલીલ કરી હતી કે સંરક્ષણ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલા નોટિફિકેશનના કેટલાક મહિના પહેલા, માર્ચ ૨૦૧૧ માં ઇમારતને તેનું પ્રારંભ પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત થયું હોવાથી, તેને સંરક્ષણ તરફથી ફરજિયાત એનઓસીની જરૂર નથી. (પીટીઆઈ) ■

જૈન મરણ

મચ્છગઢા સ્થા. વિશ્વ શ્રીમાળી જૈન મં. વિભવતેન્દ્ર અમૃતલાલ ગંધી (ઉ. વ. ૭૯) તે વાંકાનેર નિવાસી હાલ ઘાટકોપર તે કમળાબેન અમરતલાલ બેચરાદસ ગાંધીના સુપુત્ર. હંસાબેનના પતિ. ચીરાગભાઇ મેઘનાબેન અભયકુમાર પારેખના પિતાશ્રી. તે દિલીપભાઇ, સ્વ. ઉપેન્દ્રભાઇ, તરુબેન, આશાબેન, ઇનાબેનનાં મોટાભાઇ. ભારતીબેન, સ્મિતાબેનના જેઠ. પલિતાણવાળા વિરજલાલ વનમળીદાસ રોહના જમાઇ. તા. ૨૦-૨-૨૬ના ધરપુષ્પ મુકામે અરિહંતશરણ પામેલ છે. સાદરી તથા લૌકિક વ્યવહારની પ્રથા બંધ રાખેલ છે.

જામનગર હાલાર વિશ્વ શ્રીમાળી સ્થાનકવાસી જૈન શ્રાકા નિવાસી સ્વ. નવલબેન અમૃતલાલ મહેતાના સુપુત્ર પ્રકાશભાઇ (ઉ. વ. ૭૧) તા. ૨૧-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે નીલાબહેનના પતિ. અર્પવ તથા ચેજલાના પિતા. સ્વ. વિમળાબેન રમેશચંદ્ર દોશીના ભાઇ. સાગરભાઇ ભભાણી તથા બીજાના સસરા. નમના દાદા. સ્વ. હરજીવનદાસ મગનલાલ દોશીના જમાઇ. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

વિશા પોરવાલ વણિક જૈન જૂનાગઢના નિવાસી હાલ કાંઠવલી ગં. સ્વ. કમળાવતિ દિનકરપ્રસાદ શાહ (ઉ. વ. ૧૦૨) તા. ૨૧-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે સ્વ. દિનકરપ્રસાદ શેષકરણ શાહના ધર્મપત્ની. તે સ્વ. મુકુદભાઇ, સ્વ. હંસાબેન તથા પ્રફુલભાઇ, અનિલભાઇ, ભરતભાઇના માતૃશ્રી. હસમુખલાલ, સ્વ. ચેતનાબેન, સ્વ. મધુબાલા તથા કિર્તીદાના સાસુ. તે બંદરા, રૂપેશના નાનીમા તથા ચંદની, સોનું, અંકર અને દર્શાના દાદાદીમા તા. ૨૧-૨-૨૬ના અરિહંતશરણ પામેલ છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

ઝાલાવાડી દશા શ્રીમાળી શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન વઘણ શહેર નિવાસી હાલ સુરત કીર્તીભાઇ ધીરજલાલ કોસરી (નાટીયાણીબા) (ઉ. વ. ૭૯) તા. ૧-૯-૨-૨૬ના સુરત અરિહંતશરણ પામેલ છે. તે શારદાબેન ધીરજલાલ લાલચંદ કોસરીના સુપુત્ર. ભીનાબેનના પતિ. કલ્યાણકાંતિ, રાજેશ-લીતાના પિતા. દિલીપ-આશા, હર્ષા વિજયકુમાર શાહ, ભાવના નક્લીભાઇ ઝવેરીના મોટાભાઇ. સ્વ. પુરુષોત્તમદાસ છોટલાલ શાહના જમાઇ. સ્વ. દિપ્ત્ય, જયશ્રી, હિના, પ્રાર્થનાસભા તા. ૨૦-૨-૨૬ રવિવારના ૩.૩૦થી ૫.૩૦. ૬. વર્તિતા દિશ્રામ, ૩૯-૨, એસ. વી. પી. રોડ, પ્રાર્થના સમાજ, એચ. એન. રિલાયન્સ હોટેલનીભાજીમાં, મુંબઇ-૪૦૦૦૦૪. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

ઝાલાવાડી દશા શ્રીમાળી જૈન રાણપુર નિવાસી હાલ વિલેપાલે સ્વ. અનિલકાંત ચંબકલાલ નરેયણીયાના સુપુત્ર અમીન્દ્રમાર (ઉ. વ. ૬૭) તે હીનાબેનના પતિ. મુસ્તિ વિશાલ પટેલના પિતા. અજયભાઇ, અરતીબેન રાજેશભાઇ ગોસલીયાના મોટાભાઇ. સ્વ. પુનચંદ દિપચંદભાઇ શાહના જમાઇ. નરેશભાઇ, રાજેશભાઇ, ચૈતાલીબેન મીતનાબેન, જાનીના બનેલી તા. ૨૦-૨-૨૬ શુક્રવારના અરિહંતશરણ પામેલ છે. લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

કચ્છી વિશા ઓશાવાળ જૈન કાંગારાના શ્રીમતી પુનમ (પન્ના) જીતેન્દ્ર દેડીયા (ઉ.વ. ૫૭) તા. ૨૦-૨-૨૬નાં અવસાન પામેલ છે. કસ્તુરબેન વિરવંદ (મંગલ) રતનશીખા પુત્રવધૂ. જીતેન્દ્રના પત્ની. હેડ, લીલાના મમ્મી. કાંગારાના પ્રભાબેન/લાતા નેમચંદ ગાલાના સુપુત્રી. બીના, પલ્લવી, મીના, હરેશ, રાજેશ, કૌશલાબેન. પ્રાર્થના : સોભાવર, તા. ૩૩-૨-૨૬, શ્રી ચર્ચ. સ્થા. જે. શ્રા.સં. સં.કરસન લઘુ નિસ્તર હોલ, દાદર. ટાઇમ : ૨ થી ૩.૩૦.

સમાધવાના ભાવેશ અમૃતલાલ વોરા (ઉ.વ. ૫૭) તા. ૧૯-૨-૨૬ના પો-ડીરેમાં અવસાન પામેલ છે. મંજુલાબેન અમૃતલાલના પુત્ર. શિલ્પાના પતિ. કૃપાશુભા પિતા. કોડાયા તારાબેન અમૃતલાલ ગડાના જમાઇ. પ્રાર્થના સ્મૃતિ, પો-ડીરે-૬૦૫૦૦૧

ભારોડના દેરાજ ધાન્જી સારંગ કેનોશા (ઉ.વ. ૮૦) તા. ૧૮-૨ના અવસાન પામ્યા છે. માતૃશ્રી રતનબેન ધાન્જીના સુપુત્ર. વાસંતીબેનના પુત્ર. કૃષ્ણ, કેતના, નિશાના પિતાજી. નાનજી, ભાણજી, વડાલા કસરબેન મનલાલ બેન્કા, કારાઘઘા વીરબાઇ (વિમળા) વલ્લભજી, લાખાપુર લક્ષ્મીબેન ગુલાબચંદના ભાઇ. બ્રહ્મદાસ મહાંબાઇ ખીમજી ધનાણીના જમાઇ. પ્રાર્થના રાખેલ નથી. નિ. કુલીન કેનીયા. જૈન મુનિ સુબ્રત નિવાસ, સંત નામદેવ ધંધ, ગોગ્રાસવાડી, ડુંબેલી (હરર).

બોધારી વિશાશ્રીમાળી જૈન ઉમરાજા (શિહોર) નિવાસી, હાલબોરિવલી, વાડી લાલ નાગરદાસ શાહના ધર્મપત્ની ભાનુભાબેન શાહ (ઉ.વ. ૭૬) ૫ મેશા, પ્રશાંત, પારુલ જયેશ શાહ, પન્ના કેતનાના માતૃશ્રી.

નિવૃત બેન્ક મેનેજરના

એ. સાતમી જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ના રોજ ફરિયાદીને એક મહિલાએ કોલ કર્યો હતો અને તેમના આધાર કાર્ડ પર એક સિમ કાર્ડ ખરીદવામાં આવ્યું હોવાની માહિતી આપી હતી. એ સિમ કાર્ડ પરથી ઘાટકોપરના એક રહેવાસીને ગેરકાયદે અને હેરેસમેન્ટના મેસેજ કરવામાં આવ્યા હોવાથી ફરિયાદી વિરુદ્ધ એફઆઈઆર નોંધવામાં આવ્યો હોવાનો દાવો મહિલાએ કર્યો હતો.

પ્રાથમિક માહિતી આપીને મહિલાએ કોલ કાર્ડમ બ્રાન્ચ અને પછી સીબીઆઈમાં ટ્રાન્સફર કર્યો હતો. એક આરોપીએ પોતાની ઓળખ આઈપીએસ અધિકારી જય પ્રભાકર ચૌગુલે તરીકે આપી ફરિયાદીનો આધાર નંબર કિલિન લિસ્તમાં હોઈ મની લોન્ડરિંગ પ્રવૃત્તિ સાથે સંડોવાયેલો હોવાનો દાવો કર્યો હતો.

આ બધી વાત પર ફરિયાદીને વિશ્વાસ બેસે તે માટે આરોપીએ સુપ્રીમ કોર્ટ અને એન્ફોર્સમેન્ટ ડિરેક્ટરેટ (ઈડી)ના નામ અને લોગોવાળા બોગસ દસ્તાવેજો ફરિયાદીના મોબાઈલ પર મોકલાવ્યા હતા. સાયબર ઠગ ચેતવણી આપી હતી કે આ બધી તપાસ ‘ટોપ સિક્રેટ’ હોવાથી કોઈ પણ વ્યક્તિ સાથે ચર્ચા કરી તો તારકાલિક ધરપકડ કરવામાં આવશે.

તપાસનું બહાનું કરીને આરોપીએ ફરિયાદી, તેમની પત્ની અને પુત્રીને તેમના ઘરના જ એક રૂમમાં પુરઠાં રહેવાની સૂચના આપી હતી અને દર બે કલાકે રિપોર્ટ કરવાનું જણાવ્યું હતું. પરિવાર પર નજર રાખવા માટે પત્નીના મોબાઈલ ફોન પર સતત વીડિયો કોલ ચાલુ રાખવામાં આવ્યો હતો, એવું ફરિયાદમાં જણાવાયું હતું.

ફરિયાદ અનુસાર ૧૪ જાન્યુઆરીથી ૩૧ જાન્યુઆરી દરમિયાન આરોપીએ આપેલાં વિવિધ બેન્ક ખાતાંમાં ફરિયાદીએ ૧.૮૩ કરોડ રૂપિયા ટ્રાન્સફર કર્યાં હતા. નાણાંની વ્યવસ્થા કરવા માટે ફરિયાદીને તેમની ફિક્સ ડિપોઝિટ તોડવાની, સોનાના દાગીના ગિરવે મૂકવાની અને શેરોં વેચવાની ફરજ પડાઈ હતી. એ સિવાય સુધાચંતરે ફરિયાદીને જાનના જોખમની ધમકી આપવામાં આવી હતી. આરોપીઓએ ૧૧ ફેબ્રુઆરીથી અચાનક કોલ કરવાનું બંધ કરી દીધું હતું. બાદમાં પોતે છોનરાયા હોવાની જાણ થતાં ફરિયાદીએ બુધવારે સાયબર હેલ્પલાઈનનો સંપર્ક સાધ્યો હતો. ફરિયાદને આધારે ગુરુવારે એફઆઈઆર નોંધવામાં આવ્યો હતો.

હિન્દુ મરણ

મોડાસા એકડા વીણા ખડાત્યા કોવાડીયા ગં. સ્વ. લલિતાબેન જયંતીલાલ મહેતા (ગાબટ) હાલ કાંઠીવલી તા. ૧૬-૨-૨૬ના અવસાન પામેલ છે. તે સ્વ. જયંતીલાલ રેવાચંદદાસ મહેતાના ધર્મપત્ની. સ્વ. સ્મીકલાલ રેવાચંદદાસ મહેતાના ભાભી. ગં.સ્વ. પ્રેમીલાબેન સ્મીકલાલ મહેતાના જેઠાણી. હિરીટ, મુકુંદ, મ્હૂર, મેહાંડીનીના માતૃશ્રી. વર્ષા, વીણા, જીતના, નારાયણદાસના સાસુ. કૃપાલ, વિકાસ, જીતરા, અરવિન્દભાઈ પામેલ છે. સાદરી તથા લૌકિક વ્યવહારની પ્રથા બંધ રાખેલ છે. શ્રી વર્ધમાન સ્થાનકવાસી શ્રાવક સંઘ, પમે ગામ, એસ. વી. રોડ, કાંઠિવલી (વેસ્ટ), હાલહાલ લોહણા મહાજન વાડીની સામે.

કચ્છી લોહણા મૂળ વતન કચ્છ ગામ હમલા મંડલ કોલહીપુર વાળા હાલ નિવાસ પુણે તા. ૧૯-૨-૨૬ના. નારાયણદાસ સુંદરજી હમલાલ (દેવા) અવસાન તા. ૧૯-૨-૨૬ના. ગં. સ્વ. નિર્મળાબેન તા. ૧૯-૨-૨૬ના. સ્વ. કૌશિક, ડો. સંજય, હીના સાગર શાહના પિતાશ્રી. ચંદુબેન પ્રતાપભાઈ, લીલાબેન સૂર્યકાંતભાઈ, વીણાબેન કમલાકાંતભાઇ, મીનાબેન સુભાખભાઇના જેઠ. શારદાબેન શંકરભાઇ કોઠારી, દમયંતીબેન અમોદરભાઇ ધીરાવાણી, મધુબેન નૈશદભાઇ કક્કરના ભાઇ. પુરુષોત્તમ કાનજી પાવાણી (મસ્કન-ઓમાના) ના જમાઇ. લૌકિક વ્યવહાર કે પ્રાર્થનાસભા રાખવામાં નથી આવી.

પુષ્ટિમાર્ગી વૈષ્ણવ મુંબઇ નિવાસી હાલ પુના કોમુડીબેન શિરીષભાઇ શાહ (ઉ. વ.૯૧) તે સ્વ. ગે. હીરાલખાઇ મનુભાઇ શાહના પત્ની. તે સ્વ. હીરાલક્ષ્મી મનુભાઇ શાહના પુત્રવધૂ. સ્વ. કાંતાબેન નંદલાલ શાહના પુત્રી. મહેશભાઇ, સ્વ. બીપીનભાઇ, ફિરીટભાઇ તથા સ્વ. પિયુષભાઇના ભાભી. તે સ્વ. જયાબેન, સ્વ. બાળાબેન, સ્વ. બળવંતભાઇ, સ્વ. ઇન્દુબેનના માતૃશ્રી. અ.સૌ. ઉરજીબેન દિલીપભાઇ સોતા, અ.સૌ. શીલાબેન નરેશભાઇ સોતા, અ.સૌ. મધુબેન મુકેશભાઇ સોતાના દેરાણી. ગં. સ્વ. જયશંબેન કિશોરભાઇ રાહમંજીયા. ગં. સ્વ. ચંદાંબેન અજયભાઇ કોટકના ભાભી. બંને પક્ષની પ્રાર્થનાસભા તા. ૨૨-૨-૨૬ રવિવારના સાંજે ૫થી ૭. કે. મહાજન વાડી, પવાની હોલ, ૧૬ માળે, આર.આર.ટી. રોડ, મુલુંડ (વેસ્ટ), લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

કચ્છી લોહણા મુંબઇ નિવાસી હાલ વોડેરા ગં. સ્વ. પુષ્પાબેન (ઉ. વ.૯૧) તે સ્વ. શામજી હંસરાજ ભુજરાલાના પત્ની. સ્વ. દેવજી દ્વારકદાસ આશરની પુત્રી. સો. કૃષ્ણ, જયશ્રી, હિના, ગીરીશ અને પરેશના માતૃશ્રી. વિખીન, વિનોદ, અશોક, દિવ્યા, અંકુર, ગાયત્રી અને રશ્મીના સાસુજી. વિનીત, મિલિંદ, પારસ, અચાનનાં દાદી તા. ૨૧-૨-૨૬ના શ્રીજીવરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા તા. ૩૩-૨-૨૬ સોમવારના સાંજે ૪થી ૬. કલાકે, કારેલીબાગ-વોડેરા.

કચ્છી ભાટીયા મૂળ ગામ માંડવી હાલ વોડેરા ગં. સ્વ. પુષ્પાબેન (ઉ. વ.૯૧) તે સ્વ. શામજી હંસરાજ ભુજરાલાના પત્ની. સ્વ. દેવજી દ્વારકદાસ આશરની પુત્રી. સો. કૃષ્ણ, જયશ્રી, હિના, ગીરીશ અને પરેશના માતૃશ્રી. વિખીન, વિનોદ, અશોક, દિવ્યા, અંકુર, ગાયત્રી અને રશ્મીના સાસુજી. વિનીત, મિલિંદ, પારસ, અચાનનાં દાદી તા. ૨૧-૨-૨૬ના શ્રીજીવરણ પામેલ છે. પ્રાર્થનાસભા તા. ૩૩-૨-૨૬ સોમવારના સાંજે ૪થી ૬. કલાકે, કારેલીબાગ-વોડેરા.

કચ્છી લોહણા કચ્છ કોઠારાના સ્વ. લક્ષ્મીબેન ટોકરશી કેસરીયાના સુપુત્ર જમનાદાસ ટોકરશી કેસરીયા (ઉ. વ. ૮૧) ગુરુવાર, તા. ૧૯-૨-૨૬ના મુલુંડના રામશરણ પામેલ છે. સ્વ. ભાનુબેનના પતિ. મીરા, અક્ષયના પિતા. ઉપેન્દ્ર જમનાદાસ દીનાણી, સોનલ (મીના)ના સસરા. અંકુર, નિરવના દાદા. સ્વ. ડાહબેન હીરજી કક્કરના જમાઇ. ડે. ૧૧૦૩, એલેવીએસ હાઇસ્કૂ, ગે. આર. પી. રોડ, મુલુંડ (વેસ્ટ). પ્રાર્થનાસભા તથા લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

મેથવાળ ગામ ઇંગોરાળા હાલ યાણે ઠાકુલી સ્વ. કંકુબેન તથા હરીભાઇ જેઠાભાઇ સોલંકીની દીકરી. સ્વ. લક્ષ્મીબેન નારાયણ મહિડા તા. ૧૬-૨-૨૬ સોમવારના રામશરણ પામેલ છે. તે સ્વ. નારાયણ મુળજી મહિડાના ધર્મપત્ની. શાંતાબેન, જયાબેન, હરેન્દ્રભાઇ, કાંતાબેન, મીનાબેનના માતૃશ્રી. સ્વ. અર્જુનભાઇ, સ્વ. નાગીભાઇ, સ્વ. મીનાબેન, સ્વ. મણીબેનના બહેન. તથા શાંતાબેન, કંચનબેન, હેતલબેન, સ્વ. જીવણભાઇ, કિશોરભાઇ, ચંદુભાઇ, સ્વ. ઉપેન્દ્રભાઇના સાસુમા. બારમાની વિધિ (કારજ) તા. ૨૨-૨-૨૬ના સાંજે ૫.૦૦. તેમના સ્વ. ઉષાબેનના પિતાશ્રી. નરેશભાઈના મોટાભાઈ. ગં.સ્વ. રંજનબેનના જેઠ. હિત, આયુષ, અન્વિશાના નાનજી. પ્રાર્થનાસભા તા. ૨૧/૨-૨૬ શનિવારના ૩.૦૦ થી ૪.૩૦. શ્રી લોહણા મહાજન વાડી, રવજી ભીમજી રવપરિયા માર્ગ, મિર્ચા ગલી, પન્તવેલ મધ્ય. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

કચ્છી લોહણા કચ્છ ગામ મથલ હાલે મુલુંડ, ગોયલજી વીરજી શેટક (ઉ.વ. ૯૩) તા. ૧૯/૨/૨૬ને ગુરુવાર રોજ રામચરણ પામેલ છે. તે સ્વ. સુશીલાબેનના પતિ. સ્વ. કરસનદાસ માધવજી સાકરાણીના જમાઈ. જ્યોતિ, બીપીના, સુનિલ, અંજુના પિતાશ્રી. સ્વ. શાંતાબેને વેલજી ગણપા, પિયરખેત્રે ઘોઘા નિવાસી, હાલ ભાવનગર, સ્વ. કસ્તુરબેન હંસરાજ ક્રારિયા, સ્વ. ક્રશીબેન જમનાદાસ કક્કરના ભાઈ. દિનશંભુઈ દયારમ કાવળ, હિશોરભાઈ રાહણીદાસ પાણુ, નીતુબેન, વીણાબેનના સસરાજી. પૂજા, કાર્તિક, મનાલીના દમ્પતી. તેમની પ્રાર્થનાસભા તેમજ લૌકિક વ્યવહાર બંધ રાખેલ છે.

કચ્છી ભાટીયા મહેન્દ્ર માધવદાસ આશર (ઉ. વ. ૮૦) તે શાંતિબેન માધવદાસ મથુરાદાસ આશરના પુત્ર. તે ત્રિભુવનદાસ મથુરાદાસ ઉદેશીના

ઉષાબેન, જયેશભાઈ અમૃતલાલ, કેતનભાઈ ભીમરાજભાઈના સાસુ. સ્વ. પૂનમચંદભાઈ, સ્વ. હસમુખભાઈ, સ્વ. મનસુખલાલ, સ્વ. અમુલપરાધના ભાભી. સ્વ. શ્રીમતી ધીરજીબેન પ્રવિણકુમાર, રંજનબેન જયસુખલાલા ભાભી. પિયરખેત્રે ઘોઘા નિવાસી, હાલ ભાવનગર, સ્વ. કસ્તુરજી મોહનલાલ શાહ (માસ્તર)ની ઇકરિટ. ૨૦/૨/૨૬ના અરીહંતશરણ પામેલ છે. રૂમ નં. ૦૩, ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર, ઓદ ઈલન ક્લબ બિલ્ડિંગ, ૮૧૦-એ, ન્યૂ કલિતા ટ્રેનર, એસ.વી. રોડ, નીલકંઠ નગર પાસે, બોરીવલી વેસ્ટ. લૌકિક વ્યવહાર બંધ છે.

પારસી મરણ

ડોલી નરીમાન દરુવાલ તે મરહુમો બધા નરીમાન દરુવાલાના દીકરી. તે રોહાના બહેન. તે ઝીનીયા ને મરહુમ માલકમના માસી. તે અદીલ જે. પીથાવાલા, જીમી જે. પીથાવાલા, મરહુમો રેવાચંદદાસ મહેતાના ધર્મપત્ની. સ્વ. સ્મીકલાલ રેવાચંદદાસ મહેતાના ભાભી. ગં.સ્વ. પ્રેમીલાબેન સ્મીકલાલ મહેતાના જેઠાણી. હિરીટ, મુકુંદ, મ્હૂર, મેહાંડીનીના માતૃશ્રી. વર્ષા, વીણા, જીતના, નારાયણદાસના સાસુ. કૃપાલ, વિકાસ, જીતરા, અરવિન્દભાઈ પામેલ છે. સાદરી તથા લૌકિક વ્યવહારની પ્રથા બંધ રાખેલ છે. શ્રી વર્ધમાન સ્થાનકવાસી શ્રાવક સંઘ, પમે ગામ, એસ. વી. રોડ, કાંઠિવલી (વેસ્ટ), હાલહાલ લોહણા મહાજન વાડીની સામે.

કચ્છી લોહણા મૂળ વતન કચ્છ ગામ હમલા મંડલ કોલહીપુર વાળા હાલ નિવાસ પુણે તા. ૧૯-૨-૨૬ના. નારાયણદાસ સુંદરજી હમલાલ (દેવા) અવસાન તા. ૧૯-૨-૨૬ના. ગં. સ્વ. નિર્મળાબેન તા. ૧૯-૨-૨૬ના. સ્વ. કૌશિક, ડો. સંજય, હીના સાગર શાહના પિતાશ્રી. ચંદુબેન પ્રતાપભાઈ, લીલાબેન સૂર્યકાંતભાઈ, વીણાબેન કમલાકાંતભાઇ, મીનાબેન સુભાખભાઇના જેઠ. શારદાબેન શંકરભાઇ કોઠારી, દમયંતીબેન અમોદરભાઇ ધીરાવાણી, મધુબેન નૈશદભાઇ કક્કરના ભાઇ. પુરુષોત્તમ કાનજી પાવાણી (મસ્કન-ઓમાના) ના જમાઇ. લૌકિક વ્યવહાર કે પ્રાર્થનાસભા રાખવામાં નથી આવી.

કવર વિજય વ્યાસ સ્ટોરી feedback@bombaysamachar.com

ભારતનું સંરક્ષણ બજેટ વધ્યું, પણ સુરક્ષા વધી ખરી?

કેન્દ્રીય નાણાં મંત્રી નિર્મલા સીતારામને ૨૦૨૬-૨૭નું કેન્દ્રીય બજેટ રજૂ કર્યું તેમાં સંરક્ષણ મંત્રાલયને રોકાણ ૭.૮૫ લાખ કરોડ ફાળવવામાં આવ્યા છે અને તેનો જોરશોરથી પ્રચાર ચાલી રહ્યો છે. નાણાં મંત્રીએ ૨૦૨૫-૨૬ના બજેટ કરતાં ૧.૫.૨ ટકા વધારે રકમ ફાળવવાની દેશની સુરક્ષાને મજબૂત કરવાની દિશામાં જોરદાર કદમ ઉઠાવ્યું છે એવી વાતો થઈ રહી છે. ભારતનું જંગી સંરક્ષણ બજેટ જોઈને ચીન અને પાકિસ્તાન હલબલી ગયાં છે એવી વાડિયાત વાતો પણ કેટલાકે કરી નાખી.

આપણા દેશની પડોશમાં મિત્રો કરતાં દાના દુશ્મન વધારે છે એટલે દેશની સુરક્ષા માટે આપણે સૈન્ય પાછળ જે ખર્ચ- વ્યય કરીએ છીએ એ વાજબી કે પૂરતો છે ખરો? આનો સ્પષ્ટ જવાબ છે : ના...!

દાડગોળો અને વોર ટેકનોલોજી પાછળ વધારે ખર્ચ કરવો જરૂરી છે કેમ કે ભારતને મોટા ભાગના પાડોશી દેશો સાથે મિત્રતાના સંબંધો નથી. ચીન અને પાકિસ્તાન તો ભારતના દુશ્મન જ છે કેમ કે બંને ભારતની જમીન પર રોળો મારીને બેઠા છે. નેપાળ, બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમાર સાથે ભારતને સીધી દુશ્મનાવટ નથી, પણ એ ત્રણેય દેશોની ધરતીનો ઉપયોગ ચીન-પાકિસ્તાન ભારત સામે આક્રમકતા માટે કરી રહ્યા છે તેથી એ મોરચે પણ ભારતે સતર્ક રહેવું જરૂરી છે. ભારત માટે સૌથી મોટો ચિંતાનો વિષય હિંદ મહાસાગર છે. ભારતની દરિયાઈ સીમા બહુ વિરાળ છે. અત્યાર સુધી દરિયાઈ સીમા સુરક્ષિત હતી, પણ છેલ્લાં કેટલાંક વરસોમાં ચીને હિંદ મહાસાગરમાં પ્રભાવ વધાર્યો છે. હિંદ મહાસાગરમાં આવેલા નાના નાના દેશોમાં લક્ષરી થાણાં સ્થાપીને ચીન ખતરો ઊભો કરી રહ્યું છે તેથી ભારતે દરિયાઈ સીમાને સાચવવા પણ ખર્ચ વધારવો પડશે. ચીન ખુદ છેલ્લાં કેટલાંક વરસોથી પોતાનું સંરક્ષણ બજેટ સતત વધારી રહ્યું છે. ૨૦૨૫માં ચીનનું સંરક્ષણ બજેટ ભારત કરતાં લગભગ ત્રણ ગણું એટલે કે ૨૫૦ અબજ ડોલરની આસપાસ હતું. ભારતની જેમ ચીનમાં બજેટનો મોટો ભાગ પગારો કે પેન્શન પાછળ નથી ખર્ચાતો, પણ વધુ ને વધુ વાતક મિસાઈલો અને બીજાં હથિયારો બનાવવા પાછળ વધારા છે. ચીને માત્ર ભારત જ નહીં, પણ અમેરિકા જેવા વિકસિત દેશોને પણ ભૂ પીતાં કરી દે એવાં મિસાઈલ વિકસાવ્યાં છે એ જોતાં

ભારતે તેના સમોવડિયા બનવા માટે સંરક્ષણ ખર્ચ વધારવો જરૂરી જ છે. આવા સિનારિયો વચ્ચે પાકિસ્તાન સાથે ભૂમીબાસ દેશ છે અને ભારત કરતાં લગભગ ચોથા ભાગનો વિસ્તાર ધરાવે છે છતાં તેનું સંરક્ષણ બજેટ ૮ અબજ ડોલર છે. પાકિસ્તાનના પાડોશીઓમાં બધા તેના જેવા જ ભિખારી છે અને ભારત સિવાય બીજા કોઈ પાડોશી દેશ સાથે મજબૂત દુશ્મનાવટ નથી, છતાં પાકિસ્તાન આટલાં બધાં ગણું એટલે કે ૨૫૦ અબજ ડોલરની આસપાસ હતું. ભારતની જેમ ચીનમાં બજેટનો મોટો ભાગ પગારો કે પેન્શન પાછળ નથી ખર્ચાતો, પણ વધુ ને વધુ વાતક મિસાઈલો અને બીજાં હથિયારો બનાવવા પાછળ વધારા છે. ચીને માત્ર ભારત જ નહીં, પણ અમેરિકા જેવા વિકસિત દેશોને પણ ભૂ પીતાં કરી દે એવાં મિસાઈલ વિકસાવ્યાં છે એ જોતાં

વર્ષમાં ભારતનો સંરક્ષણ ખર્ચ લગભગ ચાર ગણો વધીને ૪૦૦ અબજ ડોલરને પાર થઈ જશે. આમ છતાં ભારત પાડોશી શત્રુ ચીનને હંકાવવા સક્ષમ થશે કે કેમ તેમાં શંકા છે. તેનું કારણ એ કે, ચીન પોતાની સંરક્ષણ જરૂરીયાતોને સંતોષવાના મામલે આત્મનિર્ભર છે, જ્યારે ભારત રશિયા- અમેરિકા -ફ્રાન્સ સહિતના દેશ પર નિર્ભર છે. આપણે આત્મનિર્ભર ભારતની વાતો કરીએ છીએ પણ ફાઈટર જેટથી માંડીને એક વોર્નિંગ સિસ્ટમ્સ સુધીની વોર ટેકનોલોજી માટે બીજા દેશો પર નિર્ભર છીએ. ભારત અને ચીનની તાકાતમાં કેટલો મોટો ફરક છે એ બંને દેશોનાં શ્રેષ્ઠ મિસાઈલની સરખામણી કરશો તો પણ સમથાઈ જશે. ચીનની સૌથી લાંબી રેન્જની ઓપરેશનલ મિસાઈલ રોડ-મોબાઇલ DF-૪૧ (ડોંગ ફેંગ-૪૧) છે. આ ઇન્ટરકોન્ટિનેન્ટલ બેલિસ્ટિક મિસાઈલ (ICBM) ૧૫,૦૦૦ કિલોમીટર સુધીની રેન્જ ધરાવે છે. ચીને DF-૫૦ નામે લિક્વિડ ફ્યુઅલ ધરાવતી ઇન્ટરકોન્ટિનેન્ટલ બેલિસ્ટિક મિસાઈલ (ICBM) વિકસાવે છે તેની રેન્જ તો ૨૦,૦૦૦ કિલોમીટરથી વધુ હોવાનું કહેવાય છે. આ મિસાઈલ દુનિયાના કોઈ પણ વિસ્તાર પર ટ્રાટકીને તબાહી મચાવી શકે છે. આવી મિસાઈલના કારણે ભારતમાં તો ગમે ત્યાં ચીન ટ્રાટકી શકે અને ચીનમાં બેઠાં બેઠાં યુએસ મેઇનલેન્ડનાં ઠેકાણાંને બેદાનબદાન કરી દેવાની ક્ષમતા ચીન પાસે છે. તેની સામે ભારતની શ્રેષ્ઠ ઇન્ટરકોન્ટિનેન્ટલ બેલિસ્ટિક મિસાઈલ (ICBM) અગ્રિ-૫ મહત્તમ ૮૦૦૦ કિલોમીટરની ક્ષમતા ધરાવે છે. આ મિસાઈલ ચીનના અડધા વિસ્તારને પણ માંડ કવર કરે એ જોતાં રણમેદાનમાં ભારત બહુ પાછળ છે. આ સ્થિતિ ફાઈટર જેટ સહિતના તમામ મોરચે છે ને તેનું કારણ ભારતની સંરક્ષણ ઉત્પાદનો માટે બીજાં પરની નિર્ભરતા અને ભારતમાં પણ સરકારી સંરક્ષણ ઉત્પાદક કંપનીઓનો 'હોતા હા, ચલતા હા' અભિગમ છે. ઈન્ડિયન એર ફોર્સ (IAF) ના ચીફ એર ચીફ માર્શલ એ.પી. સિંહ તે વારંવાર આ અંગે જાહેરમાં હતાશા વ્યક્ત કરી ચૂક્યા છે. મહિના પહેલાં જ એર ચીફ માર્શલ સંરક્ષણ પ્રોજેક્ટ્સમાં સતત વિલંબની ઝાટકોળી કાઢીને કહેલું છે, એર ફોર્સ ચાર-પાંચ વર્ષ પહેલાં ઓર્ડર આપેલો એ ફાઈટર જેટની ડિલિવરી હજુ થઈ નથી. તેમણે એ પણ સ્વીકાર્યું કે, ભારતનું સ્વદેશી એડવાન્સ્ડ મીડિયમ કોમ્બેટ એરક્રાફ્ટ (AMCA) તૈયાર થશે

ત્યારે ભારત તેના પાડોશી દેશોની સમક્ષ થશે. આ ફાઈટર જેટ ૨૦૩૧માં મળવામાં છે એ જોતાં હજુ પાંચ વર્ષ તો ભારત ચીનથી એકદમ પાછળ જ રહેશે. આ પરિસ્થિતિમાં ભારતે આ સ્થિતિ બદલવા પડે અને ડીઆરડીઓ તથા બીજી સરકારી કંપનીઓએ ઝપાટાબેર કામ કરીને આપણાં દળોને સતત અપડેટ કરવાં પડે. ચીન ડિફેન્સ ટેકનોલોજીમાં રોકેટ ગતિએ આગળ વધી રહ્યું છે ત્યારે આપણે રશિયા ગાડાની જેમ ચાલીએ એ નહીં ચાલે, કેમ કે ભારતને સૌથી મોટો ખતરો ચીન તરફથી જ છે. અમેરિકા કે ફ્રાન્સ જેવા દેશો પોતાનાં જૂનાં થઈ ગયેલાં ફાઈટર જેટ કે વોર ટેકનોલોજી ભટકાડીને રોકડી કર્યાં કરે છે પણ તેના જોરે ભારત ચીનને ટક્કર આપી ના શકે કેમ કે અમેરિકા કે ફ્રાન્સ જેવા દેશો ભારત કરતાં બહુતર ટેકનોલોજી હોવા છતાં ચીન સામે વામણાં સાબિત થઈ રહ્યાં છે. આ સંજોગમાં ભારતે માત્ર આત્મનિર્ભરતાની વાતો કરવાના બદલે સાચા અર્થમાં આત્મનિર્ભર બનીને ચીનને ટક્કર આપે એવાં મિસાઈલ, ફાઈટર જેટ અને બીજાં ઉપકરણો પણ વિકસાવવાં પડે. ભારતની ટેલેન્ટને ડિફેન્સ રિસર્ચમાં જોતરવી પડે.

સંરક્ષણ નિકાસ કરતાં આયાત દસ ગણી

મોટી સરકારની 'આત્મનિર્ભર ભારત'ની પહેલના કારણે ભારત સંરક્ષણ ઉત્પાદનમાં આત્મનિર્ભર બની રહ્યો હોવાના દાવા થઈ રહ્યા છે, પણ આ દાવા કેટલા મજબૂત ને કેટલા ખોખલા છે એ વિશે પણ વિચારવું પડે... ભારત આજે પણ સંરક્ષણ સેક્ટરમાં સૌથી મોટો આયાતકાર દેશ છે અને વિશ્વમાં થતી ડિફેન્સ ઈમ્પોર્ટમાંથી ૧૦ ટકા આયાત એકલું ભારત કરે છે. એની સરખામણીએ 'આત્મનિર્ભર ભારત'ની સંરક્ષણ નિકાસ એવી જોરદાર નથી. ૨૦૨૩-૨૪માં ભારતની સંરક્ષણ નિકાસ ₹૨૩,૬૨ કરોડના રેકોર્ડ સ્તરે પહોંચી હતી. ડોલરમાં ગણો તો લગભગ ૨.૫ અબજ ડોલર થાય પણ તેની સામે આયાત ૨૫ અબજ ડોલરથી વધારેની હતી! યુએસએ, ફ્રાન્સ અને અમેરિકા આપણાં સંરક્ષણ ઉત્પાદનના મુખ્ય ખરીદદારો છે, પણ તેમાંથી ફ્રાન્સ અને અમેરિકા તો આપણને મોટા પ્રમાણમાં સંરક્ષણ ઉત્પાદનો પધરાવી પણ જાય છે...!

જેમિની સાથે હાથ મિલાવ્યા છે ગૂગલ કોમે... હવે શું... સર્ચ વીથ AI કે પછી આન્સર ફ્રોમ AI?

ટેક વ્યૂહ વિરલ રાઠોસ feedback@bombaysamachar.com

૧૭ ફેબ્રુઆરીએ દિલ્હીમાં ટેકનોલોજીના એક નવા અધ્યાયનો પ્રારંભ થયો. અત્યાર સુધી ડિવાઈસ, ટેક, ફ્યુચરિસ્ટિક વેબ અને સોફ્ટવેર માર્કેટની નવી ઉંઘટી દિશાઓના પ્રદર્શન યોજાતા. દુનિયામાં AI આવ્યા બાદ પહેલીવાર ભારતના આંગણે અને પાટનગરના દિલ્હીના પટાંગણમાં 'ધ વર્લ્ડ AI સમિટ યોજાઈ, જેમાં દુનિયાભરના ટેકનોલોજી કહેવાતા ડિવેન્સ કંપનીઓના મહારથીઓ જોડાયા. માર્કેટમાં ભલે હરીફાઈ ગળા કાપનારી હોય જ્યારે કંઈક ઈનોવેશનની વાત હોય ત્યારે એક મંચ પર ભેગા થવામાં કોઈને પોતાનો ટેક ઈગો નડતો નથી. માર્કેટસોફ્ટથી લઈને એપલ સુધી અને આઈબીએમથી લઈને ગૂગલ સુધીના તમામ ટેક જાયન્ટ કંપનીઓએ સ્વીકાર્યું છે કે, હવે AI હૈ સહારા...

ક્રિક કોડ, પરિણામ સાથેનું પ્રોમ્પ્ટ અને ઓન ધ સ્પોટ રીઝલ્ટ. આ તમામ વસ્તુઓનો લાંબો સરવાળો કર્યા બાદ આવતો એક જવાબ એટલે ગૂગલ જેમિની. ટિકિટ બુક કરવાથી લઈને મહત્વના કોર્મ ભરવા સુધીની પ્રક્રિયામાં જેમિની અગ્રીયા ડબો એ છે કે, કોઈ પણ એગ્રાઈ ટ્વેસ જ્યારે પહેલીવાર ઉપયોગમાં લઈએ ત્યારે સંવેદનશીલ અને ઓળખને છતી કરતો ડેટા આપવાની ચોખ્ખી ના પાડે છે. જેમિનીમાં શું ચેન્જેરી છે એ ન તો ગૂગલ પાસે સ્પષ્ટતા છે ન તો એમના ટેકનોલોજી પાસે. કોઈએક વેબસાઈટ પર જ્યારે યુઝર્સ પોતાની મહત્વની વસ્તુને સર્ચ કરવા જાય છે અને ગણતરીની મિનિટમાં એનો જવાબ મળી જાય છે. ડેટા કોપી થઈ જાય છે, સેવ થઈ જાય છે. મેલ વાટે મોકલી પણ દેવાય છે, હવે જે વેબસાઈટ વર્ષો પહેલા મહેનત કરીને વેબસાઈટ બનાવતી, ડેટા સાચવતી અને સર્ચના પહેલા જ પેજ પર મળી જાય એ પ્રકારે વ્યવસ્થા કરી આપતી એ કરોડો વેબસાઈટનું શું? આ વિષય પર ન તો ગૂગલ જેવી કંપની પાસે જવાબ છે ન તો કોઈ સર્ચ એન્જિન પાસે. જેમિની આવતા ગૂગલકોમ વધારે સરળ અને સમૂહ બની જશે. આ અંગે હજુ પ્રોગ્રામિંગ અંતિમ તબક્કામાં છે.

ઈન્ટરનેટ આવ્યું એ સમયે સર્ફિંગ આવ્યું હવે બ્રાઉઝિંગ આવી રહ્યું છે. મોબાઈલમાં ઓપેરા મિની, સફારી અને એક્સપ્લોર જેવી બ્રાઉઝર એપ જણે પણ યુઝ કરી હશે એને ખ્યાલ હશે. માત્ર કમાન-ઓપેરેટલે કામ થઈ જાય. દા.ત. મેગાસિટીમાં મધ્યમ વર્ગની રેવન્યુ સામે મિનિમમ એક્સપેન્સ આ વિષય પર કંઈ પણ તૈયાર કરવું હોય તો માત્ર કમાન લખી દો એટલે કામ તમામ. કંપનીઓનું એવું કહેવું છે કે, અગાઉ કિવર્ડનો જમાનો હતો અત્યારે કમાનનો છે. એ પણ પ્રાદેશિક ભાષામાં લોકોને જે ભાષામાં સમજ પડે એમાં અમારી પાસે દરેક ભાષાના હિમાલય જે વડા કદના ક્વેલાબંધ ડેટા પચ્છા છે. ગૂગલ કોમ સાથે જેમિની ફીચર રોલઆઉટ થશે તો હવે સર્ચમાં બાકી કંઈ નહીં રહે. ફોટો, વીડિયો, ટેક્સ બાદ હવે એગ્રાઈ જનરેશન આઉટપુટ ઓપ્શન આવે તો નવાઈ નહીં. આવું એટલા માટે કારણ કે ભારત સરકારે નિર્ણય કર્યો છે કે, એગ્રાઈથી તૈયાર કરેલું કોઈપણ ઓડિયો-વિડિયો કે ઈમેજ કોમ્પેટ વાપરવા સાથે જાહેર કરવું પડશે કે, આ એગ્રાઈથી કરેલું છે. બોલે તો સોર્સ જાહેર કરવાની વાત છે. હવે કોમ સાથે ઓડિયો વીડિયો આસિસ્ટ ઓપ્શન આવ્યું તો ટાઈપ કરવાની પણ જડા જતી રહેશે. બોલો એટલે ટેક્સ લખાશે જે અત્યારે પણ શક્ય છે. વાત આવીને અટકશે એક્યુરેસી અને પર્ફેક્ટ પ્લિંગ પર, ટાઈપિંગ પર અને વાક્ય કે શબ્દોની ચોકસાઈ પર. આ કેવું હશે એની આછેરી ઝલક ગૂગલે એગ્રાઈ સમિટ પહેલા જ જાહેર કરી દીધી. જે રીતે વોટ્સએપના મેટામાં ડાયરેક્ટ ચેટ ખુલે છે એમ માત્ર કોમ પર એક ઓપ્શનમાં બધું જ આપી દેશે.

આઉટ ઓફ ઇ બોક્સ ભારતના કોઈપણ ડેટા પર ૯૯ ટકા એક્સ્યુરેસી જોઈતી હોય તો ભારતનું પોતાનું એગ્રાઈ મોડેલ સર્વોત્તમ છે. વિંતા વગર ટ્રાય મારવા જેવી છે. મજા પડી જશે.

સૌલ ઓફ ટૂર ગૂપ્ હોલિડે ટૂર્સ કરો અને રહો ટેન્શન ફ્રી જાણી લો શા માટે ગૂપ્ ડિપાર્ટમેન્ટ ભારતીય પરિવારો માટે સ્માર્ટ પસંદગી છે

ઔરોરા ટ્રાવેલ ટૂર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના ચેરમેન ધવલ જાંગલા

આંતરરાષ્ટ્રીય ફેમિલી હોલિડેનું આયોજન રોમાંચક લાગે છે. પરંતુ ઘણાં ભારતીય ફેમિલીઓ માટે, એમાં ઝડપથી હોટેલ બુકિંગ, ભોજનની વિંતાઓ, વિઝાને લગતી ઓપરેટિંગકોસ્ટો અને ઘણાં બધાં રિસર્ચનાં ચક્રમાં ફેરવાઈ જાય છે અને આ જ કારણોસર ગૂપ્ ટ્રાવેલ જે સ્માર્ટ પસંદગી બની રહ્યું છે. નિષ્પાતો દ્વારા આયોજિત દરેક બાબત સાથે, પરિવારો ફક્ત કોઈ પ્રકારની વિંતા વિના અવિસ્મરણીય મુસાફરીનો આનંદ માણી શકે છે. તો ચાલો આ વિશે વધુ જાણીએ ઔરોરા ટૂર્સનાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર ધવલ જાંગલા પાસેથી.

પરિવારો સાથે ગુણવત્તાયુક્ત સમય વિતાવવા મળે છે, જ્યારે જૂથના સાથી સભ્યો સાથે મિત્રતા પણ કરે છે. હકીકતમાં, અમારા ઘણા પ્રવાસીઓ પ્રવાસ પછી પણ એકબીજા સાથે જોડાયેલા રહે છે, ઘણીવાર ઔરોરા સાથે તેમની આગામી યાત્રાનું આયોજન એકસાથે કરે છે. પ્રશ્ન - શું ગૂપ્ ટ્રાવેલ મુક્તપણે એક્સપ્લોર કરવાનો ઉત્સાહ ઈનવી લે છે? ધવલભાઈ - બિલકુલ નહીં. હકીકતમાં, ગૂપ્ ટ્રાવેલ એને વધારે છે. જ્યારે તમે સમાન વિચારધારા ધરાવતા લોકોના જૂથમાં મુસાફરી કરો છો ત્યારે તાત્કાલિક રિલેક્સ થઈ જાઓ છો અને કનેક્શન બની જાય છે. બાળકો તેમની ઉંમરના મિત્રો શોધે છે, વડીલો કંપનીનો આનંદ માણે છે અને યુગલો બહુ ગોઠવાયેલું જાણીને આરામ કરે છે. ભાષાનો અવરોધ થવાનો, ખોવાઈ જવાનો અથવા એકલા રહેવાનો કોઈ ડર નથી રહેતો. એ જ સમયે, માર્ગદર્શિત પ્રવાસોને વ્યક્તિગત ફીટાઈમ સાથે સંતુલિત કરવા માટે પ્રવાસની યોજનાઓ ડિઝાઇન કરવામાં આવી છે, જેથી તમે ખરીદી કરી શકો, કે ફેઝ એક્સપ્લોર કરી શકો છો અથવા ફક્ત પૂલ પાસે આરામ કરી શકો.

પ્રશ્ન - શા માટે ઘણા ભારતીય પરિવારો માટે એકલા મુસાફરી કરવાને બદલે ગૂપ્ ડિપાર્ટમેન્ટ પસંદ કરી રહ્યા છે? ધવલભાઈ - આજે પરિવારો માટે, આંતરરાષ્ટ્રીય રજાઓનું આયોજન કરવું ભારે પડી શકે છે - હોટેલ, રેસ્ટોરાં, સ્થાનિક મુસાફરી, જોવાલાયક સ્થળો અને વિઝા માટે કરવી પડતી રિસર્ચ. આ ઉપરાંત શાકાહારી કે જૈન ભોજન શોધવું એ પણ સ્ટ્રેસ છે. અને અન્યાયક જ એક મનોરંજક સફર માથાનો દુખાવો બની જાય છે. ગૂપ્ પ્રસ્થાન આ બધી જ સમસ્યાઓનો ઉકેલ આપે છે. બહુ નિષ્પાતો દ્વારા પૂર્વ-આયોજિત હોય છે: તમારી ફ્લાઇટ્સ, વિઝા, પ્રીમિયમ હોટેલ, ભોજન, ટ્રાન્સફર અને ફરવાનું સમયપત્રક પણ. પરિવારોએ ફક્ત તેમની બેગ પેક કરીને આવવાનું છે અને આનંદ માણવાનો છે. તમે સમય બચાવો છો, બિનજરૂરી વિંતા ટાળો છો અને દરેક વિગતોનું ધ્યાન રાખવામાં આવે છે તે જાણીને માનસિક શાંતિનો અનુભવ કરો છો.

પ્રશ્ન - આમાં પ્રવાસીઓને સૌથી મોટો ફાયદો શું થાય છે? ધવલભાઈ - વેકેશન પર સૌથી મોટો આરામ એ ઈચ્છા મુજબનું જમણ મળે એ જ હોય છે. અમારા ગૂપ્સ શુદ્ધતા, આહાર અને ભોજનના સમય વિશે ખૂબ જ ચોકસ છે - અને ઔરોરા ટ્રાવેલ્સ આ સમજે છે અને માટે જ અમારી પાસે રાજસ્થાની મહારાજ છે જે તાજા શાકાહારી અને જૈન ભોજન તૈયાર કરવા માટે ગૂપ્ સાથે વ્યક્તિગત રીતે મુસાફરી કરે છે, જેથી વિદેશમાં રેસ્ટોરન્ટ શોધવાનો કે આહાર સાથે સમાધાન કરવાનો કોઈ સ્ટ્રેસ નથી. ખોરાકની સાથે, પ્રવાસીઓ સીમલેસ પ્રવાસની યોજનાઓ, અનન્ય સાંસ્કૃતિક અનુભવો અને સમર્પિત પ્રવાસ લિસ્ટનું માર્ગદર્શનનો આનંદ માણે છે જે તેમની સાથે સમગ્ર મુસાફરી કરે છે.

પ્રશ્ન - આંતરરાષ્ટ્રીય મુસાફરી કરવાનું વિચારી રહેલા પરિવારો માટે તમારો છેલ્લો સંદેશ શું છે? ધવલભાઈ - આયોજનનો સ્ટ્રેસ તમને પાછળ ન રહેવા દે. ઔરોરા ટ્રાવેલ્સ સાથે, તમે તાણમુક્ત વિશ્વનો આનંદ માણો છો. કારણ કે અમે બધી મહત્વની બાબતો સંભાળી લઈએ છીએ અને તમે યાદોનો આનંદ માણો છો. અમારી સાથે તમારા આગામી ગૂપ્ હોલિડે બુક કરો અને ભારતીય આતિથ્ય અને વૈશ્વિક સાહસનું સંપૂર્ણ મિશ્રણ અનુભવો. છેવટે, મુસાફરી ફક્ત ડેસ્ટિનેશન વિશે નથી - તે સાથે મળીને લાઈફ એન્જોય કરવા એ મેમરીઝી બનાવવા વિષે છે.

મોર્નિંગ મ્યુસિંગ રાજ ગોસ્વામી feedback@bombaysamachar.com

રાફેલ નડાલ:

આત્મસંયમ પતા નિસ્પૃહતાનો સ્પેનિશ કરિશ્મા

એક શ્રેષ્ઠ કારકિર્દી ઘડવા માટે હું જે પણ કરી શકતો હતો તે બધું જ કર્યું, અને હવે હું મારા જીવનના આ નવા તબક્કાનો આનંદ માણી રહ્યો છું.

આંતરરાષ્ટ્રીય ટેનિસ જગતના મહારથી એવા ખેલાડી રાફેલ નડાલના આ શબ્દો છે. ગયા વર્ષે નવેમ્બરમાં ટેનિસને અલવિદા ફરમાવનારા નડાલને ૨૪ મેના રોજ ફ્રેંચ ઓપનમાં ભાવભીની વિદાય આપવામાં આવી હતી. તેને વિદાઈ આપવા માટે નોવાક જોકોવિચ, રોજર ફેડરર અને એન્ડ્રી મરે જેવા ટેનિસ સ્ટાર પણ ઉપસ્થિત હતા. એ વખતે જગતભરના ફોટોગ્રાફર્સની એક ફેમમાં ઝડપાયેલા આ ચારેય ખેલાડી, જેમના નામે કુલ મળીને ૬૮ ગ્રાન્ડ સ્લેમ ખિતાબ છે. તેમાં સૌથી વધુ ૨૨ ગ્રાન્ડ સ્લેમ નડાલના નામે અંકિત છે. તેણે ૧૪ વખત ફ્રેંચ ઓપન જીતી છે તે પણ એક વિક્રમ છે. સ્વાભાવિક રીતે જ, ૧૫,૦૦૦થી વધુ દર્શકોએ ‘રાફા...રાફા...’ની ગુંજ સાથે સ્ટુટ-બૂટમાં સજ્જ નડાલનું છેલ્લી વાર ફ્રેંચ ઓપનમાં સ્વાગત કર્યું હતું. દર્શકો પોતપોતાના સ્થાને ઊભા રહીને તાળીઓ પાડતા હતા અને કોર્ટમાં નડાલ સ્થિર ઉભો હતો. તેની ટેનિસ કારકિર્દીને દર્શાવતી ફિલ્મ વીડિયો સ્ક્રીન પર ચાલી રહી હતી. તે પૂરી થઈ ત્યારે નડાલ તેની લાગણીઓને કાબૂમાં ન રાખી શક્યો. તેની આંખોમાંથી આંસુ છલકાઈ આવ્યાં. આંસુ તો દર્શકોની આંખોમાં પણ હતાં. નડાલે પછી વિદાય ભાષણ આપ્યું. અંગ્રેજી, ફ્રેન્ચ અને સ્પેનિશમાં...

‘છેલ્લા ૨૦ વર્ષથી આ કોર્ટ પર રમ્યા પછી, મને આજે ખબર નથી કે કેવી રીતે શરૂઆત કરું. મેં અહીં આનંદ માણ્યો છે, હું અહીં જીત્યો છે, હું અહીં હાર્યો છું... પરંતુ સૌથી મોટી વાત તો એ છે જે મને અહીં રમવાનો અવસર મળ્યો એટલે હું ભાવ્યું છું. હું હવે તમારી સામે રમી શકીશ નહીં, પરંતુ મારું દિલ અને મારી યાદો હંમેશાં આ જાદુઈ સ્થળ સાથે જોડાયેલી રહેશે.’

પાછળથી નડાલે પત્રકારોને કહ્યું હતું : ‘હું ટેનિસને બહુ મિસ નથી કરતો, કારણ કે મને લાગે છે કે મેં આ રમતમાં મારું બધું જ આપી દીધું છે. હું એવું વિચારીને આવ્યો હતો કે હું કોર્ટ પર નહીં જઈ શકું. મારું શરીર મને કોર્ટ પર જવાની મંજૂરી આપતું નથી. તો બસ આટલું જ. અત્યારે મારું મન શાંત છે.’

૩૮ વર્ષના આ સ્પેનિશો માત્ર ટેનિસમાં જ નહીં, સ્પોર્ટ્સની દુનિયામાં એક દંતકથાનું સ્થાન હાંસલ કર્યું છે. એક લાંબા સમય સુધી, માત્ર નડાલ જ ફેડરરના ચાહકોને નિરાશ કરતો હતો, કારણ કે તે એકમાત્ર ટેનિસ ખેલાડી હતો જે તેનો કુશળતાથી મુકાબલો કરતો હતો. સમય જતાં દર્શકો આ સ્પેનિશ કરિશ્માના પ્રેમમાં પડ્યા.

કોઈ વ્યક્તિ બીજા બધા જેવું રમીને આ સ્થાન પર ન પહોંચી શકે. તેના માટે અસાધારણ શિસ્ત, સાતત્ય અને શ્રમની જરૂર પડે. અને એટલા માટે નડાલ જેવો બીજો કોઈ નહીં થાય. આમાં માત્ર નડાલની પ્રશસ્તિની વાત નથી, એમાં આપણા માટે પણ ઘણું શીખવા જેવું છે.

પ્રાચીન ગ્રીસ અને રોમમાં સ્ટોઈક ફિલોસોફરો હતા. તે લોકો આત્મસંયમ અને નિસ્પૃહતાના ભાવથી ભરેલા હતા. એ ન તો સુખમાં ભ્રમિત થાય, ન તો દુઃખમાં વિચલિત. આપણે તેમને આપણા ઉપનિષદકાળના સાધુઓ સાથે સરખાવી શકીએ.

ઘણા સ્પોર્ટ્સ વિવેચકો રાફેલ નડાલને સ્ટોઈક ફિલોસોફરનું આધુનિક રૂપ ગણે છે. ઘણી બાબતોમાં, ટેનિસ અને જીવન પ્રત્યેનો તેનો અભિગમ સ્ટોઈસિઝમના સિદ્ધાંતોને પ્રતિબિંબિત કરે છે. તેની કારકિર્દી માત્ર સ્પોર્ટ્સ ટેલેન્ટની ગવાહી પૂરે છે એટલું જ નહીં, પરંતુ તે એક પ્રાચીન માનસિકતાની પણ સાક્ષી છે જેણે તેને જીવનના ઉતાર-ચઢાવમાં માર્ગદર્શન આપ્યું છે. નડાલની સિદ્ધિઓ શારીરિક વિજય કરતાં વધુ છે- તેમાં ચિંતનાત્મક સિદ્ધિ પણ છે.

નડાલ પાસેથી પાંચ ચીજો શીખવા જેવી છે:

નમ્રતા: નડાલનો સૌથી ઊંડો આંખે વળગતો ગુણ તેની નમ્રતા છે. સફળતામાં માણસ જો નમી ન જાય તો તે નિષ્ફળતા કહેવાય. દરેક મેચમાં અને દરેક સાર્વજનિક કાર્યક્રમોમાં નડાલ હંમેશાં ઓછા બોલા, શાંત માણસ તરીકે પેશ આવ્યો છે. તે તેની લોકપ્રિયતાથી, વિજયોથી, ખિતાબોથી, પ્રશંસાથી અભિમાનમાં વહી ગયો નથી. તે તેની રમતને બાહ્ય ખિતાબો જીતવાના માધ્યમ તરીકે નહીં, પરંતુ આત્મસંયમ અને આત્મવિશ્વાસને મજબૂત કરવાની કવાયત તરીકે જોતો હતો. એકવાર તેણે કહ્યું હતું : ‘જો કોઈ એમ કહેતું હોય કે હું રોજર કરતાં બહેતર છું, તો મને લાગે છે તે માણસને ટેનિસની કશી ખબર નથી.’

શિસ્ત અને શ્રમ: ટેનિસ સ્ટાર જોન મેકનોરે એકવાર કહ્યું હતું કે રાફેલ જેટલી ટ્રેનિંગ કોઈએ કરી નથી. તે તેની ફિટનેસ માટે કોઈપણ યુવાન ખેલાડીને શરમ આવે તે રીતે ટ્રેનિંગ કરતો હતો. ટેનિસની રમતમાં તે કાળી મજૂરી કરતો હતો. તેના શરીર પર અસંખ્ય ઈજાઓ થઈ હતી તેમ છતાં તે અનેક વિજય મેળવવા સક્ષમ રહ્યો હતો. તેણે કોઈ બાબતને હલકામાં નથી લીધી. ટેલેન્ટ એકલી પૂરતી નથી, એકવાર તેણે કહ્યું હતું, લક્ષ્ય અને સિદ્ધિ વચ્ચે શિસ્ત શ્રીજનું કામ કરે છે. ત્યારે તકલીફોને પણ માણવી પડે. આ ફિલોસોફી તેના જીવનમાં કાયમ રહી છે.

દબાવા: નડાલ લડાયક હતો. તેના સિનિયરો તેને એડિયેટર કહેતા હતા; ઝનૂની, નિષ્ફર, બાણાવળી અર્જુનની જેમ

તે એક સમયે એક જ ચીજ પર ધ્યાન આપતો હતો. આજુબાજુમાં તોફાન થતું હોય તો પણ તે વિચલિત નહોતો થતો. એટલા માટે તે દરેક પરાજયમાંથી વધુ મજબૂત થઈને ઊભરતો હતો. તે નિષ્ફળતામાંથી પણ રમત શીખતો હતો.

તેના ડાબા પગમાં મુલ્લેર-વેલ્સ સિન્ડ્રોમ નામની બીમારી હતી, જેથી તેના પગમાં ખોડ હતી. તેના બંને ઘૂંટણ અને કાંડામાં તિરાડો હતી. તેમ છતાં તે ૨૨ ગ્રાન્ડ સ્લેમ જીત્યો હતો. આ માત્ર મનોબળનો પ્રતાપ હતો.

પડકારોનો પ્રેમ: એક સ્ટોઈક ચિંતક મારકસ ઓરેલિયસે કહ્યું હતું કે, કામમાં અવરોધ કામને આગળ ધપાવે છે. જે નડે છે તે જ રસ્તો બને છે. એવું જ નડાલે કહ્યું હતું, અવરોધ તો આશીર્વાદ છે. નડાલ એવું માનતો હતો કે કષ્ટ વગર, દબાવ વગર, કડકપણ વગર વિજય નથી હોતો. તે આવી માનસિકતા સાથે જ તેનાં લક્ષ્ય નક્કી કરતો હતો અને ફેડરર, જોકોવિચ જેવા ધરખમ ખેલાડીઓનો સામનો કરતો હતો. તે દરેક પડકારને બહેતર બનવા માટેનો અવસર ગણતો હતો.

રૂટિન: નડાલનું રૂટિન ટેનિસની દુનિયામાં ચર્ચાનો વિષય છે. કોઈક નોંધ્યું હતું ટેનિસની મેચ વખતે તે ૧૯ ચીજો કરતો હતો. ઘણા લોકો તેને ઓસીડી કહે છે : ‘ઓબ્સેસિવ કમ્પલ્સિવ ડિસઓર્ડર.’ પણ નડાલે સ્પષ્ટ રીતે કહ્યું કે તે જે ચીજો કરે છે તેની પાછળ નિશ્ચિત હેતુ હોય છે, તેનાથી તે વધુ તીવ્ર રીતે રમત પર ફોકસ કરી શકે છે. દાખલા તરીકે, તે તેની ખુરશીની આગળ નીચે, ડાબા પગ પાસે બે બોટલ મૂકતો, એકની પાછળ એક. નડાલે કહ્યું હતું, અમુક લોકો તેને અંધવિશ્વાસ કહેતા, પણ હું મનમાં એ રીતે મારી જાતને ગેમમાં ગોઠવતો હતો. ફોકસ કરવાની એ મારી રીત હતી.

તે મેચ અગાઉ ૪૫ મિનિટ પહેલાં ઠંડા પાણીથી નહાતો, જમણો પગ મૂકીને જ કોર્ટમાં પ્રવેશ કરતો, રેફરીને રાહ જોવાડવાને પણ વોર્મ-અપ કરતો, કોર્ટના ખૂણા પર તેનો ટોવેલ અમુક રીતે જ મુકતો, સર્વ કરતાં પહેલાં તે તેના વાળ અને શર્ટમાં આંગળીઓ ફેરવતો અને કોઈન ટોસ વખતે નેટ પાસે ફૂટકો મારતો. આ બધું જ રમત પર ફોકસ કરવા માટે હતું.

ઈન્વેસ્ટમેન્ટ વર્લ્ડ

જયેશ ચિતલિયા feedback@bombaysamachar.com

સામાન્ય માન્યતા એ હોય છે કે રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ કરવા માટે મોટી અને મોટી જ મૂડી જોઈએ એ વાત એક રીતે સાચી પણ છે, પરંતુ સમયાન પરિવર્તન સાથે રોકાણ જગતમાં ઈનોવેશન સાથે નવાં રોકાણ સાધનો આવતા રહે છે. યસ, આ નવાં સાધન મારફત મિનિમમ રૂપિયા દસ હજાર સાથે પણ રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ કરી શકાય છે.

આ ટ્રસ્ટ એટલે મ્યુચ્યુઅલ ફંડ સમાન ફંડ. આ ‘રિટ’ નાના-મોટા રોકાણકારોનાં નાણાંનું રિઅલ એસ્ટેટમાં રોકાણ કરે અને તેની આવક તેના ધારકોમાં ડિવિડન્ડ- નિયમિત આવક તરીકે વહેંચે.

આમ રોકાણકારો પ્રોપર્ટી ખરીદવા વિના તેમાંથી વળતર પ્રાપ્ત કરી શકે છે. ‘રિટ’ આવી પ્રોપર્ટીઝ ખરીદીને અને મેનેજ કરીને તેમાંથી રેન્ટલ ઈન્કમ રળે છે. આમ રોકાણકારો માટે નિયમિત આવકનું એક નવું માધ્યમ બને છે. ‘રિટ’નું રોકાણ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ વેવિધ્યકરણનો અવસર પણ આપે છે. આ રિટસ યુનિટ્સના કામકાજ શેરબજાર પર થાય છે.

‘રિટ’ના ભારતમાં કાર્યરત થયાને પાંચ વર્સ થઈ ગયા છે, જોકે આ વિષયમાં હજુ પૂરતી જાગૃતિ નથી. જેમ મ્યુચ્યુઅલ ફંડસ યુનિટ્સ ઈસ્ક્યુ કરે છે તેમ ‘રિટ’માં પણ યુનિટ્સ ઈસ્ક્યુ થાય છે. સેબીએ ‘રિટ’ દ્વારા ઈસ્ક્યુ થતા યુનિટ્સને સિક્યોરિટીઝ અર્થાત ઈક્વિટીનો દરજ્જો આપ્યો છે.

ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કયાં કરે? રિટ એટલે કે રિઅલ એસ્ટેટ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ ટ્રસ્ટ પોતે કમર્શિયલ પ્રોપર્ટીઝમાં તેમ જ મોલ્સમાં રોકાણ કરે છે, જ્યાંથી તેને ભાડાંની આવક મળે છે.

રિઅલ એસ્ટેટમાં રોકાણ: શું છે એનો સરળ માર્ગ...

તમે રિટલ ઈન્વેસ્ટર છો અને તમારે રિઅલ એસ્ટેટ સેક્ટરમાં રોકાણ કરવું છે તો આટલી પાયાની બાબતો સમજી લેવી જરૂરી છે, જો પાયાની સમજણ મજબૂત હશે તો મૂડીની ઈમારત પણ મજબૂત બની શકશે. આ માટે રોકાણકારોએ ‘રિઅલ એસ્ટેટ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ ટ્રસ્ટ’, (‘રિટ’) ને સમજવું જોઈશે..

નિયમિત આવક થાય છે. ભવિષ્યમાં રિટને વેરહાઉસિસ, લોજિસ્ટિક્સ અને ડેટા સેન્ટર્સમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કરવાની મંજૂરી મળવાની શક્યતા છે, જેને લીધે રોકાણકાર વર્ગ માટે નવી તક ઊભી થશે.

મજાની વાત એ છે કે હવે દેશમાં સ્મોલ અને મિડીયમ રિટ્સ પણ આવી રહ્યા છે, જેનું કદ ૫૦ થી ૫૦૦ કરોડ રૂપિયાની વચ્ચે હોય છે, જ્યારે કે મોટા- જંગી રિટ મિનિમમ પાંચસો કરોડ કે તેથી વધુ રૂપિયાના કદના હોય છે, જોકે તેમાં રિટલ રોકાણકારો મિનિમમ રૂપિયા ૧૦,૦૦૦નું રોકાણ કરી શકે છે, જ્યારે કે સ્મોલ-મિડ રિટ્સમાં મિનિમમ રોકાણ દસ લાખ રૂપિયાનું કરવાનું રહે છે, કારણ કે તેમાં જોખમની શક્યતા વધુ હોય છે. યુએસમાં રિટનું સૌથી વિરાટ માર્કેટ છે, જ્યાં ૮૦ ટકા પ્રોપર્ટીઝમાં રિટ્સ સામેલ છે. આગામી પાંચથી દસ વર્ષમાં આપણા દેશમાં પચાસેક રિટ્સ બજારમાં આવવાની ધારણા મુકાય છે.

‘રિટ’ ને બજેટનું બુસ્ટર તાજેતરનાં બજેટમાં સેન્ટ્રલ પબ્લિક સેક્ટર યુનિટ્સ (પીએસયુ) રિઅલ એસ્ટેટ પ્રોપર્ટીઝનું કામ રિટ્સને સોંપવા સ્પેશ્વલાઈઝડ રિટ્સની જાહેરાત કરાઈ છે. કેમ કે સરકારી એકમો પાસે મોટેપાયે જમીન અને મકાનો હોય છે, તેની યોગ્ય વેલ્યુ ઊભી કરીને રિટ્સ જે-તે સરકારી એકમોની આર્થિક સ્થિતિ સુધારી શકે છે. સ્પેશ્વલાઈઝડ આને પગલે બજારમાં વધુ રિટ્સનું આગમન થવાની આશા છે તેમ જ સંસ્થાકીય રોકાણકારો આમાં રોકાણ માટે સક્રિય રસ લઈ શકે છે. સરકાર આ માર્ગે નાણાં ઊભા કરીને મૂડીભર્ય વધારી એકમોને વધુ સધર બનાવી શકે છે. બજેટમાં સરકારે ગિફ્ટ સિટીને વધુ વીસ વર્સ માટે ટેક્સ હોલીડી આપવાનું નકકી કરતા ઈન્ટરનેશનલ ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસ સેન્ટરમાં રિઅલ એસ્ટેટના ટ્રેન્ડને વેગ મળી શકે છે, અહીં કમર્શિયલ પ્રોપર્ટીઝની ડિમાન્ડ વધી શકે છે. ભારતમાં રિફોર્મ્સને પગલે રિટ માર્કેટ

વધુ મજબૂત બનશે, જ્યારે કે રિઝર્વ બેંક તેની માટે સીધું બેંક ધિરાણ પણ સંભવ બનાવ્યું છે. આમ લાંબા ગાળાના આવકના સાધન તરીકે રિટ સધન રીતે વિકસી રહ્યું છે. આ ભેતે જેમ જાગૃતિ વધશે તેમ સંસ્થાકીય સહભાગિતા પણ વૃદ્ધિ પામશે. રોકાણકારોએ રિટને લાંબાગાળાના પારદર્શક સાધન તરીકે જોવું જોઈએ. સરકારે આ સાથે મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ અને વીમા કંપનીઓ તથા ઓવરસીઝ ઈન્વેસ્ટર્સ માટે પણ તેમાં રોકાણનો માર્ગ સરળ બનાવી આપ્યો છે.

રિઝર્વ બેંકે રિટ્સમાં બેંકોને સીધું ધિરાણ કરવાની મંજૂરી આપી હોવાથી રિટ માટે ભંડોળ ઊભું કરવાનું વધુ આસાન બન્યું છે તેમ જ બેંકોના જોખમી બાંધકામના જોખમી પ્રોજેક્ટ્સમાં રોકાણ કરે તે કરતાં રિટમાં રોકાણ કરે તે વધુ સલામત બની શકે, કારણ કે આ રોકાણ રેડી કમર્શિયલ પ્રોજેક્ટ્સમાં થાય છે.

લોંગટર્મ ઓન્લી એક ખાસ નોંધવા જેવી વાત એ છે કે

રિટ ડેવલપ પ્રોપર્ટીઝ (વિકસિત મિલકત) ના વ્યાપારીકરણમાં રિઅલ એસ્ટેટ ડેવલપર્સને સહાય કરવા ઉપરાંત સરળતાથી બહાર નીકળવાનો વિકલ્પ પણ પૂરો પાડી શકે છે તેમ જ અપેક્ષિત વળતર સામે વધુ પડતું ઝણ લઈ ચુકેલી કંપનીઓને તેનું ઝણભાર ઘટાડવામાં પણ સહાય કરી શકે છે. આમ રિટ રિઅલ એસ્ટેટ બજારની ગહનતા વધારીને તેને વધારાની પ્રવાહિતા પૂરી પાડી શકે. રિટ લોકોને પોતાના નાણાં ચોકકસ નિયમન હેઠળ ભારતના રિઅલ્ટી સેક્ટરમાં રોકવા માટે પ્રોત્સાહન આપે છે. ‘રિટ’માં રોકાણ અસ્કયામત (એસેટ્સ) આધારિત હોવાથી રિઅલ એસ્ટેટમાં રોકાણ કરવા માગતા રોકાણકારો માટે તે મિલકતના ટાઈટલની ચકાસણી તથા નિયામક સંસ્થાઓની મંજૂરી મેળવવા જેવી ઝંઝટથી મુક્ત એક બહેતર રોકાણ વિકલ્પ બની રહે છે. હાલ આપણા દેશમાં પાંચેક લિસ્ટેડ ‘રિટ’ છે. જોકે આ સાધન લાંબા ગાળાનું જ રોકાણ સાધન ગણાય.

હં... ખરેખર?!

પ્રફુલ શાહ feedback@bombaysamachar.com

મહાન લેખક વિક્ટર હ્યુગો અને જ્યુલિયેટ ડુએની અકલ્પનીય પ્રેમ કથામાં આગળ શું થયું એ જાણીએ. પાંચ દાયકામાં વીસ હજારથી વધુ પત્રો લખવા ઉપરાંત જ્યુલિયેટે કયાંય જોડ ન મળે એવો પ્રેમ કથાને જીવ જોખમમાં મુક્યો.

આ સંસ્કૃત શ્લોક જ્યુલિયેટને મહદઅંશે લાગુ પડી શકે- કાર્યેષુ મંત્રી, કરણેષુ દાસી ભોજ્યેષુ માતા, શયનેષુ રંભા! ધર્મેનુકલા ક્ષમયા ધરિત્રી. ભાર્યા ચ ધાડગુણ્યવતી દુર્લભા (અર્થાત્ પત્ની કાર્ય કરવામાં મંત્રી જેવી, ઉપકરણ તરીકે દાસી જેવી, ભોજન કરાવતી વખતે માતા જેવી, શયન વખતે રૂપવતી રંભા જેવી, ધર્મની બાબતે અનુકૂળ થનારી અને ધરતી જેવી ક્ષમાવાન હોય. આવા છ સદગુણો ધરાવનારી પત્ની દુર્લભ ગણાય.)

હા, હકીકતમાં જ્યુલિયેટ માત્ર પત્રો જ લખતી નહોતી. તે હ્યુગોની સચિવ, એમના સર્જનની નકલ-લેખક અને પ્રથમ સંપાદક પણ હતી. તે આખીઆખી રાત દીવાના પ્રકાશમાં પ્રેમીના હસ્તપ્રતની નકલ કરતી રહેતી. જ્યુલિયેટને યંત્રવત્ ઉતારો નહોતી કરતી પણ બુદ્ધિગમ્ય અભિપ્રાય આપતી હતી. આ ટિપ્પણીને હ્યુગો ધ્યાનથી સાંભળતા હતા.

આ બધું એમ જ ચાલતું રહ્યું હોત

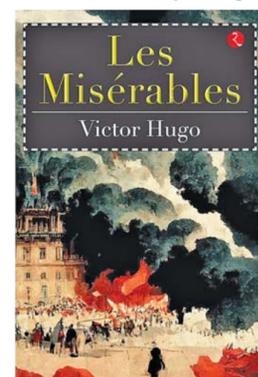
જ્યુલિયેટ વગર હ્યુગોની અમર કૃતિ ‘લે મિઝેરેબલ્સ’ મળી નહોત

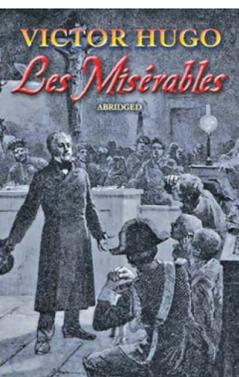
જ્યુલિયેટ ડુએ

વિક્ટર હ્યુગો

Les Misérables
Victor Hugo

VICTOR HUGO
Les Misérables
ABRIDGED

LES MISÉRABLES
VICTOR HUGO

એક અધૂરી નવલકથાનો લગભગ બે-તૃતીયાંશ ભાગ હતો. આગળ જતા આ નવલકથા અમર રચના ‘લે મિઝેરેબલ્સ’ બની! જો જ્યુલિયેટે મોટુંમસ જોખમ ન ઉઠાવ્યું હોત તો વિશ્વની આ મહાનતમ કૃતિ સદાકાળ માટે ખોવાઈ ગઈ હોત.

એ સમયે વિક્ટર હ્યુગો ફ્રાન્સને ભારે ટૂંચે રામરામ કરીને બેલ્જિયમ ભાગી ગયા. પ્રેમ તો જ્યુલિયેટનો કે બહુ જલ્દી તેઓ પણ થોડા દિવસો પછી પિયુની પાછળ બેલ્જિયમ પહોંચી ગયા, હ્યુગોના જીવનભરના સર્જન-કાર્યથી ભરેલી પેટી લઈને.

આ દેશ નિકાલ પૂરું ઓગણીસ વર્ષ ચાલ્યો.

આ સમગ્ર સમય દરમિયાન પેરિસની સગવડ-અમકથમકથી દૂર જસી અને ઝવંઝીના દૂરના ટાપુઓ પર જ્યુલિયેટ સતત હ્યુગોની સાથે રહ્યાં. પરંતુ પત્ની તરીકે નહીં, કોઈ પણ સત્તાવાર કે નૈતિક માન્યતા વિના.

આ નિરાશ્રિત તરીકેના વસવાટ દરમિયાન જ હ્યુગોએ ‘લે મિઝેરેબલ્સ’ નવલકથા પૂરી કરી હતી. ૧૮૬૨માં પ્રકાશિત થતાવેત જ આ નવલકથા ‘લે મિઝેરેબલ્સ’ ખૂબ લોકપ્રિય નિવડી હતી. શું જ્યુલિયેટ ડુએ વગર ‘લે મિઝેરેબલ્સ’નું અવતરણ શક્ય બન્યું હોત?

હજુ આ પ્રેમીઓને જીવનમાં ઘણી તોફાની વેદના આવવાની બાકી હતી. (કમશઃ)

દર સપ્તાહે વાંચો વિશેષ વાંચન

ધર્મવેજ

વરોતાજ

ઈન્ડરવર્તિ

પુસ્તક

લાક્ષી

મેટિની

વિક એન્ડ

ઉત્સવ

દરરોજ કંઈક નવું- દરરોજ

સર્જકના સથવારે રમેશ પુરોહિત
feedback@bombaysamachar.com

ઉત્તમ કવિ ને પત્રકાર: સૈફ પાલનપુરી...

સૈફુદ્દીન ગુલામઅલી ખારાવાલાને તમે ઓળખો છો? ઉત્તર તો નકારમાં જ હોવાનો પણ સૈફ પાલનપુરીનું નામ લઈએ તો તમે આપોઆપ ઝૂમી ઊઠશો. પાલનપુર આઝાદી પહેલાં નવાબી રાજ્ય હતું. ઉર્દૂ તેહઝીબનું વાતાવરણ રજવાડાને લીધે હતું. એ ભૂમિએ આપણને સમર્થ રજવાડાને લીધે હતું. એ ભૂમિએ આપણને સમર્થ ગઝલકારો, લેખકો અને રત્નપારખુ વેપારીઓ આપ્યા છે. આના ગઝલકારોમાં મુખ્ય નામ છે શૂન્ય પાલનપુરી. શૂન્ય જુનાગઢની બહાઉદ્દીન કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા હતા. ત્યારે ભલભલા ઉર્દૂશાયરની છૂટ્ટી કરી દે એવી ઉર્દૂ ગઝલ લખતા હતા. અમુત ઘાયલ એમના સમકાલીન. એક દિવસ ઘાયલ સાહેબે શૂન્યની પ્રચરણ શોધ. ગઝલ ઉર્દૂમાં હતી પણ દરરોજની રોજનીશી ગુજરાતીમાં લખતા. ઘાયલે કહ્યું 'શૂન્ય તમારા જેવા શાયરની ગુજરાતી ગઝલને જરૂર છે.' પછી બન્ને પાછો દરબાહ રુસ્વા મઝલૂમીના રાજદરબારમાં મંત્રીઓ રહ્યા અને રુસ્વા સાહેબ સાથે ગુજરાતી ગઝલનો આ ત્રણેય જણનો ત્રિવેણી સંગમ થયો. સૈફ શયદાની પેઢીના ગઝલકાર પણ ઊર્મિ અને ભાવનાની વાત કરીએ તો બધા કરતા આગળ.

પાલનપુરમાંથી મુંબઈ આવીને વ્યાપાર બિઝનેસમાં સ્થાન જમાવીને સુખી સંપન્ન બનેલા દાઉદી વહોરા પાનદાનમાં સૈફનો જન્મ ૩૦-૮-૧૯૨૩ના રોજ થયો હતો. મુંબઈમાં ઉછેર થયો. એ વખતની પ્રસિદ્ધ સેન્ટ ડેવિયસ કોલેજમાં બી. એ. થયા. સ્વભાવ નક્કરો અને પાનદાની જાણીજલાલી એટલે એ વ્યવસાય પ્રત્યે આકર્ષ્યા નહીં.

સૈફના વાલીને શયદા સાહેબ સાથે ભાઈબંધી એટલે એ સાંજના સમયે મળવા કાપડની ઢુકાને આવે. ક્યારેક સારા શેર સંભળાવે. સૈફ એ દુનિયામાં ખોલાવ જાય અને શેર સાંભળ્યા કરે. ધીરે ધીરે શયદાના કહેવાથી ગુજરાતીમાં સાંભળ્યા કરે. ધીરે ધીરે શયદાના કહેવાથી ગુજરાતીમાં લખતા થયા.

શૂન્યની જેમ સૈફ પણ શરૂઆતમાં ઉર્દૂમાં ગઝલો

કહેતા. ઉર્દૂ શાયરીનો ઊંડો અભ્યાસ અને તીક્ષ્ણ યાદશક્તિ એટલે સૈફ મુશાયરોનું સંચાલન કરે ત્યારે ઉર્દૂ-ગુજરાતીના મોટાભાગના શાયરોમાં શેરોનો રીતસરનો ધોધ વહેવા માંડે અને શ્રોતાઓના એકાગ્રતાથી સૈફને માણે. ગઝલની રજૂઆત હોય કે નજમની પણ સૈફના આરોહ-અવરોહ, લહેકા, મસ્તી અને અદાઓથી અને સદાઓથી શ્રોતાઓ મંત્રમુગ્ધ બની જતા.

સૈફે 'બે ઘડી મોજ' નામના શયદાના સાપ્તાહિકમાં 'બઝમે શાએરી' નામની કોલમ શરૂ કરી અને વર્ષો સુધી સારી સારી ઉર્દૂ કવિતાની રસલહારા કરાવી. આવી રીતે સૈફ કવિતાના યાદકો અને ભાવકો સુધી પહોંચી ગયા.

સૈફ સારા કવિ હતા તેવા જ સારા પત્રકાર હતા. 'બેગમ' અને 'વતન' જેવા જમાનાના મશહૂર સાપ્તાહિકોમાં તંત્રી રહ્યા. 'જનશક્તિ'માં હરીન્દ્ર દવે તંત્રી હતા ત્યારે કામ કર્યું અને કવિતા-ગઝલ પર સાપ્તાહિક કોલમ ચાલુ કરી જે મુખ્ય આકર્ષણ કેન્દ્ર બની ગઈ. છેલ્લે 'જન્મભૂમિ-પ્રવાસી'ના તંત્રી વિવાગમાં હતા. આમ પત્રકારત્વ એમની ગઝલને ઉપકારક થયું અને પત્રકારત્વને એમની સર્જનશક્તિનો લાભ મળ્યો.

બહુ સરસ ગઝલો લખી પણ નજમના એ બાદશાહ હતા. એમની 'તાજ મહલ', 'નર્તિકા', 'હિમાલય', 'ઝરૂખો' જેવી ભાવવાહી નજમો આજે પણ એટલી જ લોકમોજ્ય અને લોકપ્રિય છે. આપણા મહાન ગાયકોએ સૈફભાઈની નજમોને કંઈ આપીને વધારે લોકો સુધી પહોંચાડી છે.

ગઝલમાં એમણે છંદવિધાનમાં અનેક પ્રયોગો કર્યા છે. ગઝલના છંદના વિવિધ સ્તંભોનો ઉપયોગ કર્યો છે, તો ઘણી વખત અહોરોને બેવડાવાના પ્રયોગો કર્યા છે. જેમ કે :

એક વાર મેં ફૂલો સમો દેખાવ કર્યો 'તો, આ એની અસર છે કે હું ફરમાહ રહ્યો છું.

તારા મુખ ઉપર મારા મન ઉપર શું ગજબનો આજે નિખાર છે મને એમ લાગે છે જાણે કે આજે જગની પહેલી સવાર છે.

જીવનની સમી સાંજે મારે, જખ્મોની યાદી જોવી'તી બહુ ઓછાં પાનાં જોઈ શક્યો, બહુ અંગત અંગત નામ હતા

જીવનમાં પીલેલાં ફૂલ હતાં, ઊર્મિમાં ડૂબેલા જામ હતા, શું આંસુનો ભૂતકાળ હતો-શું આંસુના પણ, નામ હતા. સૈફમાં એક રમતિયાળ જીવ હતો. જીવનની મસ્તી હતી. મુશાયરઓની મહેફિલો રાતભર ચાલે અને પ્રવૃત્તિ ગામડાંઓ સુધી પહોંચાડી પણ જ્યારે જુઓ ત્યારે સૈફનો પ્રભાવી અને ભરાવદાર અહોરો હસતો જ દેખાય. ભાવ, ભાવના અને લાગણીનાં સ્પંદનો સદાય ફૂટતા રહે. એથી જ એમણે કહ્યું છે કે :

આથી દુનિયાથી અબોલા ભલે રાખું કિન્તુ એક ઊર્મિ એ મળી જાય તરત વાત કહું ગઝલ-નજમના આ બાદશાહ બહુ જ સારા નવલકથાકાર હતા. કોલેજ જીવનની એમની નવલકથાઓ બહુ જ પ્રખ્યાત થઈ હતી.

સૈફભાઈ પાસે ગઝલનો રંગ અને રવાની હતા. શબ્દોના પુનરાવર્તનથી, ધ્વનિશ્લેષથી, અમૂર્તને મૂર્તિ સ્વરૂપ આપવાની રસાવહતાને કારણે સૈફ પાલનપુરી ગુજરાતી ગઝલના ભાતીગળ ઇતિહાસમાં ઘણું જ પ્યારું અને લાડીલું નામ છે. એમની રચનાઓને જ બોલવા ઇછાએ તો સૈફની ગઝલ સૌન્દર્યની રંગીનીનો ખ્યાલ આવશે. જેમ કે...

કોઈ સ્મિતે સ્મિતે સળગે છે કોઈ રડીને દિલ બહેલાવે છે કોઈ ટીપે ટીપે તરસે છે કોઈ જામ નવા છલકાવે છે સંજોગના પાલવમાં છે બધું દરિયાને ટપકો ના આપો એક તરત તો માણસ ડૂબે છે એક લાશ તરીને આવે છે.

વાતાવરણનો રંગ ગજબનો ફરી ગયો રજ રજને જાણે એક બગીચો મળી ગયો બોલાયું માડું નામ ને સર્જાયો એક પ્રસંગ માથેથી એક ડુપડો અચાનક સરી પડ્યો યોટ સાધવાની અને શબ્દોની પસંદગી વિશે પણ એમનું પ્રદાન નોંધપાત્ર છે જેમ કે, કોઈના ભીનાં પગલાં ઘાશે એવો એક વતરો છે સ્મિત ને આંસુ બન્નેમાંથી જોઈએ કોનો વારો છે

જે જ વખત બસ હોય છે એનું પૂરતું ધ્યાન અમારા પર એટલે અમને એના કરતાં એનો ગુસ્સો પ્યારો છે પરંપરાગત રૂપકોથી પણ ગઝલ આધુનિક જમાનાની

રંગ પારખી શકે છે. એક જ શેરમાં આખી દુનિયા સમેટી લેવાનું લાવણ્ય, બોલચાલની ભાષા, કાકુ વગેરે મહત્વનાં પરિબળો છે. ગઝલ જ્યારે ફૂલ વરસાવે ત્યારે ચેતવા જેવું છે, કારણકે આ ફૂલકે રમતી ગઝલ મર્મને ભેદી શકતી હોય છે. મીર-તકી. મીરના જમાનામાં મોગલ સલ્તનતના અસ્ત પછી દિલ્હી ઉજજડ બની ગઈ. ત્યારે મીરના સમકાલીન શાયર મુસદ્દીએ લખનૌમાં આશરો લીધો હતો. લાલચટક પીલેલાં પુષ્પોની પાછળ રહેલી પીળાશ (જઈ) તેમણે પારખી હતી. આવા એક શેરમાં તે કહે છે:

હર ગુલ કે રંગ -એ-સુર્ખ મેં જઈકી તલસી હૈ ભૂલા યમન કો સદમા-એ-બાદ-એ બર્જાં નહીં. હરકે ગુલની લાલીમાં પીળાશ ભળી ગઈ હોય એમ લાગે છે. વિસ્તરાયેલા બાગને ઝંઝાવાતે પહોંચાડેલા આઘાતનું દુઃખ નથી. ગુલોમાં છુપાયેલી કરુણતા, પુશ્પોમાં પીલેલાં ફૂલો પાછળના આંસુઓના વાત સૈફભાઈ એમની લાક્ષણિક ઢબે આ રીતે કહે છે :

પુશ્પમાં પીલેલાં ફૂલ હતા, ઊર્મિમાં ડૂબેલા જામ હતા શું આંસુનો ભૂતકાળ હતો શું આંસુનાં પણ નામ હતાં મરણની તારીખ નહીં નથી. એટલે ઘણાં કામ પૂરાં થતા નથી. એમને ખુલાસા કરવા હતા, ફરિયાદ કરવી હતી પણ એ કામ અધૂરાં રહ્યાં. ટ્રેકની વેદનાને વાયા આપતો શેર જુઓ :

થોડાક ખુલાસા કરવા'તા થોડીક શિકાયત કરવી'તી ઓ મોત જરા રોકાઈ જતે, બે યાર મને પણ કામ હતાં સૈફભાઈ કોઇનું નામ પાઠ્યા વગર અંગત ગઝલની સાર્થક પુનરુક્તિ કરીને આપણા બધાના અનુભવને વાયા આપે છે:

જીવનની સમી સાંજે મારે જખ્મોની યાદી જોવી'તી, બહુ ઓછાં પાનાં જોઈ શક્યો બહુ અંગત અંગત નામ હતાં. સૈફમાં પ્રેમની મસ્તી હતી. અલગારી સ્વભાવ હતો અને સૌથી ઉત્તમ મુખી એ છે જાણે કંઈ જ બન્યું નથી એવી રીતે વાત પેશ કરવાની આવડત હતી. જેનું ઉદાહરણ આ શેર છે.

હું યાંદની રાતે નીકળ્યો'તો ને મારી સફર ચલાઈ ગઈ કું મંઝિલ પણ મશહૂર હતી, કંઈ રસ્તા પણ બદનામ હતા સૈફભાઈ જેવા મોટા ગજના શાયરના પ્રદાનની વાત આ નાનકડી કોલમમાં આજે પૂરી થઈ ના શકે. આવતા રવિવારે વાત પૂરી કરીશું.

સુખનો આશુ પટેલ
પાસવર્ડ feedback@bombaysamachar.com

કોઈ પણ પ્રકારનો અહંકાર ન રાખવો જોઈએ...

થોડા દિવસો અગાઉ એક સામાજિક મેળાવાના યજમાન એક શ્રીમંત માણસ સાથે પોતાના મિત્રોનો પરિચય કરાવતો હતો. પેલો શ્રીમંત અદ્ભ વાળીને એક પ્રકારના ભાર સાથે ઊભો હતો. કોઈ તેની સામે હાથ લંબાવે તો તે માત્ર ઊંકું ઘુણાવીને અભિવાદન ઝીલતો હતો, પણ તે કોઈ વ્યક્તિ સાથે હાથ મિલાવતો નહોતો. પોતાના સિવાય બીજા બધા મગતરા હોય એવો તેનો વર્તાવ હતો. તેનું એવું વર્તન જોઈને મને સોક્રેટિસના જીવનનો એક કિસ્સો યાદ આવી ગયો.

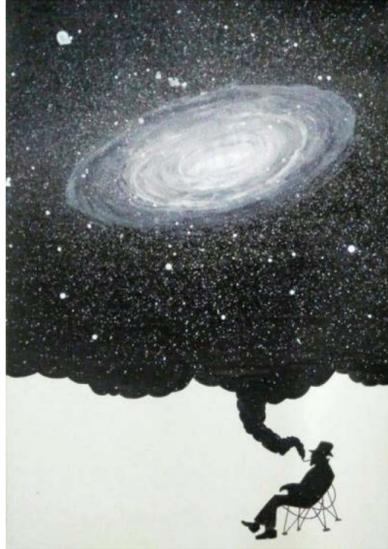
એક વખત એથેન્સનો એક અત્યંત શ્રીમંત માણસ સોક્રેટિસ પાસે ગયો. પોતે ભવ્ય મહેલ જેવા ઘરમાં રહેતો હતો અને સમ્રાટનો અંગત મિત્ર પણ હતો એટલે તેનામાં ખૂબ જ અહંકાર હતો.

તે અહંકારી શ્રીમંત સોક્રેટિસ પાસે ગયો અને તેના આંધર ભયાં શબ્દો અને બોડી લેન્ગ્વેજથી સોક્રેટિસને સમજાઈ ગયું કે આ માણસના મનમાં ભારોભાર અહંકાર છે. સોક્રેટિસે થોડીવાર તો તે માણસ સાથે વાત કરી તેની વાત સાંભળી પછી તેમણે કહ્યું, 'ઊભા રહો, મને લાગે છે કે આપણે પહેલા એક અત્યંત જરૂરી કીચડાનો ઉકેલ લાવવો પડશે. એ પછી જ હું તમારી સાથે આગળ વાત કરી શકીશ.'

સોક્રેટિસે બાજુમાં ઊભેલા પોતાના એક શિષ્યને કહ્યું કે 'ભાઈ, દુનિયાનો નકશો લઈ આવ ને.'

પેલા અહંકારી શ્રીમંતને આશ્ચર્ય થયું કે અચાનક એવું શું બન્યું કે સોક્રેટિસે દુનિયાનો નકશો માગવો પડ્યો. થોડીવારમાં સોક્રેટિસનો શિષ્ય દુનિયાનો નકશો લઈને આવી પહોંચ્યો. સોક્રેટિસે નકશો પાથરીને તે અહંકારી શ્રીમંતને પૂછ્યું, 'દુનિયાના આ નકશામાં આપણો દેશ કેવો છે?'

શ્રીમંતને કંઈ સમજાતું નહીં, પરંતુ તેણે કહ્યું, 'નકશામાં તો આપણો દેશ નાની અમસ્તી જગ્યારૂપે જ હોય ને!'

શ્રીમંત માણસ સહેજ શરમાયો-છોબીલો પડ્યો. સોક્રેટિસે આગળ કહ્યું, 'અને આ નકશો તો કેવળ આપણી પૃથ્વીનો જ છે. અને આપણી પૃથ્વી બ્રહ્માંડની વિસાતમાં એક ટપકું પણ નથી. સૂર્ય પૃથ્વી કરતાં કેટલા ગણો મોટો છે. અને આપણો સૂર્ય તો એક સામાન્ય ગ્રહ છે. બ્રહ્માંડમાં એના કરતાં પણ લાખો ગણા મોટા સૂર્યો છે. જરા વિચારી જુઓ કે આપણા સૂર્યમંડળનો નકશો બનાવીએ તો આપણી પૃથ્વી કેવી હશે? અને આપણું સૂર્યમંડળ તો નાનકડું સૂર્યમંડળ છે. આવા તો લાખો સૂર્યમંડળો છે. આપણી આકાશગંગામાં તો કેટલાય સૂર્યમંડળો છે. જો માત્ર આપણી આકાશગંગાનો નકશો બનાવીએ તો એ પૃથ્વી એ નકશામાં ક્યાં અને કેવી હશે? અને સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં આવી તો કરોડો આકાશગંગાઓ છે તો સમગ્ર બ્રહ્માંડના નકશામાં આપણું સૂર્યમંડળ ક્યાં હશે અને આપણો સૂર્ય કેટલો ગણાય. અને તો પછી પૃથ્વી કેટલી મોટી ગણાય અને ક્યાં આપણો દેશ ગણાય? ક્યાં એથેન્સ ગણાય? અને એમાં તમારા મહેલનું અસ્તિત્વ શું અને તમારું અસ્તિત્વ શું?'

તે શ્રીમંત માણસ કદાચ આપણા ફાઇલસ્ટાર બાબાઓ, બાપુઓ, સ્વામીઓ, મહારાજાઓ જેટલો અહંકારી નહીં હોય, જડ નહીં હોય એટલે તેનો અહંકાર ઓગળી ગયો. તેણે શોભ સાથે સોક્રેટિસને કહ્યું, 'હું તમારી વાત સમજી ગયો, પરંતુ આ નકશાથી સમજાવવાની શું જરૂર હતી?'

સોક્રેટિસે કહ્યું, 'મારે તમને આ સમજાવવું જરૂરી હતું, કારણ કે તમે આ સમજો નહીં ત્યાં સુધી આપણી વચ્ચે સંવાદની કોઈ શક્યતા જ નહોતી. તમે મારો સમય બગાડ્યો હતો અને મેં તમારો સમય બગાડ્યો હતો. હવે તમને આ વાત સમજાઈ ગઈ છે તો આપણી વચ્ચે સંવાદ થવાની શક્યતા છે. તમે તમારા અહંકારને બાજુ પર રાખી શકો તો કોઈની સાથે સાચો સંવાદ કરી શકો.'

આ દ્રષ્ટાંતનો સાર એ છે કે માણસે કોઈ પણ પ્રકારનો અહંકાર ન રાખવો જોઈએ તો જ એ બીજા સાથે સરળ સંવાદ સાધી શકે...

મિજાજ મસ્તી સંજય છેલ
feedback@bombaysamachar.com

હાલો રમીએ, માતૃભાષાની મસ્તીલી 'મેમરી ટેસ્ટ'

ટાઇટલ્સ:
'શું યાદ રાખવું કે શું ભૂલવું' - એ હંમેશાં યાદ રાખવું. (છેલવાણી)
એક માણસે ડોક્ટરને ફરિયાદ કરી, 'આજકાલ યાદશક્તિ બહુ ઢગો આપે છે.'

ડોક્ટરે પૂછ્યું, 'કોની...મારી કે તમારી?'

કહે છે કે હવે ૪૦-૫૦ વર્ષના લોકોને, ડોક્ટરો અમુક સવાલો પૂછશે, અમુક ફોટા બતાડીને જવાબ આપવાની પેશન્ટની ઝડપ પરથી પારખી લેશે કે એમને બૂઢાપામાં ભૂલવાની કે 'એલ્ઝાઈમર' જેવી બીમારી આવશે કે નહીં! વિસ્મૃતિ કે 'ભૂલી જવું' એ કરૂણ અને રમૂજી વિષય છે.

'ભૂલ કા ફૂલ' ફિલ્મમાં અભિનેતા મહેમૂદની યાદશક્તિ નદીમાં તણાયા પછી ઘણાં દિવસે પાછી આવે છે. ત્યારે એની જાન બચાવનારા ભલાભાગી માછીમારોનો આભાર માનવાને બદલે એ પહેલો જ સવાલ પૂછે છે:

'અચ્ચો! તુમ લોગોને મેરે કપડે બચાથે હું કિ બેચ ડાલે ક્યા?'

નેતાઓ આવી જ રીતે ચૂંટણી બાદ કહેતા હોય છે- 'હું? બેરોજગારી? મોંઘવારી? એ બધું દેશમાં છે?' નેતાઓ ચૂંટણીનાં વચનો ભૂલી જાય છે એ વિશે હવે કોઈને નવાઈ નથી લાગતી. ઉદાહરણ, જો નેતાઓ વચનોને યાદ રાખે તો પ્રજાને આઘાત લાગે છે.

બોલિવૂડમાં નિર્માતાઓ અમારા જેવા ગરીબ લેખકનું કામ પત્યા પછી પૈસા આપતી વખતે એવી રીતે ભૂલી જાય છે, જેમ શકુંતલાને દુષ્યંત ભૂલી ગયેલો. શકુંતલા પાસે તો અંગૂઠી હતી, પણ નિર્માતાઓ તો લેખકને અંગૂઠો દેખાડે છે.

નિષ્ફળ માણસને મતલબી મિત્રો ભૂલી જાય છે, બ્રેક-અપ બાદ પ્રેમી-પ્રેમિકાઓ એકબીજાનો બર્થ-ડે ભૂલી જાય છે. એવી જ રીતે સતત એક ફરિયાદ છે કે આપણે ગુજરાતીઓ ધીમે ધીમે આપણી માતૃભાષાને ભૂલી રહ્યાં છીએ, જે રીતે મસમોટી 'ટાઇટેનિક શિપ' ધીમે ધીમે સમુદ્રમાં ગરક થઈ હતી. ગઈ કાલે ૨૧ ફેબ્રુઆરીએ 'માતૃભાષા દિવસ' ગયો. દર વર્ષે એક દિવસ માટે આપણને મનમાં ચિંતા જગ્યા કરતી હોય છે કે સમયનાં સમુદ્રમાં આપણી ભાષા, આપણાં ગીતો, આપણી કહેવતો, આપણાં ફટાણાંઓ સાવ ડૂબીને શું ભૂલાઈ જશે? શું આપણે ગુજરાતીઓ ભાષા ભૂલવાનાં ધીમા ધીમા 'કેન્સર'થી મરી રહ્યા છીએ?

જી ના, પોતાની જ નસોમાં મોર્ફિનનું ઇંજેક્શન આપીને કોઈ ગાઢ નિદ્રામાં સરી જઇને આખરે મરી જાય- એવી આ ધીમે ધીમે ખતમ થવાની જાણવતા-અજાણતા વાત છે. કાશ, આ દહેશત, ખોટી હોય ને આવું કંઈ ના થાય.

ઇન્ટરવલ:
ભૂલી જવાના એમ એ કહેતા હતાં મને, એવું કહીને એ જ તો ભૂલી ગયા મને!
(શાયરનું નામ યાદ નથી)

-તો યાલો, આજે ગુજરાતી અસ્મિતા વિશે આપણી યાદશક્તિ કેટલી મજબૂત છે એને તપાસીએ. કદાચ અંદાજો લાગી શકે કે આપણી ભાષા, પરંપરા કે સંસ્કૃતિ ક્યાં સુધી સચવાશે. તો અમુક સવાલો પૂકું ને પૂછીએ ને જો એમાંથી ૭૦% જવાબો પણ આવશે તો ચિંતાનું કોઈ કારણ નથી.

-પ્રસ્તુત છે, પરંપરા પર પેચીદા પ્રશ્નો-

પ્ર.૧. પ્રથમ ગુજરાતી ફિલ્મ કઈ હતી?
વિકલ્પ: ૧) કાદુ મકરાણી ૨) નરહિંહ મહેતા ૩) જેસલ તોરલ ૪) કોઈ ગુજજુ ફિલ્મ જોઈ જ નથી.

પ્ર.૨. 'ઊંટ કહે આ સભામાં વાંકા અંગવાળા'. આ કવિતા કોણે લખેલી?
વિકલ્પ: ૧) નર્મદ ૨) ઉમાશંકર જોશી ૩) દલપતરામ ૪) ખુદ ઊંટે.

પ્ર.૩ ગુજરાતના જાણીતા વૈજ્ઞાનિક કોણ ?
વિકલ્પ: ૧) વિક્રમ સારાભાઈ ૨) આર્ય ભટ્ટ ૩) અશ્વિની ભટ્ટ ૪) એમાં મારે શું લેવા દેવા?

પ્ર.૪. ૧૯૭૧-૭૨ બાંગ્લાદેશનું યુદ્ધ જીતાડનાર ગુજરાતી જનરલ કોણ હતા?
વિકલ્પ: ૧) જનરલ કરિયોપ્પા ૨) જનરલ માણેકશા ૩) જનરલ બક્ષી ૪) મારા જન્મ પહેલાની વાત છે.

પ્ર.૫. ગુજરાતમાં બનતાં ક્યાંના પટોળાં વિશ્વ વિખ્યાત છે?
વિકલ્પો: ૧) જામનગર ૨) પાવાગઢ ૩) પાટણ ૪) ઓન લાઇનનાં.

પ્ર.૬. તમને સપનાં ગુજરાતીમાં આવે કે હિંદી કે અંગ્રેજી ભાષામાં?
વિકલ્પ: ૧) ગુજરાતીમાં ૨) હિંદીમાં ૩) અંગ્રેજીમાં ૪) કહેવાય એમ નથી.

પ્ર.૭. ગુજરાતી ભાષાનું સૌથી વધુ વેચાયેલું પુસ્તક કયું?
વિકલ્પો: ૧) તારક મહેતાનો ટપુડો ૨) સરસ્વતીચંદ ૩) ગાંધીજીની આત્મકથા ૪) કદી વાંચી જ નથી.

પ્ર.૮. કમ્પ્યુટર કે લેપટોપમાં ટાઇપ કરીને હવે હાથેથી તમારું ગુજરાતીમાં લખવાનું ભૂલાઈ ગયું છે?
વિકલ્પ: ૧) હા ૨) ના ૩) થોડું-ઘણું ૪) અહીં લખે છે જ કોણ?

પ્ર.૯. 'નયનને બંધ રાખીને...' - આ ગઝલ કોણે લખી છે?
વિકલ્પ: ૧) અવિનાશ વ્યાસ ૨) બેદામ ૩) મનહર ઉધાસ ૪) લોકગીત છે.

પ્ર.૧૦. ગુજરાતના પ્રથમ મીડિયમ-પેસ બોલર કોણ?
વિકલ્પો: ૧) ઇરફાન પઠાણ ૨) કરસન ઘાવરી ૩) હાર્દિક પંડ્યા ૪) બૂટીને પૂછવું પડશે.

પ્ર.૧૧. કયા ગુજરાતીએ ઓસ્કાર એવોર્ડમાં નોમિનેટ્ડ ફિલ્મ 'મધર ઈન્ડિયા' બનાવેલી?
વિકલ્પ: ૧) સોહરાબ મોદી ૨) કેતન મહેતા ૩) મહેબૂબ ખાન ૪) જોઈ જ નથી.

પ્ર.૧૨. તમને 'અ-બ-ક-ડ-ઇ.' એમ આખી બારામડી આવે છે?
વિકલ્પો: ૧) હા ૨) ના ૩) થોડી-ઘણી ૪) એ-બી-સી-ડી આવે છે એને!

પ્ર.૧૩. ગુજરાતની આસપાસ સૌથી નજીક ક્યાં દારૂ મળે?
વિકલ્પ: ૧) આબુ ૨) દહાણુ ૩) ઉમરગામ ૪) ગુજરાતમાં પણ બધે મળે.

પ્ર.૧૪. ગુજરાતમાં સૌથી વધારે શું ખવાય છે?
વિકલ્પ: ૧) ગાંધિયા ૨) ખીચડી ૩) થેપલાં ૪) માવા-ફાકી.

પ્ર.૧૫. તમે ગુજરાત છોડીને અમેરિકા કે કેનેડા વસવા માગો છો?
વિકલ્પ: ૧) હા ૨) ના ૩) કદાચ ૪) સિટીઝન શિપ મળે તોને?
આ પ્રશ્નોત્તરી આમ તો સાવ અમસ્તી-મસ્તીની છે ને છતાં સહેજ અધરી ખરી. શું છે કે, સતત શેરબજાર, મોટીવેશનલ વાતો કે રાસ-ગરબા સિવાય આનું બધું પણ ક્યારેક વિચારવું સારું, નહિતર આવનારા યુગો સુધી અનેક સવાલો ધરા ગુજરીમાં ગુંજ્યા કરશે.

એન ટાઇટલ્સ:
ઇવ: તું મને ભૂલી તો નહીં જાયને? આદમ: હોતું હશે, ઇલા? ■

આજે શોભિત દેસાઈ આટલું જ feedback@ bombaysamachar.com

હું તો એમ કે 'તો' તો કે ખા... (૩)

ખાનસર

‘અરે ચાર તમે તો કવિતા ઈ.ની કોલમ લખો છો કે ધારાવાહિક નવલકથા?’ ‘તમને આવી રીતે અમારી ઈન્ટરવ્યુ પરીક્ષણ કરવાનો હક કોણે આપ્યો?’ ‘હું એટલે જ ગુજરાતી કોલમો કોઈ દી વાંચતી જ નય ને! અમથે અમથા મીઠું મરચું ભભરાવે જ રાખે અને આખું અઠવાડિયું આપણું તો બગડે કે આવતા રવિવારે વરી (વળી) સું આવશે ને કીયો બોબ ફૂટસે.’ આવા ફોન/મેસેજ આવ્યા કે નહીં એ મહત્વનું નથી પણ આપણે એક હળવી ફૂલ, મૂળ તો કવિતા-વિલાસની કોલમ દ્વારા આવું એથર્થ ઊભું કરી શક્યા એનો અનહદ આનંદ અને અણુને ઘણું તરીકે મૂકવાની ક્ષમા.

કહેશો: શું બેવકૂફ જેવી વાત કરે છે? આજે ૨૨મી ફેબ્રુઆરીએ ‘મરીઝ’ની વર્ષગાંઠે ફરી ગયું છે? અને તમને ના કહીને પટના જઈ આ દરેક વાતનો ખુલાસાવાર સંતોષ મેળવવાનું સૂચન કરતાં મારી છલકાઈ જતી આંખોનું જળ સાચવતા પારાવાર પ્રસન્નતા વ્યાપી રહી છે. ખાનની ખવાહીશ એક જ કે કોઈ પણ મા બહેનનું ઘરેણું ક્યારેય ન વેચવું. માંકડ મચ્છરથી ભરેલી સુહાગ રાતની પથારીને આ માણસ સંપૂર્ણ જંતુમુક્ત કરી

મશરૂની તળાઈ બનાવી રહ્યો છે. સાવ અકિંચન, ગરીબાઈની આખરી હદમાં સબડા ભારતવાસીઓ માટે આવું ગિદટ વગરનું, આપવાની કળા જાણવામાં પારંગત જીવન જીવતો આનો કોઈ વીરલો જ ટેલિવિઝનના અને અન્ય વેચાઈ ગયેલા પત્રકારો વિષે આવું વિધાન કરી શકે; આ બધા એવા પત્રકારો છે કે જો તમારે આમની જાન લેવી હોય તો તમે ઝેર લઈ નેતાઓના પગને તળિયે લગાડી દો. સવારે યાવતા આવશે તળિયા

અને બચાડા મરી જશે. રક્ષાબંધનના દિવસે ખાનને ૧૫૦૦થી વધુ રાખડી બંધાય છે અને એમાંની એક માગે છે કે મારા બાપાને કેન્સરના ઈલાજમાં મદદ કરો ને મારા ભૈયા! ત્યારે ભાઈ બોલ્યા કે તને તો મદદ કરીશ જ. પણ તું ઠીક નિમિત્ત થઈ. બિહારના દરેક જિલ્લામાં આવનારાં વર્ષોમાં હું જરૂર એક એક કેન્સર હોસ્પિટલ શરૂ કરીશ. ગરીબ, લાચાર હવે કેન્સરથી મરશે નહીં- કેન્સરથી લડશે. અરે હજી તો બહુ મોટી વાત તો હવે આવે છે કે ખાન એવી બાહેધરી આપે છે કે જ્યાં સુધી કરી શકું ત્યાં સુધી હું એક એવી જડબેસલાક સિસ્ટમ આવતા વધુમાં વધુ ત્રણથી પાંચ વરસમાં મૂકું જેમાં દરેક નારીને ધંધાકીય આવડત વિકસાવવાથી મોડીને કોઈ પણ પ્રકારના ભણતરમાં પૂરેપૂરી મદદ મળી રહે જેથી એના મા-બાપને એક પણ રૂપિયાના દહેજની ચિંતા ન કરવી પડે. (ગુજરાતીમાં કશુંક એક શબ્દ વાંચ્યો હતો ‘પુરુષ સમોવરી’) આ બધું વાંચતી વખતે જેટલું રસાળ અને પથ્ય લાગે છે, એને અમલામાં મૂકવું એટલું જ જોખમ ભરેલું છે. જાનનું જોખમ પણ. પણ જે, જાનને છાતીની પાછળથી ડિસમેન્ટલ કરીને હાથમાં રાખીને ફરતા હોય એને માટે તો ક્યાં કશું ય અશક્ય છે? નેપોલિયન તો બોલ્યો ‘તો, ખાને તો કાઢીને બતાવ્યો છે અશક્ય નામનો શબ્દ. જરા ડિક્શનરી ચેક કરશો?!

સીફ હંગામા ખડા કરના મેરા મક્સદ નહીં મેરી કોશિશ હૈ કી જે સુરત બદલની યાદીયે

પ્રજા ભૂલી જ ગઈ છે સવાલો પૂછવાનું. એટલી અદોદગી થઈ ગઈ છે બેઠાણ જીવન જીવતી પ્રજા મક્ત રાશન મેળવીને કે કોશિયાજન કે જે આ આખી

વ્યવસ્થાના ખરા માલિક છે એ વાત જ ભૂલી ગયા છે. પોતાની અંગત રસપૂર્તિ માટે રાષ્ટ્ર બાનમાં લઈ લેતા જ્યોર્જ ઈર્નાર્ડિઓ, દત્તા સામંતો વગેરેની રેલવે હડતાલ-મિલ હડતાલની તારાજીઓના સાક્ષી રહ્યા છીએ અને ભર યુવાનીમાં. શિવાજી પાર્કમાં દેવ આનંદના નેતૃત્વમાં ફિલ્મ ઈન્ડસ્ટ્રીને ગાંધી-શુક્લ-લાલ ઈત્યાદી દ્વારા રહેંસાઈ જવામાંથી બચવા માટે એક થતાં જોઈ છે અમે. જે પીની હાકલ પર આખા દેશે ૩૨ વર્ષનાં અહંકારી શાસનને લોખંડી હથેળીની ઘપાટ મારી પદભ્રષ્ટ કર્યું તું એ ચ અમે જોયું છે. આજે જ્યારે એક પણ કર્ડિયો બગડેલી કેરી વગરનો નીકળતો જ નથી ત્યારે કોઈક જે પી કે કોઈક મોટી કે કોઈક મહાત્મા ગાંધીની રાહ ભારતવાસી જોઈ રહ્યો છે જે આવે અને પ્રજાને સવાલો પૂછવાની પ્રેરણા અને દમ આપે. દીવાસળી પૂરતી છે અણુભને બાળવાની આગ પેટાવવા- ખાન જેવા બીજા કોઈ છે? હશે? મળે? જો ખ્યાલમાં હોય તો જરા જણાવજો મને. મારે એને લઈને ખાન પાસે જવું છે અને કહેવું છે: ‘ખાનસર’! આ ભાઈને તમે સાથે રાખો તો કેવું?!

સત્તા માટે, ખાસ કરીને બિહારની સત્તા માટે મોટા ઉપદ્રવ બની ગયેલા ખાનને લોકો ખાનસર કહીને બોલાવે છે. આમ તો સાવ છોકરાડાપણું માંડ હમણાં પૂરું કર્યું હશે એવો એક માણસ છે ખાનસર. પણ હું મારા પરમપ્રિય વાયક! ધાર કે હું ઈંગ્લેંડની ૧૯૦૦ની આસપાસની સત્તા હોઉં તું હું એને ઈલકાબ આપું- સર ખાનસર રમે છે ખૂબ નિર્દયતાથી માનવજાતની સાથે ત્વચાના રંગ તું ગોરા અને કાળા બનાવીને આજે આટલું જ...

વલો ગિરિરાજ કચ્છ feedback@ bombaysamachar.com

જળની ઝાંખી... રણની રગોમાં ઘબકતું જીવન

રણને આપણે ઘણી વાર સૂકાંપણ સાથે જોડીએ છીએ, પરંતુ કચ્છના રણમાં પણ પાણીની એક નિ:શબ્દ કથા વહે છે. અહીં, દૂરસુદૂરે વ્યાપ ક્ષિતિજોનો અર્જપો અને પવનની લહેરકીઓ એકાંતને સંગીત આપે છે, ત્યાં જળપલાવિત વિસ્તારો જીવનનો સૂક્ષ્મ પરંતુ અદ્ભુત ઘબકાર તરીકે ઘબકે છે. પાણી અને ઘરતી વચ્ચેનું આ નાજુક બંધન જ વેટલેન્ડ કહેવાય છે ઘરતીનું હૃદય, જે દેખાય ઓછું પણ આપે ઘણું.

ફેબ્રુઆરીમાં દર વર્ષે વિશ્વ જળપલાવિત ક્ષેત્ર દિવસ ઉજવાય છે, પરંતુ આ વર્ષની ૨ જી ફેબ્રુઆરી કચ્છ માટે યાદગાર રહેશે કારણકે તાજેતરમાં છારીદંબને રામસર સાઈટ તરીકે માન્યતા મળી. કચ્છ માટે ગૌરવ સાથે જવાબદારી પણ જોડાયેલી છે આ જળધરોને સાચવવાની અને ભાવિ પેઢીઓને અર્પણિત સોંપવાની. આમ તો આ દિવસ ૧૯૭૧માં ઇરાનના રામસર શહેરમાં થયેલી ઐતિહાસિક સંધિના લીધે પ્રખ્યાત છે. તે દિવસે દુનિયાએ સ્વીકાર્યું કે પાણી માત્ર સાધન નથી તે સંસ્કૃતિ છે, પરંપરા છે અને ભવિષ્યની સુરક્ષા છે. ૨૦૨૬ની થીમ જળપલાવિત ક્ષેત્ર અને પરંપરાગત જ્ઞાન: સાંસ્કૃતિક વારસાની ઉજવણીકચ્છની ઘરતીને અનુકૂળ એવી જ છે, કેમ કે અહીં પાણીનું એકએક ટીપું સંસ્કાર તત્વ સાથે જોડાયેલું છે. આમણા કચ્છના જાણીતા પર્યાવરણપ્રેમી ટ્રસ્ટિ ગાઈડ પ્રવીણભાઈ ડાંગેરા રામસર તરીકે સ્થાન પામ્યા જાણે છારીદંબને રૂબરૂ ‘કોંગ્રેસ્યુલેશન’ કહેવા ગયા હતા. પ્રસ્તુત સાંપ્રત તસ્વીરો પણ એમણે જ આપેલી છે. એટલે છારીને યાદ કરવા વગર રહી શકાય તેમ નથી!

લુણા ગામો આ વિસ્તારની દક્ષિણ સીમા અંકિત કરે છે જે અન્ય વિભાગોની સાપેક્ષે ઊંચાણવાળો છે જ્યાં ઊંચા પ્રકારના ઘાસો થાય છે. કચ્છ મેઘન લેન્ડની ઘણી નદીઓનાં પાણી તેમાં ઠલવાય છે તેથી અહીં બારે માસ પાણી રહેતું હોય છે. આ બધી નદીઓ કિનારાબંધ હોય છે અને અહીંથી પસાર થયા બાદ નદીઓ તેમના મુખ ત્રિકોણ પ્રદેશો બનાવતી હોય છે.

એ પ્રમાણમાં છીછરા ખાડાઓ છે, જેમાં ઉનાળે પાણી સુકાઈ જાય છે, જે આ વિસ્તારમાં પીવાના પાણી માટે સ્ત્રોત ત તરીકેની સવલત પૂરી પાડે છે.

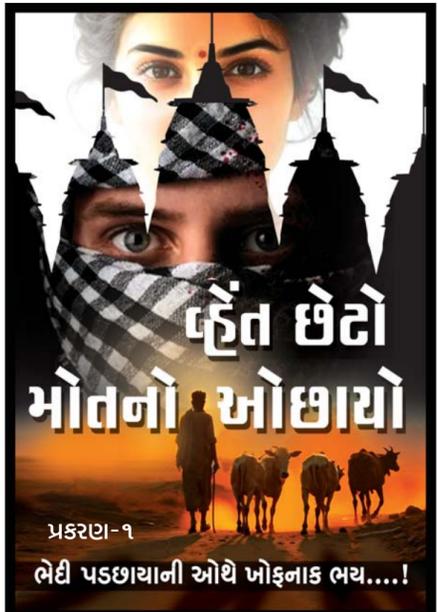
છારીદંબ: જ્યાં આકાશ પાણીમાં ઊતરે છે રણના નિર્જન વિસ્તારો વચ્ચે અચાનક એક વિશાળ શાંતિનો દરિયો ફેલાય તે છે છારીદંબ. વર્ષાઋતુમાં અહીં પાણી ભરાય છે અને પછી જાણે આકાશ ઘરતી પર ઊતરી આવતું હોય. પહેલા વર્ષાના અમીછાટણા અને પછી યાચાવર જીવોનો કલબલાટ. સવારનાં પ્રથમ કિરણો હોય કે સૂર્યાસ્તનાં આખરી કિરણો પાણી સ્વર્ણસીરિખું ઝગમગતા મંત્રમુગ્ધ કરી દે. ફલેભિંગોની ગુલાબી પાંખો આકાશને રંગે છે, પેલિકન પાણી પર ધીમે તરતા જાય અને હજારો પંખીડાઓનો અવાજ જાણે પ્રકૃતિની પ્રાર્થના બની જતી હોય તેવું મહેસૂસ થાય. છારીદંબ માત્ર એક જળાશય નથી; તે પંખીઓનું આશ્રય, જીવનનું વિરામસ્થાન અને પર્યાવરણનું સંગમ છે.

જળપલાવિત વિસ્તાર એ પ્રકૃતિની એવી રચના છે જે દેખાવમાં સાદી લાગે, પરંતુ તેની અંદર અસંખ્ય ચમત્કારો સમાયેલા છે. તે પૂર સમયે વધારાનું પાણી શોષી લે છે, કાંઠાઓને સુરક્ષા આપે છે અને ઘરતીને વિખેરાતી અટકાવે છે. વરસાદી પાણી ધીમે ધીમે જમીનમાં ઉતારે છે, જેથી ભૂગર્ભ જળનું પુન:ભરણ થાય. તે પાણી શુદ્ધીકરણની જાણે કુદરતી પ્રયોગશાળા છે. પ્રદૂષકોને અટકાવીને પાણીની ગુણવત્તા સુધારે, કાર્બન સંગ્રહ કરે છે અને જળવાયુ પરિવર્તન સામે એક શાંત યુદ્ધ લડે છે. માછીમારો માટે રોજગાર, પશુપાલકો માટે ચારો અને પર્યટન માટે આકર્ષણ; આમ, વેટલેન્ડ જીવનનાં અનેક સ્તરોને સ્પર્શે છે.

વિશ્વ આજે પાણીના સંકટ સામે ઊભું છે. ભૂગર્ભ જળનું સ્તર ઘટે છે, પ્રદૂષણ વધે છે અને કુદરતી વિસ્તારો પર દબાણ વધી રહ્યું છે. ભવિષ્યમાં પાણી માટેના સંઘર્ષની ચેતવણીઓ આપવામાં આવે છે. આવી પરિસ્થિતિમાં વેટલેન્ડનું મહત્વ અનેકગણું વધી જાય છે. જો વેટલેન્ડ ન રહે, તો પાણીનું સંતુલન ખોરવાઈ જાય. પૂર વધે, સૂકાંપણ વધી જાય, અને જૈવ વિવિધતા ખતરામાં પડે. તેથી જ જળપલાવિત વિસ્તારોનું સંરક્ષણ માત્ર ઓનો મુદ્દો નથી તે માનવજાતના અસ્તિત્વનો પ્રશ્ન છે.

સઠ્ઠે ધારાવાહિક અનિલ રાવલ feedback@ bombaysamachar.com

અસ્વીકરણ આ એક કાલ્પનિક નવલકથા છે. આમાં આવતાં નામો, પાત્રો, સ્થળો અને ઘટનાઓ કલ્પનાતીત છે... લેખકની પોતાની કલ્પના છે. જેનો કોઈ ધર્મ, સંપ્રદાય, જ્ઞાતિ, જાતિ સાથે સંબંધ નથી. કોઈપણ મૂત કે જીવિત વ્યક્તિ કે કોઈ સ્થળ સાથેની સામ્યતા એ માત્ર ને માત્ર સંયોગ છે.

‘અરે ભૈયા, મુજે શેરિંગ મેં નહીં જાના...’ ‘મેડમજી સ્પેશ્યલ કા ૨૦૦ રૂપિયા હોગા...’ યુવતી કાંઇ બોલ્યાયાલ્યા વિના ઊતરીને ચાલવા માંડી. ‘અરે મેડમજી... દેઢ કિલોમીટર લંબા રાસ્તા હૈ... ઇસ ઠંડ મેં અકેલે ચલ કે જાઓગી...?’ યુવતી દૂરથી સંભળાઇ રહેલા કીર્તનના અવાજના નકરો કદમ પર ચાલવા લાગી. મંદિરે ચાલતી જનારી એ એકલી નહોતી, સંખ્યાબંધ યાત્રાળુઓ જગવિખ્યાત ગોપાલેશ્વર મંદિરે દર્શન કરવા ચાલતાં જઇ રહ્યા હતાં. શ્રદ્ધાના વિષયનો કોઇ સભળ પુરાવો હોય તો ગોપાલેશ્વર. એનો મહિમા ન્યારો... શ્રદ્ધાળુઓની આસ્થા અનોખી... રોજના હજારો શ્રદ્ધાળુઓ ગોપાલેશ્વરની ઝાંખી કરવા દેશને ખૂણખૂણેથી અહીં ઊતરી આવે. કેટલાક દિવસભરના બધા દર્શન કરીને નીકળી જાય તો કેટલાક બે-ત્રણ દિવસ મન ભરીને ગોપાલેશ્વરના સાન્નિધ્યમાં રહે ને ફરી જીવેલી બોલાવે કહીને વિદાય લે.

પોષ મહિનાની કડકડતી ઠંડીમાં રાજસ્થાનના ટ્યુકડા બેજલમેડ ગામને પાદરે ખુલ્લાં મેદાનમાં આવેલું બસ સ્ટેન્ડ પરોઢિયે સાડાચાર વાગ્યે પણ ધમધમતું હતું. કોઇ કોઇ જગ્યાએ તાપણાંની ફરતે લોકો ગરમાટો લેતા હતા તો કેટલાક ચાવાળાની લારી પર ભડબડતા સ્વચ્છ આસપાસ ફુંગાવે વળીને ચાની ચૂસકી સાથે ઠંડી ઉડાડવાનો પ્રયાસ કરતા બેઠા હતા. ગુજરાત સહિતનાં અન્ય રાજ્યોની બસો એક પછી એક દર પાંચ-પંદર મિનિટને અંતરે બસસ્ટેન્ડમાં પ્રવેશતાની સાથે આડધ પાર્ક થવા માંડી હતી. પેસેન્જરોને ઊતરતા જોઇને ટેક્સી, ઓટોવાળા અને ટાંગાવાળાઓએ ભૂમો પાડવા લાગ્યા: ‘બોલો, હોટલ... ધરમશાલા... મંદિર... દર્શન ખુલને કા ટાઇમ હો ગયા હૈ.’ દર્શનનું નામ પડતાં જ અડધીપડધી ઊંઘમાં ઊતરેલા ને ઠંડીમાં ફૂંટવાતા શ્રદ્ધાળુઓ રઘવાયા બનીને ટેક્સી કે ઓટો રિક્ષામાં બેસવા માંડ્યા. થોડીવારમાં એક લકઝરી બસ આવી. એમાંથી કેટલાક લોકો આરામથી તો કેટલાક ઉતાવળે ઉતર્યા. સૌથી છેલ્લે જીન્સ, ગરમ કોટ પહેરેલી ને કાન અને માથા પર મફલર વીટાળેલી એક યુવતી ઉતરી. એની પાસે કોઇ સરસામાન નહોતો. હતી માત્ર એક હેન્ડબેગ અને કાનમાં ખોંસેલા ઇયર પ્લગ.

‘બોલો મેડમ, હોટલ બતાઉ આપકે લાયક... બઢિયા સુવિધાવાલા... બોલો...’ એક ઓટોવાળાએ પૂછ્યું. યુવતીએ કાન પરથી સહેજ મફલર ઊંચું કરીને એક કાનમાંથી ઇયર પ્લગ કાઢ્યું. ગરમાટો લાવવા હથેળીઓ ઘસતાં બોલી: ‘મંદિર જાના હૈ...’

‘આઇએ મેડમ... આઇએ...’ ઓટોવાળો એને ઓટો પાસે લઇ ગયો. ‘કિતના પૈસા હોગા?’ એણે પૂછ્યું. ‘પયાસ રૂપિયા મેડમજી.’ યુવતી બેઠી. ઓટોવાળો ફરી ભૂમ પાડવા માંડ્યો: ‘બોલો હોટલ, ધરમશાલા... મંદિર... દર્શન કા ટાઇમ હો ગયા હૈ...’ ‘ઓ... હલ્લો... ચે શેરિંગવાલી ઓટો હૈ ક્યા...?’ યુવતીએ પૂછ્યું. ‘હાં મેડમજી...’

માનતા સાથે...? ક્યા મક્સદ સાથે...? *****

રોના ચીફ રવિ જયસ્વાલાના કોલને પગલે નેશનલ સિક્યોરિટી એડવાઇઝર અભિજિત ભલ્લાએ મધરાતે પોતાના ઘરે ઇમર્જન્સી બેઠક બોલાવી હતી. બેઠકમાં નેશનલ ઇન્વેસ્ટિગેશન એજન્સીના (એનઆઇએ)ના ચીફ કરતારસિંઘ ડોગરા, ઇન્ટેલિજન્સ બ્યુરો (આઇબી)ના ચીફ અભયસિંઘ રાઠોડ અને રિસર્ચ એન્ડ એનાલિસિસ વિંગ (રો)ના ચીફ રવિ જયસ્વાલ યુદ્ધ મોજૂદ હતા.

‘અબી અબી હમ્ને ખૂદિયા ખબર મિલી હૈ કી...’ ભલ્લાએ રવિ જયસ્વાલ સામે જોયું. જયસ્વાલે વાતનો દોર આગળ ચલાવ્યો: ‘બેજલમેડ કા ગોપાલેશ્વર મંદિર ખતરે મેં હૈ...’ પછી ણણવાર રહીને બોલ્યા: ‘કિસ તરહા કા ખતરા હૈ કૂછ પતા નહીં.’

‘ખબર કહોં સે મિલી હૈ.’ સિક્યોરિટી એડવાઇઝર ભલ્લાએ પૂછ્યું. ‘હમારે પડોસી દેશ સે. હમારા એક બંદા વહાં હૈ...’ જયસ્વાલે કહ્યું. ‘સર, હમ ગુજરાત ઓર રાજસ્થાન એટીએસ કો એલર્ટ કર દેતે હૈ...’ એનઆઇએ ચીફ કરતારસિંઘ ડોગરાએ કહ્યું. ‘નહીં... ઇસ સ્ટેજ પર હમ્ને વો નહીં કરના હૈ.’ નેશનલ એડવાઇઝરે કહ્યું.

‘સર, હમ રિસ્ક નહીં લે સકતે... ખતરા કિસી ભી પ્રકાર કા હો સકતા હૈ...’ રોના ચીફ જયસ્વાલે કહ્યું. ‘સહી હૈ... હમ દુસરી ખબર મિલને તક રાહ નહીં દેખ સકતે... દેર હો જાયેગી...’ આઇબી ચીફ અભયસિંઘ રાઠોડ બોલ્યા. ‘હમ મંદિર કી ઇન્ટરનલ સિક્યોરિટી કે ચીફ કો શામિલ કર કે ઉનકી મદદ લે સકતે હૈ...’ ડોગરાએ બીજું સૂચન કર્યું.

‘નહીં, વો ગલતી કબી નહીં કરના. ખાત ફૈલ સકતી હૈ... ભક્તો મેં ભય કા માહોલ પૈદા હોગા.’ સિક્યોરિટી એડવાઇઝર તરત બોલ્યા...

બજનો અને ભક્તિસંગીતે ગોપાલેશ્વર મંદિર નજીક હોવાની છડી પોકારી. મંદિરની રોશનીનો ઝગમગાટ નિકટ આવતો ગયો ને યુવતીના મોં પર એક અનેરી ચમક આવી. ગોપાલેશ્વર મંદિર સુધી દોરી જતા માર્ગમાં આવતી મુખ્ય બજારના ચોકમાં દુકાનદારો મોં સૂઝણા પહેલાં ભક્તિસંગીતની ટેપ મૂકીને પોતાની નાનકડી દુકાનોમાં ઝાપટઝાપટ કરતા હતા. કેટલીક ધીમે ધીમે ખુલી રહેલી દુકાનોનાં શટરોમાંથી આજસનો સ્પષ્ટ અવાજ સંભળાતો હતો. કેસેટોમાંથી વાગતાં ભજનો એકબીજા સાથે ટકરાઇને વધુ કર્કષ ધોંધાટ પેદા કરવાની હરીફાઇમાં હતા. ખાણીપીણીના સ્ટોલ લાવવા માંડ્યા હતા. ચાની લારીઓ, નાસ્તાના ખૂમચાએ ગોઠવવા લાગ્યા હતા. સાંકડી ગલીઓમાં મંદિરની સિક્યોરિટી સાથે રાતભર જાગેલાં તાપણાં એના આખરી પડાવમાં હતાં. શ્રદ્ધાળુઓની ચહલપહલમાં શિયાળાની તાજગીભરી પરોઢની સ્ફુર્તિ હતી. મુખ્ય બજારમાં ઓટો રિક્ષા, ટેક્સી અને ટાંગાવાળાઓ પેસેન્જરોને ઉતારીને બીજા પેસેન્જરોને લેવા પોતાનાં વાહનો હંકારી જતા હતા કારણકે એમની હદ મુખ્ય બજાર સુધીની જ હતી. યુવતીને અચરજ પમાડતું આ બધું ગોપાલેશ્વરના પરિસરનો નિત્યક્રમ હતો. યુવતીના કદમ ઘોડાની લાદથી બચતા-બચાવતા આગળ વધ્યા. એ મંદિરના મુખ્યપ્રવેશ દ્વાર પાસે પહોંચી ને એક મધુર અવાજ

યુવતી કઈ માનતા માનવા, ક્યા મક્સદ સાથે ગોપાલેશ્વર મંદિરે જઈ રહી હતી.

એના કાને પડ્યો:

અધરમ મધુરમ વંદન મધુરમ, નયનમ મધુરમ હસિતમ મધુરમ... હૃદયમ મધુરમ ગયનમ મધુરમ, મધુરાધિપતેરભિલમ મધુરમ... એમ. એસ. સુબ્બલક્ષ્મીના સ્વરમાં વાગતા મધુરાષ્ટકે એને મંત્રમુગ્ધ કરી દીધી. બે-ત્રણ સેકન્ડ માટે આંખો મીંચીને અંતરધ્યાન થઇ ગઇ. સિક્યોરિટીવાળાની વ્હીસલથી આંખ ખુલી.

આંખો ખુલી તો સામેના મુખ્ય પ્રવેશદ્વારના બંધ તોર્તિંગ દરવાજાની બંને બાજુની દીવાલો પર હાથી, ઘોડા, પાછળ પાલાખીઓ અને હાથમાં રંગબેરંગી છતરો લઇને ચાલતા લોકોનો મોટો રસાલો ચિતરેલાં ચિત્રો જોયા. ચિત્રોએ ઝાંખપ પકડી લીધી હતી, પણ એમાંથી એનો પૌરાણિક કળાત્મક ભાવ સ્પષ્ટરૂપે નિતરતો હતો. મુખ્યદ્વારના દરવાજાઓનો દમામ... એનો ઠાક અડીખમ હતો. શાહી નક્શીકામની નજાકત અકબંધ હતી. ભક્તોની ભીડ યુવતીની આંખોમાં સમાતી હતી. પુરુષો અને મહિલાઓ માટેની અલગ અલગ કતાર હોવા છતાં ગીરતી જોઇને લાઇનમાં ઊભા રહેવાની એને ઇચ્છા ન થઇ. પરંતુ બધી ફિકર-ચિંતા ઘરે મૂકીને આવેલા ભાવિકોને ગોપાલાના સૌથી પહેલાં દર્શન, પહેલવહેલી ઝાંખી કરવા સિવાય બીજા કશામાં રુચિ નહતી, પણ યુવતીને કોઇ બીજો જ રસ હતો... એની ચકોર નજર આમતેમ ફરી રહી હતી.

અચાનક સુબ્બલક્ષ્મીનો અવાજ અટક્યો ને માઇક પર દર્શન ખુલ રહે હૈની ઘોષણા થઇ... બે વારની ઘોષણા પછી ફરી સુબ્બલક્ષ્મીનો મધુર અવાજ ભક્તિભર્યાં માહોલમાં ગૂંચ્યો. લાંબા સમયથી કતારમાં ઊભેલા શુક લોકો સતર્ક થઇ ગયા... ગોપાલાની પહેલવહેલી ઝાંખી કરવા સજ્જ થઇ ગયા. મંદિરનો મુખ્ય દરવાજો ખુલ્યો ને ભક્તોએ દોટ મૂકી. ગોપાલ લલ્લા કી જય... હરિ ગોપાલા... હરિ ગોપાલાના નાદ વચ્ચે મંગળાની આરતી શરૂ થઇ. કીર્તનિયાઓએ તબલાં, હાર્મોનિયમ, પખવાજને તાલે મંગલવાન છોડ્યું:

મંગલ આરતી કર મન મોર, ભરમની સાંજ ભીતી ભયી ભોર... મંગલ આરતી પૂરી થઇ. દર્શનાર્થીઓ એક દ્રારથી પ્રવેશીને સામેના બીજા દારમાંથી આપોઆપ બહાર ધકેલાવા લાગ્યા હતા. ભાવિકોની ભરતી અને ઓટ એકસાથે જોવા મળતી હતી. લલ્લાની ઝાંખીની અનેરી પળ માણીને બહાર નીકળેલાં લોકોના ચહેરા પર ધન્યવદી... ધનભાગ્ય છલકાતા હતા. કોઇની માનતા પૂરી થઇ હતી... કોઇએ નવી માનતા માની હતી... કોઇએ દુ:ખ હરી લેવા વિનવણી કરી હતી. કોઇએ સુખાકારીની આજીજ કરી હતી... ગોપાલાનું આ મંદિર આસ્થાળુઓનું શરણું હતું.

યુવતી દર્શન કરીને બહાર આવતા શ્રદ્ધાળુઓના ધક્કાઓ અને હડસેલા પાતી ચબૂતરા જેવા વિશાળ પરિસરની દીવાલો પરનાં ચિત્રો ધ્યાનથી જોવામાં તેલલીન હતી. પ્રત્યેક ચિત્રમાં ગોપાલાની મનમોહક મુખાકૃતિ, એની ભાવવાહી કર્મણ્યમ આંખો, મટકી, માખણ, વાંસળી, ગાય-વાછરડા, મોરપિચ્છની ઝીણવટભરી બારીક કરામતો, અકલ્પનીય રંગછટા અને ચિત્રકારની પીંછીના લહેરાતા લસરકા જોતી યુવતીની નજર ચિત્રની નીચે સ્વઅક્ષરે લખેલાં ચિત્રકારના નામ પર ચોટી ઠાક. ‘દેવીપ્રસાદ શર્મા.’ એવામાં યુવતીના કાને ભક્તજનોમાંથી કોઇનો અવાજ આવ્યો: ‘દેવસન પંદેહ મિનિટ મેં બંધ હો જાયેગો...’ હવે યુવતી અંદર પ્રવેશી... ધાર્યું કામ પાર પાડવા... માનેલી માનતા પૂરી કરવા... (ક્રમશ:)

हास्य विनोद

એવા ઘણા લોકો છે જે ભૂતપ્રેતમાં સહેજ પણ નથી માનતા. પણ આવા લોકો જ્યોતિષશાસ્ત્ર તેમજ જ્યોતિષીઓમાં માનતા હોય છે. સદ્ભાગ્યે જ્યોતિષીઓને પણ આ વાતની ખબર છે. એક છાપામાં જ્યોતિષીઓની અમે એવી ૧૯ જાહેરખબરો જોઈ. આમાં એક જ્યોતિષીએ તો બંબે જાહેરાતો આપી છે, જેમાંની એકમાં કોઈ પણ કામની સફળતા માત્ર ૨૧ કલાકમાં જ દેખાશે એવી સો ટકાની ગેરંટી આપી છે, ને બીજીમાં સવા દિવસમાં કોઈપણ કામનો નિકાલ થવાની એકસો ને એક ટકા ગેરંટી આપી છે. જોકે આ તમામ જ્યોતિષીઓ એક વાતે સંપી ગયા છે, આમાંના કોઈએ એવું નથી લખ્યું કે કામ ન થાય તો પૈસા પરત. કેટલાક દુકાનદારો પાટિયું મારતા હોય છે કે માલ બદલી આપવામાં આવશે પણ કોઈ પણ સંજોગોમાં વેચેલ માલનાં નાણાં પાછાં નહીં મળે. એ રીતે જ્યોતિષી પણ બહુ બહુ તો આપેલ સમયમર્યાદા વધારી આપી શકે. કોઈ પુરુષને બાર મહિનામાં છૂટાછેડા થવાની બાંધધરી આપી હોય ને તેમ ન થાય તો તેમાં એકાદ-બે વરસની મુદત વધારી આપે કે એક આગાહીની સામે બીજી આગાહી બદલી આપે, પરંતુ ગ્રાહકે આપેલ પૈસા તે પરત શા માટે કરે? બહુ બહુ તો પોતે કયા ગ્રહની અવગંડાઈને લીધે ખોટો પડ્યો એનો ખુલાસો કરી શકે. આમ તો માલિકે પાળેલ કૂતરો તેના માલિકને પણ કરડતો હોય છે, જ્યારે આ ગ્રહો તે કંઈ જ્યોતિષીના પાળેલા છે તે તેનું કહેવું માનીને જ જાતકના ઘરમાં પ્રવેશી જાય યા ઘરમાંથી નીકળી જાય!

તો પણ જ્યોતિષ એ શ્રદ્ધાનો વિષય છે. પોલિટેશિયનોને જેટલી શ્રદ્ધા તેમના હાઈકમાન્ડમાં નથી હોતી તેટલી, કદાચ તેથીય વધારે શ્રદ્ધા જ્યોતિષમાં હોય છે. જે લોકોને ખુરસી નથી મળી તે લોકો તેમને ખુરસીયોગ ક્યારે થવાનો છે એ જાણવા જ્યોતિષી પાસે દોડી જાય છે ને જેમને બેસવા માટે ખુરસી મળી છે તેમને ખુરસીમાંથી કોઈ પાડી ન નાખે એ અંગેનું માર્ગદર્શન મેળવવા જ્યોતિષીને પકડે છે - ખુરસી ન છૂટે એ વાસ્તે જ્યોતિષીને પકડે છે.

એક મેગેઝિનમાં મદ્રાસના એક જ્યોતિષી ઓમ ઉલગનાથન અંગેની કેટલીક વિગતો છપાઈ હતી જે જાણીને પ્રભાવિત થઈ જવાયું. ઓમ ઉલગનાથન વડા પ્રધાન અટલબિહારી બાજપાઈ તથા ગૃહમંત્રી લાલકૃષ્ણ અડવાણીના ફેમિલી એસ્ટ્રોલોજર હોવાનો દાવો કરે છે. આ ભવિષ્યવેતા પોતાના વર્તમાનકાળ વિશે પણ એટલો જ જાણત છે. આવા કિસ્સાઓમાં મોટા ભાગે એવું બનતું હોય છે કે દાવેદાર તો ગમે તેવો દાવો કરે, પણ સામેની વ્યક્તિ એનો છેદ ઉડાડતાં કહી દે કે એને મેં ધોળો કે કાળો જોયો જ નથી, એને હું ઓળખતો જ નથી. હિંદુ ઈસ એ ગ્રેટ ફોડ વગેરે, વગેરે, વગેરે... ને આવું કશું આ એસ્ટ્રોલોજરના કિસ્સામાં ન બને એટલે તેણે બાજપાઈ તેમ જ અડવાણી સાથેના પોતાના ફોટોગ્રાફ પણ આપ્યા છે. તેનો એવો દાવો છે કે ભારતના વડા પ્રધાન અત્યારે સારું-

રાજજા, હવે તો તમે જ ભારતના વડા પ્રધાન બનવાના છો...

feedback@bombsamachar.com

છે, કેમકે તેમને ખબર છે કે મારી પાસે ગૂઢ ટૈવી શક્તિ છે ને તેમના વિશે હું જે કંઈ ભાખું છું એ પ્રમાણે જ બનતું હોય છે.

૧૯૮૬માં તો ખુદ અટલજીને પણ ખબર નહોતી કે તે ભારતના વડા પ્રધાન બનવાની તાકાત ધરાવે છે, પણ આ જ્યોતિષી ભાઈ ઉલગનાથને (પોતાની) છાતી તેમ જ બાજપાઈનો બરડો કોંકીને તેમને કહી દીધું કે રાજજા, હવે તો તમે જ ભારતના વડા પ્રધાન બનવાના છો. આ અંગે મારે આકાશમાં દેખાતા ને નહીં દેખાતા ગ્રહો સાથે વાત થઈ ગઈ છે, એ બધા સર્વાનુભવે એવું ઇચ્છી રહ્યા છે કે અબકી બારી અટલબિહારી... અલબત્ત એ વખતે માત્ર ૧૩ દિવસ પૂરતી જ સત્તા ટકેલી. આવું કેમ થયું, ફક્ત ૧૩ દિવસ જ સત્તા કેમ રહી એનો ખુલાસો પણ જ્યોતિષી પાસે છે. તે કહે છે કે ઈશુ ખ્રિસ્તની જેમ અટલજી પણ ૨ પમી ડિસેમ્બરના દિવસે જન્મેલા. અટલજી વડા પ્રધાનની ખુરસી પર બેઠા હોય છે ત્યારે તેમના ચહેરા પર અપાર વેદના દેખાય છે, જાણે તેમને પણ શૂળીએ ચડાવી દેવાયા ન હોય! (તેમનો ચહેરો બારીકાઈથી જોજો, તમને ૨૩મસ લાગશે.) ભગવાન ઈશુએ 'લાસ્ટ સપર' - છેલ્લું ભોજન લીધું ત્યારે તેમની સાથે ૧૩ જણા હતા, એટલે આ તેરના આંકડાએ અટલજીના જીવનમાં મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. આ કારણે પછી મારી સલાહ માનીને તે વિશ્વાસનો મત લેવા રોકાયા વગર રાજીનામા સાથે રાષ્ટ્રપિત પાસે પહોંચી ગયેલા. તેરના આંકડાનો જ નહીં, આ જ્યોતિષી ઉલગનાથનનો પણ બાજપાઈ પર ઘેરો પ્રભાવ છે.

પોટું જેવું રાજ્ય ચલાવે છે તેની પાછળનો દોરીસંચાર મારો છે. મારી સલાહ પ્રમાણે જ તે ચાલે છે. ક્યારે ને શું કરવું (અથવા તો શું ન કરવું) વગેરેની સલાહ-સૂચનાઓ હું જ આપું છું. ગ્રહો મને દોરે છે. હું વડા પ્રધાનને દોરું છું અને વડા પ્રધાન સમગ્ર ભારતને દોરે છે. આ ઉપરાંત ભા.જ.પ.ના લગભગ મોટા ભાગના પોતાને દિગ્ગજ માનતા નેતાઓ મારા સતત સંપર્કમાં રહે

૧૯૮૭માં આ જ્યોતિષીએ બાજપાઈને કહેલું કે આ વખતે વડા પ્રધાનની ખુરસીની નજર કુંવારી વ્યક્તિ તરફ હોવાથી તમને સત્તા પર આવતા કોઈ રોકી શકવાનું નથી. લગભગ દરેક મહત્વના મુદ્દા પર સલાહ આપવાનું કામ હું જ કરું છું. અટલજીએ કેવા રંગની બંડી પર કયા શેડનો ખેસ રાખવો એ પણ હું નક્કી કરતો હોઉં છું.

કારગિલ યુદ્ધ તેમ જ વિમાન અપહરણ અંગેની ચેતવણી આ જ્યોતિષીએ સરકારને એ બન્યા પહેલાં આપી હતી. તમે (અર્થાત્ વાયક-મિત્રો) નહીં માનો. પણ ઉલગનાથનને પોતાની દિવ્યશક્તિઓને કારણે પોતે દોરેલ નકશામાં (અને કદાચ ઓમ લખેલ તિલસ્મી ગોળામાં) અપહરણ થયેલ વિમાન, અપહરણ થયું તે પહેલાં દેખાવું હતું ને આ વિમાન ઇન્ડિયન એરલાઇન્સનું છે તેની પણ જાણ થઈ ગઈ હતી. ઇન્ડિયન એરલાઇન્સનો સ્પેલિંગ પણ તેણે બરાબ વાંચ્યો હતો. જોકે એ ભવિષ્યવેતાની જગ્યાએ અમે હોત તો બંધ આંખેય અમે એ વિમાન ઇન્ડિયન એરલાઇન્સનું છે તે પામી ગયા હોત. એટલા માટે કે આ વિમાનનું અપહરણ કરવાનું સાવ સહેલું છે.

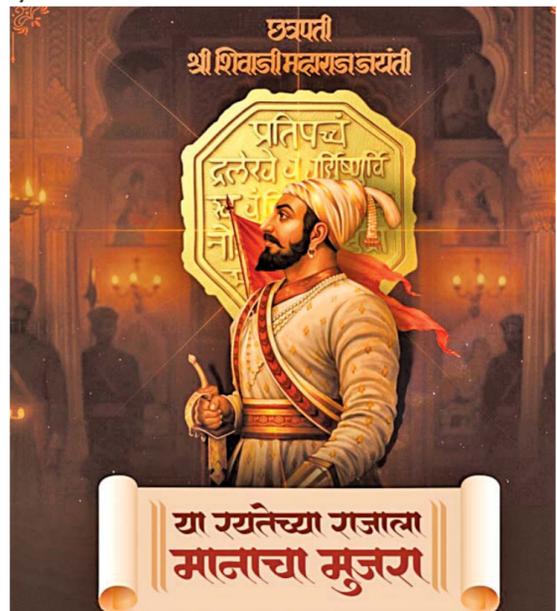
ઉલગનાથન કહે છે કે ગમે ત્યારે પ્લેન હાઇજેક થવાનું છે એ માહિતી તેણે ઉડ્યનમંત્રીને આપી હતી, પ્લેનને ઊડતું અટકાવવા જણાવ્યું હતું, પણ એ રોકતું કહેવું તેમણે કાન પર ન ધર્યું. કહી દીધું કે આવા બધા જ્યોતિષવેદામાં હું માનતો નથી. છેવટે થવાનું થઈને જ રહ્યું. પણ આ ઇન્ડિયા છે, બાકી યીન કે રશિયા હોત તો જ્યોતિષીની આવી બનત. આતંકવાદીઓ સાથે સાંઠગાંઠ કરી, પ્લેનઅપહરણ કરનારાઓને, હાઇજેકિંગ માટેનું શુભ મુહુર્ત કાઢી આપવાનો ગુનો કરવા બદલ તેની સામે કામ ચલાવવામાં આવ્યું હોત. જોકે એ વિમાનનું અપહરણ થયા બાદ એક પ્રધાને ઉલગનાથનને પૂછ્યું કે હવે શું થશે? ત્યારે તેણે આગાહી કરી હતી કે જે એક મુસાફર મર્યો છે એથી વધારે જાનહાનિ થવાની નથી, આ વિમાન-કાંડનો અંત સુખદ આવશે. બસ, તેની આ આગાહી અપહરણકારોના કાન સુધી પહોંચી ગઈ હોય કે ગમે તે થયું હોય, પણ માત્ર ચોવીસ કલાકમાં જ બધું સમસુતવું પાર પડી ગયું. ધીના કામમાં ઘી ઠલાવઈ ગયું ને છૂટા કરાયેલા ત્રણ ખૂંખાર તાસવાદીઓ હસતા હસતા હવામાં ગોળીબાર કરતા પાકિસ્તાન પહોંચી ગયા.

ભારતના ભાવિ વિશે તેને આગાહી કરવાનું કહેતાં તે સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે ભારતમાં જે પ્રશ્નો ઊભા થયા છે અને થાય છે તેનું એક જ કારણ છે અને તે છે પાર્લામેન્ટ હાઉસ. વાતુશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ જોતાં આ મકાન ગરબડવાળું એટલે કે અપશુકનિયાળ છે. તે વાતુશાસ્ત્ર પ્રમાણે બંધાયું નથી. તેમાં સુધારા-વધારા કરવા જ જોઈએ. જો શાસકો મારું માનશે તો દેશની સાથે તે પણ સુખી થશે, બાકી તો -

જબાન સંભાલ કે
હેન્ડી શાસ્ત્રી
feedback@bombsamachar.com

માનાચા મુજરા= વિવેક સાથે વંદન

દરેક ભાષાની ખાસિયત કહો તો ખાસિયત અને વિશિષ્ટતા - વિચિત્રતા કહો તો એમ, ઘણીવાર મૂંઝવી નાખનારી હોય છે. ક્યારેક હેરત પણ પમાડે તો ચોંકાવી પણ દે. ભાષા તો પોતાનો ધર્મ બજાવે છે. સવાલ છે ઘણીવાર ચોકકામાં ફિટ બેસી ગયેલા માનવીય મનનો, એની સમજનો. ભાષામાં ઘણા શબ્દો એવા છે કે એના પ્રચલિત અર્થ દિમાગમાં એ હદે વસવાટ કરતા હોય કે એનો બીજો અર્થ પણ હોઈ શકે એની ખબર સુધ્ધાં ન હોય. જાણ્યા પછી ક્ષણિક વિશ્વાસ પણ ન બેસે કે હૈં, આવો પણ અર્થ થાય છે. જાણ્યા પછી જ્ઞાનમાં ઉમેરો થાય. ૧૯ ફેબ્રુઆરીએ મરાઠા સામ્રાજ્યની સ્થાપના કરનારા છત્રપતિ શિવાજી મહારાજની જન્મ જયંતીની મહારાષ્ટ્રમાં ઉમંગ અને ઉત્સાહ તેમજ આદર સાથે ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. શિવાજી મહારાજ પરાક્રમી રાજા હતા અને એમના શાસન માટે પ્રજાના હૈયામાં અનહદના આદર અને માન સન્માન છે. મુંબઈમાં ટેકેટકાણે તેમજ મહારાષ્ટ્રના વિવિધ ભાગમાં મહારાજ પ્રત્યે આદરજાલિ વ્યક્ત કરતા બેનર મુકવામાં આવ્યા હતા. આ બેનરો પર લખાણ હતું છત્રપતિ શ્રી શિવાજી મહારાજ જન્મજયંતી : યા રયત્કેચ્ચા ગજાલા માનાચા મુજરા। મરાઠી તો દૂરની વાત રહી, ગુજરાતી પણ સરખું ન જાણતા લોકો આ વાંચીને બે ઘડી માટે ચોંકી ગયા. છત્રપતિ શિવાજી તો મહાન રાજા હતા અને એમના પરાક્રમની ગાથાઓ તો સદાય ગુંજતી રહી છે. આવા મહાન રાજાને મુજરો? અલબત્ત અહીં કોઈ ભાષાદોષ કે ભૂલ નથી. સમસ્યા છે અણસમજની કે અધૂરા જ્ઞાનની. મુજરા શબ્દ કાને પડતાની સાથે જ મોટાભાગના લોકોને કોઠા પર બેસતી તવાચકના ગાનનું સ્મરણ થાય. આ અર્થે એવો દિલ દિમાગ પર કબજો જમાવ્યો છે કે આ શબ્દના બીજા અર્થની અનેક લોકોને જાણ પણ નથી. માનચા મુજરા યા મરાઠી વાક્યચારાચા અર્થ આદરપૂર્વક નમસ્કાર, સન્માનપૂર્વક વંદન કિંવા માનાચા મુજરા/પ્રણામ અસા હોતો। હે દેશાદ્યા પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિલા, ધોર પુરુષાલા કિંવા આદરણીય નેત્યાલા (ઉદા. છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ) સન્માન દેખ્યાસાટી વાપરલે જાણારે વાક્ય આહે। હે શબ્દ આદર આર્પિત કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરતાત. હે શિવકાલીન કિંવા પેશવાઈચ્યા કાઠાતીલ અભિવાદન

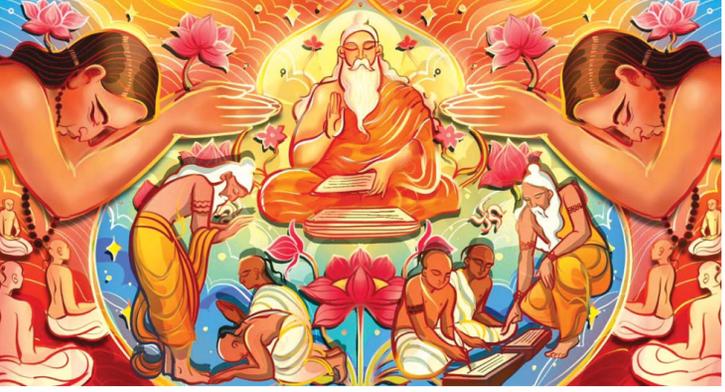
પદ્ધતીતૂન આલે અસાવે। ઉદાહરણ : શિવાજી મહારાજાનાં માનાચા મુજરા! યાચા અર્થ, શિવાજી મહારાજાનાં સન્માનપૂર્વક વંદન. માનાચા મુજરા એ મરાઠી વાક્ય પ્રયોગનો અર્થ આદરપૂર્વક નમસ્કાર, સન્માનપૂર્વક વંદન કે કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરવી એવો થાય છે. કોઈ પ્રતિષ્ઠિત કે મહાન વ્યક્તિ અથવા આદરણીય નેતા (જેમ કે છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ) પ્રત્યે સન્માન વ્યક્ત કરવા માટે વપરાતું વાક્ય છે. આદર અને કૃતજ્ઞતા વ્યક્ત કરતા આ શબ્દો શિવાજી મહારાજ કે પેશવાના સમયથી અભિવાદન માટે વપરાતા હોવાનું અનુમાન છે. 'શિવાજી મહારાજને માનનો મુજરો' એટલે શિવાજી મહારાજને સન્માનપૂર્વક વંદન. ગુજરાતી શબ્દકોશમાં પણ મુજરો માટે નમન, વંદન, સલામ, માન સહિત પ્રણામ, વિવેક સાથે વંદન એવા અર્થ પણ આપવામાં આવ્યા છે. ટૂંકમાં જબાન સંભાલ કે.

મરાઠી ભાષા બરાબર જાણતા ન હોઈએ તો અમુક શબ્દ ગેરસમજ કે શંકા પેદા કરી શકે છે. એનું મુખ્ય કારણ એ છે કે એ શબ્દો ગુજરાતીમાં અલગ અર્થ સાથે હાજર છે. ઉદાહરણ પરથી વાત સ્પષ્ટ થઈ જશે. મરાઠીભાષી વ્યક્તિ સાથેની વાતચીતમાં કોઈ સિનેમા કે રમણીય સ્થળ વિશે વાતચીત થતી હોય અને તમે એને પ્રતિક્રિયા આપવા કહો તો એ ભયંકર છાન આહે એમ કહે તો તમે જરૂર ચોંકી જવાના. કારણ કે ભયંકર શબ્દ કાને પડતા જ ભય ઉપજાવે એવું, બિહામણું, ભયજનક, જોતાં કે સાંભળતા બીક લાગે એવું અર્થ જ યાદ આવે. વળી છાન એટલે સરસ કે સુંદર. ભયંકર અને સુંદર - સરસનો મેળ કઈ રીતે બેસે? ભયંકર છાન યા મરાઠી વાક્યચારાચા અર્થ અતિશય સુંદર, ચૂપચ છાન અસા હોતો. યામઘ્વે 'ભયંકર' હા શબ્દ નકારાત્મક નસૂન, 'છાન' યા શબ્દાચી તીવ્રતા વાઘવળ્યાસાટી (ચૂપ જાસ્ત અર્થાને) વાપરલા જાતો. ચૂપચ છાન, અપ્રતિમ, જબરદસ્ત, ભારી અસા અર્થ હોતો। ઉદાહરણ : તૂ ગાળે ભયંકર છાન ગાયલે. દેશાદ્યા અતિ સ્તુતી કરળ્યાસાટી બોલકાલીત હા શબ્દપ્રયોગ કેલા જાતો. ભયંકર છાન એટલે ખૂબ જ સુંદર, રમણીય એવો અર્થ થાય છે. અહીં ભયંકર શબ્દ નકારાત્મક અર્થમાં નહીં, બલકે સુંદરતાનું પ્રમાણ વધારવા માટે છે. અપ્રતિમ, જબરદસ્ત એવો અર્થ થાય છે. ખૂબ પ્રશંસા કરવી હોય ત્યારે એનો ઉપયોગ થાય છે.

હિંગ્લિશ VINGLISH

मान सम्मान के मुहावरें Idioms of Respect

मान सम्मान संबंधित मुहावरें और कहावतें हिंदी और इंग्रजी में भी हैं। Idioms related to respect emphasize high regard, honor, and acknowledgement of someone's position or merit. 'चरण धोकर पीना' (या पैर धो-धो कर पीना) एक हिंदी मुहावरा है, जिसका अर्थ है किसी के प्रति अत्यधिक श्रद्धा, सम्मान, या गहरा प्रेम प्रकट करना। यह किसी को बहुत अधिक अजीज रखने या पूजनीय मानने (जैसे गुरु, माता-पिता या भगवान) का प्रतीक है। यह मुहावरा पुरानी परंपराओं में गुरु या वरिष्ठों के प्रति भक्ति दर्शाने के लिए इस्तेमाल होता है। प्रभु, पूजनीय माता - पिता के गुरु माते आ रूढिप्रयोग प्रतीक तरीके वपराय છે. આદરભાવનું એમાં દર્શન થાય છે. ભક્ત અપને ભગવાન કે ચરણ ધોકર પીના હી મુક્તિ કા માર્ગ માનેતે હૈ। અંગ્રેજીમાં આ પ્રયોગ To worship someone, To revere, To hold in extreme respect સ્વરૂપમાં હાજર છે. Many people revere historical figures like Nelson Mandela for their contributions to society. 'સિર આંખોં પર બિઠાના' મુહાવરે કા અર્થ બહુત આદર-સત્કાર કરના, અત્યધિક કરના, અત્યધિક માન-સન્માન દેના યા કિસી કા ચુશુરી સે સ્વાગત કરના હૈ। યહ મુહાવરા કિસી કે પ્રતિ બહુત અધિક પ્રેમ, સમ્માન ઓર સ્નેહ પ્રકટ કરને

કે लिए प्रयोग किया जाता है। ખૂબ જ આદર સત્કાર કરવો કે અત્યંત માનપાન આપવા એ 'સિર આંખોં પર બિઠાના'નો અર્થ છે. કોઈના પ્રતિ અપાર સ્નેહ કે આદર વ્યક્ત કરવા આ રૂઢિપ્રયોગ વાપરવામાં આવે છે. જબ દામાદ પહલી બાર ઘર આપે, તો સાસ-સસુર ને ઝનું સિર આંખોં પર બૈઠા લિયા। જમાઈના સાસરે કેવા માનપાન હોય છે એ અહીં વ્યક્ત થાય છે.

આ પ્રયોગ અંગ્રેજીમાં To treat someone with great respect and honor - hold in high regard સ્વરૂપમાં છે. We should hold

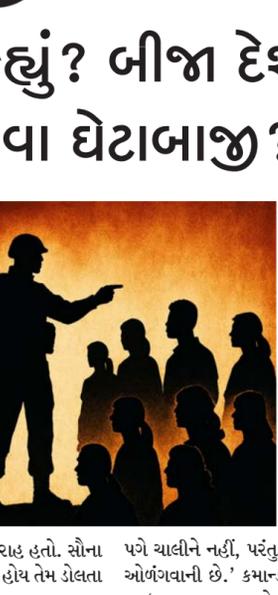
our elders in high regard and listen to their wisdom. 'માન-મર્યાદા રખના' કા અર્થ હૈ આદર, પ્રતિષ્ઠા, ઓર સામાજિક / નૈતિક સીમાઓ (સંસ્કારો) કા પાલન કરના। ડિસકા મતલબ અપની ગરિમા બનાવે રખના, વાળી ઓર વ્યવહાર મં સંયમ બરતના ઓર કિસી કા ઠેસ ન પહુંચાના હૈ। યહ આત્મ-અનુશાસન સે જુઢા એક શાલીન વ્યવહાર હૈ, જો સહી -ગલત કા બેદ સિચ્છતા હૈ। અંગ્રેજીમાં આ પ્રયોગ To uphold someone's dignity or respect સ્વરૂપે હાજર છે.

ઊડતી વાત ભરત વૈષ્ણવ

હે શું કહ્યું? બીજા દેશમાં ઘૂસવા ઘેટાબાજી?

‘સૌ લોકો તૈયાર હો?’ એજન્ટ જેવા માણસે સૌને પૂછ્યું.

‘એસ કમાન્ડર.વી આર રેડી.’ સૌએ ગર્મજોશીથી જવાબ આપ્યો. બધાએ હાથ હલાવી મક્કમતા વ્યક્ત કરી. સૌએ સામે જોયું. પેલે પાર રંગીન સપનાઓ મુગજબની માફક લહેરાતા હતા. પેલે પાર સુખ્યેનની લકઝૂરિયસ જિંદગી પ્રતીક્ષા કરતી હતી. જોકે કઠિનતમ રાહ હતો. સૌના મનમસ્તિક પર સપનાનો કેક યંબોલો હોય તેમ ડોલતા હતા.

‘યાલવાની પ્રેક્ટિસ કરો.’ કમાન્ડરે કમાન્ડ આપ્યો. ‘બરાબર છે?’ સૌ એમ પૂછી બે પગે બગીચામાં ટહેલતા હોય તેમ ચાલે છે.

‘કપાળ તમારું!’ ‘તો ? કેવી રીતે ચાલવાનું છે?’ કમાન્ડરના ગુસ્સાથી સૌ ડચાઇ ગયા.

‘ચાર પગે ચાલવાની પ્રેક્ટિસ કરો. તમારે બે પગે ચાલીને નહીં, પરંતુ ચાર પગે ચાલીને સરહદ ઓળંગવાની છે.’ કમાન્ડરે યોજના બતાવી.

‘સામાનનું કેમનું છે? રોબર્ટ નામના માણસે પૂછ્યું.

‘અલ્યા, તારું ખસી ગયું છે?’ કમાન્ડરે રોબર્ટનું મોઢું તોડી લીધું.

‘એમ કેમ પૂછ્યો છો?’ રોબર્ટ સામો સવાલ પૂછ્યો.

‘સામાન સાથે જશો તો પકડાઇ જશો. તું ચાર પગે સામાન સાથે ચાલી શકીશ?’ કમાન્ડરે ધારદાર કવેરી કાઢી. જેનો રોબર્ટ પાસે કોઇ ખુલાસો ન હતો. ત્યાં પહોંચ્યા પછી તો સામાનની જરૂર પડે કે નહીં? રોબર્ટ વાતનો છાલ છોડતો ન હતો.

‘બહ, તમારી પાસે ડોલર હશે તો સામાન કે સ્ત્રી પણ મળી જશે. જીવતો નર ભદ્રા પામે. તમે ડેસ્ટિનેશન પહોંચો તે અગત્યનું છે. તમારી જર્ની ખાતરસો પાલી નહીં હૈ.’ કમાન્ડરે આવનાર મુસીબતથી આગાહ કર્યા.

‘હા, એ વાત સાચી છે.’

‘તમે સૌ મારી ફી લાવ્યા છો? જે લોકો પૂરી ફી આપશે તેને હું કોસ્ચુમ અને ગેટઅપ આપીશ.’ કમાન્ડરે મુદ્દાની વાત કરી. દરેકે વારાફરતી પંચોતેરે ઉજાર ડોલર કમાન્ડરના હાથમાં પકડાવ્યા. બાકીના એક લાખ સામેના દેશમાં પહોંચ્યા પછી કમાન્ડરના સાગરિતને આપવાના હતા. કમાન્ડર કોઇ એક દેશનો નાગરિક ન હતો. તે ઘણા બધા દેશોનો સિટીઝન હતો. એમાંથી કઈ સિટીઝનશીપ સાચી હતી તે અંગે શંકા હતી. કમાન્ડર અંગ્રેજ, ફ્રેન્ચ, જર્મન, મેક્સિકન અને સ્પેન ભાષા તે દેશના નાગરિક કરતાં અલ્વલ દરજજાની બોલી શકતો હતો.

‘કમાન્ડર, બીજો કોઇ રૂટ નથી?’ એડમ્સે પૂછ્યું.

એડમ્સ અલ્બેનાનો બેરોજગાર આછટી એન્જિનિયર હતો. તે બીજા દેશમાં ઘૂસી ડોલરના ઢગ કમાવા ઇચ્છતો હતો.

‘તમને લોકોને સૂટેકસમાં સાંકડમુકડ યોવીસ પરચીસ કલાક બેસીને પહોંચવું ફાવશે? માઇનસ વીસ ડિગ્રીમાં ભૂખ્યા તરસ્યા સાડનીસ કિલોમીટર સામાન સાથે ચાલતા ફાવશે? રેફ્રિજરેટડ વાહનમાં માઇનસ અઢાર ડિગ્રીમાં ત્રીસ કલાક બેસવાનું ફાવશે? પ્લેનાના લેન્ડ ગિયર એટલે કે પૈડાની જગ્યામાં છત્રીસ ઉજાર ફૂટ માઇનસ ચાલીસ ડિગ્રીમાં ચાર કલાક મુસાફરી કરવાનું ફાવશે?’ કમાન્ડરે ભયાવહ વિકલ્પો સૂચવ્યા.

‘કમાન્ડર, પેલો ડન્કી રૂટ છે. તેનાથી ન જઇ શકાય?’ એડમ્સે પૂછ્યા કરી.

‘એ રૂટ પર ટેર ડેર અમેરિકાના સૈનિકો એલએમજ મશીનગન લઇને ઊભા હોય છે. જરાક શંકા લાગે એટલે ઘડાઘડ ફાયરિંગ કરીને તમને પૂરા કરી નાંખશે. તમે મડદું થઇને અમેરિકા જઇને શું કરશો? જીવતા હશો તો બે ડોલર કમાશો.’ કમાન્ડરે સૌને ડરાવ્યા.

‘હજી તમારે લોકોને જવાની યાચો છે. ચાલો તમે

પગે ચાલીને નહીં, પરંતુ ચાર પગે ચાલીને સરહદ ઓળંગવાની છે.’

‘મતલબ. અમારે નાના બાળકની જેમ ભાંપોડિયાબેર વીસ કિલોમીટર ચાલવાનું છે? તમે અમારી સાથે ડીલ કરતી વખતે આ વાત તો અમને કહી જ ન હતી. આ તો ચિટિંગ કહેવાય.’ સૌ બરાબર અકબાયા.

‘ડિલ કરતી વખતે વાત ન કરી હતી. પણ હવે કહું છું ને? જે મારી વાત સાથે સંમત ન હોય તે તેના ડોલર પાછા લઇને ઘરે જઇ શકે છે.’ કમાન્ડરે સીધી બાત કરી. માનો કે ફૂવામાં ઉતાર્યા પછી દોરડું કાપી નાંખ્યું.

‘અમારે કેવી રીતે ચાલવાનું છે અને બીજું કાંઇ કરવાનું હોય તો તે પણ કહી દો. પણ કહી નાંખો.’

‘તમારે સરહદ પાર કરવાની છે. તમે લોકો મેરેથોન રેસમાં ભાગ લેવાના નથી તે બાબત યાદ રાખવાની છે. તમારે લોકોએ માથું ઉઠું કર્યા સિવાય ચાર પગે નોર્મલ ચાલે ટહેલતા હોવ તે રીતે ચાલવાનું છે. તમારે બિલકુલ અવાજ કરવાનો નથી. સૌએ લાઇનમાં જ ચાલવાનું છે. માથું ઉઠું કરીને ચાલશો તો સૈનિકો તમારા પર શંકા-કુશંકા કરશે અને તમારી શામત આવશે. કમનસીબે તમે પકડાઇ જાવ તો પણ મારું કે મારી ગેંગનું નામ જબાન પર લાવવાનું નથી. અમેરિકાના ડિપાર્ટમેન્ટમેં મેરે જાસૂસ ફેલે હુએ હૈ. તુશ મેરા કુઇ ઉખાડ નહીં પાવોંગે’ કમાન્ડરે ધમકી આપી.

‘ઓકે, કમાન્ડર. સરહદ પાર કરતી વખતે અમારા ખાવાપીવાનો શું બંદોબસ્ત છે?’ રોબર્ટ પૂછ્યું.

‘તમે લોકો મારી જાનમાં આવ્યા છો તે ઝોહટવાની પતર ખાંડો છો. તમને બસો મિલીલિટરની પાણીની એક બોટલ અને બેચાર બિસ્કિટના પેકેટસ તમારા કોસ્ચુમના બિસ્સામાં મળશે. તેના પર તમારે દોઢ દિવસ કાઢવાનો છે. એટલે પાણી- બિસ્કિટનો ધીની જેમ ઉપયોગ કરજો. એની મોર કવચ્યન?’

‘થંકસ કમાન્ડર.’ સૌએ આભાર માન્યો. કમાન્ડરની ગેંગના એક સભ્યે સૌને કોસ્ચુમ આપ્યા. સૌએ પહેરી લીધા.

‘ચલો સૌ રેડી? તમે તમારું મોં કાળું કરો.’ કમાન્ડરે આદેશ આપ્યો. પકડાઇ જશો તો ઇમિગ્રેશન ડિપાર્ટમેન્ટ મોઢું કાળું કરશે તેમ સ્વગત બખજો.

‘અને. એક દેશની સરહદમાંથી બીજી સરહદમાં ઘૂસવા માટે પહેલીવાર માણસો નહીં પણ ઘેટાનો વેશ પહેરેલા માણસો ચાર પગે ચાલ્યા. હાથ રે. ઘેટાની કિસ્મત!

છેલ્લા બ્રેકિંગ ન્યૂઝ પ્રમાણે પેલા ઘેટાનો સંઘ અમેરિકા પહોંચે તે પહેલાં ત્યાંના સંસ્ત્રીઓના હાથે ઝડપાય હોય છે!

મુલાકાત- ફોન - મેસેજથી ઈમોજી સુધી...

બોલો, તમે શું કહો છો?

જૂઈ પાર્થ feedback@bombsamachar.com

દસ દિવસ પહેલાં અંજનાબહેનનાં પતિ માનવભાઈની એન્જિયોગ્રાફી કરાવી હતી. આડોશપાટણ, સગાં સંબંધીઓ, મિત્રો સવાર સાંજ માનવભાઈની ખબર કાઢવા આવતા હતા. અરે કોઈ તો રાત્રે સૂવાના સમયે પણ આવતા. અમુક તો ખબર કાઢવાનાં નામે આખો દિવસ એમના વેર રોકાતા. બહારગામનાં કેટલાંક મહેમાનોએ બે- ચાર દિવસ માટે અંજનાબહેનનાં વેર જ ધામા નાખ્યા હતા. આમ દસ દિવસથી એમને ત્યાં મહેમાનોનો રાફડો ફાટ્યો હતો જાણે!

પાછા આવીને કહે પણ ખરાં કે 'હમણાં તો તબિયતનાં કારણે તમે બહાર ના જાવ એટલે પૂછ્યા વગર જ આવી ગયા!'

બોલો, હવે અંજનાબહેન આમાં શું કહે?!

દર્દીની સાથે મહેમાનો પણ સાચવવામાં અંજનાબહેનનો આખો દિવસ રસોડામાં જતો. ચા, કોફી, નાસ્તા, જમવાનું અંજનાબહેનની પહેલેથી એવી આદત કે ટાણે-કટાણે જે કોઈ આવે એમને પ્રેમથી આગ્રહ કરીને જમોડે. માનવભાઈનો પણ એવો આગ્રહ રહેતો. સામાન્ય

સંજોગોમાં અંજનાબહેન બધા કામને પહોંચી વળતા પણ અત્યારે એક તરફ પતિની નાદુરસ્તમાં એમની દેખરેખની સમાવેશ મહેમાનો અને રસોડું છેવટે એક દિવસ તો અંજનાબહેન પોતે જ માંડા પડ્યાં. શારીરિક રીતે એટલી બધી નબળાઈ આવી ગઈ કે એમાંથી ઊભા થતા થતા એમને બે મહિના થઈ ગયા.

પહેલીવાર અંજનાબહેનને લાગ્યું કે ક્ષમતા કરતાં વધારે પડતું કામ કર્યા કરતાં માપમાં કરવું સારું. પોતાને આટલી તકલીફ પડી ત્યારે એમને સમજાયું કે વર્ષોથી સચવાયેલા સંબંધો પણ ક્યારેક ભારરૂપ લાગે છે. ત્યારથી એમણે નિયમ લીધો કે સંબંધી દૂરનાં હોય તો ખબર ફોન પર જ પૂછી લેવી અને જો કોઈનાં વેર કે હોસ્પિટલ જવાનું થાય તો ફોન કરીને જવાનું અને જઈને ખાવાનું તો દૂર, એક પવાલું પાણી પણ નહીં માગવાનું. જે તકલીફ અંજનાબહેનને પડી એવી એમના તરફથી કોઈ બીજાને ના પડવી જોઈએ.

આપણે ત્યાં વર્ષોથી સગાં સંબંધીઓને વેર મળવા જવાનું સહજ હતું. લોકો હકથી, વગર પૂછે એકબીજાના વેર જઈ શકતા. લોકો કામમાં વ્યસ્ત થતાં ગયા એમ એમ આ બધું ઓછું થતું ગયું. અને આમાં સૌથી મોટો ભાગ ભજવ્યો હોય તો ટેલિફોન સેવાએ. એવું લાગે છે કે ટેલિકમ્યુનિકેશન ઉત્ક્રાંતિ બાદ હવે પહેલાંની જેમ એકબીજાને વેર મળવા જવું એ જનાર અને બોલાવનાર એમ બંને પક્ષે સાવ ઓછું થઈ ગયું છે. પત્ર વ્યવહાર તો લગભગ નામશેષ થઈ ગયો છે. પહેલાં વારે-નહેવારે મળી ના શકાય તો ફોન પર વાત થતી, પરંતુ સ્માર્ટફોન પર વિડીયો કોલિંગનાં જમાનામાં ચીલાચાલુ ટેલિફોન કરવાનું પણ ચલણ ઘટી ગયું છે. મોબાઈલ ફોનનો પણ ઉપયોગ કોલ કરવા કરતાં મેસેજ માટે વધુ થાય છે. જ્યાં મેસેજ લખીને મોકલી શકાતો હોય ત્યાં લોકો ફોન કરવાનું પણ ટાળે છે. મેસેજમાં પણ ઈમોજીથી જવાબ અપાય તો હા-ના જેવું ટાઈપ પણ કરવાની તરફી નથી લેવાતી. એકબાજુ માણસ કલબ અને પબમાં જઈને સોશ્યલ બને છે કે ટાણે કોન્સર્ટમાં જઈને અત્યંત લાગણીશીલતાનો અનુભવ કરે છે તો બીજાબાજુ એ દરેક વાત ટૂંકમાં પતાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે. આમ, સામાજિક માનવી અચાનક

અળગો ક્યારે થઈ જાય છે એની ખબર નથી પડતી.

કોઈવાર તો લાગે છે માણસને જરૂર પડે ત્યારે જ માણસ ગમે છે બાકી સંબંધો સગવડિયા બની ગયા છે. જો કે એમાં કેટલાકને સુખ પણ લાગે છે કે ખોટી લાગણી બતાવવી નહીં ને કામનાં સમયે સાથે ઊભા રહેવાનું. આપણી આસપાસ કેટલાંક બંધાં લોકો હશે જે પણ અંજનાબહેનની જેમ મિત્રો સગાનાં વેર જવાનું ટાળતા હશે. દરેકનાં કારણ અંગત અને અલગ હોઈ શકે છે. શક્ય છે કોઈનો જન્મજાત સ્વભાવ જ એવો હોય પણ બધા એવા નથી હોતા. હાલની પેઢીને વગર કારણે કોઈને મળવા જવું, મન થાય ત્યારે ફોન કર્યા વિના ગમતી વ્યક્તિનાં ઘરનો બેલ મારવો, કોઈ સગાં સાથે મન ભરીને વાતો કરવી એવું અજુગતું લાગે છે કારણકે સમય બદલાતો રહ્યો છે.

જો કે આ વાતમાં ફાયદા અને નુકસાન બંને છે. હવે દરેક જણને પોતાની 'સ્પેસ' એટલે કે પોતાની નક્કી કરેલી ભૌતિક અને માનસિક સ્થિતિમાં રહેવું વધુ મળે છે, જે પહેલાં સામાજિક ભાર હેઠળ દબાઈ જતું હતું. લોકોને માન આપવામાં સ્વમાન ધવાનું હતું. મેણાં ટોણાં, સંબંધ સાચવવા ગળેલા કડવા ઘૂંટણ સહેવા પડતા હતા, પરંતુ હાલની પેઢીને આવી કોઈ ચિંતા નથી, કારણ કે એમણે એમની સ્પેસમાં ક્યા અને કેટલા લોકોને પ્રવેશ આપવો એ નક્કી કરેલું હોય છે. અત્યારની પેઢી ખરાબ છે એવું તારણ ના કાઢી શકાય, પરંતુ એ પોતાનાં જીવનના કેન્દ્રમાં પોતાની જાતને અને સાથે પોતાના અંગત લોકોને જ મૂકે છે નહીં કે આખા સમાજને!

આ જ વાત બીજા નજરિયાથી જોઈએ તો...

હાલની પેઢી થોડા અંશે એકલવાની પણ છે. જ્યારે સંબંધો એટલા ગાઢ બનાવ્યા જ ના હોય ત્યારે ક્યા સંબંધને મુલાકાત, ફોન, મેસેજ કે ઈમોજી સુધી રાખવો એ જાતે જ નક્કી કરવાનું હોય છે.

બોલો, તમે શું કહો છો?

પ્રાસંગિક રામેશ્વર નાઈક feedback@bombsamachar.com

હિંદ ઈ ચાદર ધર્મ, સ્વતંત્રતા ને માનવતાની ઢાલ

ધર્મ, શ્રદ્ધા અને સત્ય માટે પોતાનું બલિદાન આપનારાઓનું સ્થાન ઇતિહાસમાં હંમેશાક અમર રહે છે. આવી તેજસ્વી વ્યક્તિઓના જીવનમાંથી માનવતાનો પ્રકાશ જળે છે. તે અમર ગાથાઓમાંની જ એક પ્રેરણાદાયી વાત શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીની છે, જેમને સમગ્ર વિશ્વ 'હિંદ ઈ ચાદર' એટલે કે ભારતભૂમિના રક્ષક તરીકે ઓળખે છે. તેમણે ધર્મની સ્વતંત્રતા, ન્યાય અને સહિષ્ણુતાના રક્ષણ માટે આપેલું બલિદાન ભારતીય સંસ્કૃતિનો એક અતુલનીય અધ્યાય છે. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીનો જન્મ ૧ એપ્રિલ ૧૬૨૧ના રોજ પંજાબના અમૃતસરમાં થયો હતો. તેમના પિતા ગુરુ હરગોવિંદ સાહિબ શીખ ધર્મના છઠ્ઠા ગુરુ હતા. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીનું બાળપણનું નામ ત્યાગમલ હતું; પરંતુ યુદ્ધભૂમિ પરના તેમના પરક્રમને જોઈને પિતાએ તેમને તેગ બહાદુર એટલે કે 'તલવાર જેવી હિંમત ધરાવનાર' એવું નામ આપ્યું. બાળપણથી જ તેમનામાં શૌર્ય, નમ્રતા અને આધ્યાત્મિક ચિંતનનો સુંદર સંગમ હતો. તેમણે સાંસારિક કીર્તિ કરતા આત્મચાન અને માનવસેવાને જ જીવનનું સાચું લક્ષ્ય માન્યું હતું.

ગુરુ તેગ બહાદુરજી ૧૬૬૪માં શીખ ધર્મના નવમા ગુરુ બન્યા. તેમના વ્યક્તિત્વમાં અદ્ભુત શાંતિ, કૃપા અને આત્મનિષ્ઠા હતી. તેમણે ધર્મનો અર્થ સ્પષ્ટ કરતા જણાવ્યું કે, ધર્મ એટલે આગ્રહ નહીં, પરંતુ બીજાની શ્રદ્ધાનું સન્માન કરવું. તેમણે સમગ્ર ભારતનો પ્રવાસ કરીને સમાજમાં માનવતા, સમાનતા અને સહિષ્ણુતાના બીજ રોપ્યા. આનંદપુર સાહિબ

તેમણે સ્થાપેલું પવિત્ર સ્થળ છે, જે આજે પણ શીખ ધર્મનું મુખ્ય કેન્દ્ર છે. તે સમયે જબરદસ્તીથી ધર્મ પરિવર્તન કરાવવામાં આવતું હતું. આ સંકટના સમયે શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીએ મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે, 'જો મારા બલિદાનથી આ નિર્દોષીની શ્રદ્ધાનું રક્ષણ થતું હોય, તો તે જ મારું સર્વોચ્ચ ધાર્મિક કાર્ય ગણાશે.' આ શબ્દો મારા બલિદાનના નહોતા, પરંતુ સમગ્ર માનવતાના રક્ષણની ઘોષણા કરનારા હતા. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીને દિલ્હીમાં ચાંડની ચોક પાસે કેદ કરવામાં આવ્યા હતા. તેમના પર ધર્મ પરિવર્તન કરવા માટે દબાણ કરવામાં

આવ્યું, પરંતુ તેમણે પોતાના સિદ્ધાંતો સાથે બાંધછોડ કરવાનો ઇનકાર કર્યો. અંતે ૧૬૭૫માં તેમનો શિરચ્છેદ કરવામાં આવ્યો. (ઇતિહાસના સંદર્ભ મુજબ ૧૧ અથવા ૨૪ નવેમ્બર ૧૬૭૫ એમ બે અલગ-અલગ તારીખો નોંધાયેલી છે.) તેમના અનુયાયીઓએ તેમના દેહ અને મસ્તકના ગુપ્ત રીતે અંતિમ સંસ્કાર કર્યા હતા.

શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીના બલિદાન પાછળ મારા શીખ અનુયાયીઓ જ નહોતા; તેમની સાથે અનેક સમાજો ઊભા હતા. ખાસ કરીને લખાના અને ગોર બંજારા સમાજોએ આ સંઘર્ષમાં પોતાનું અમૂલ્ય યોગદાન આપ્યું હતું. આ સમાજ સેવાભાવ, સાહસ અને શ્રદ્ધા માટે ઓળખાય છે. ઇતિહાસ સાક્ષી છે કે, વેપારી બાબા માખણશાહ લખાનાએ શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીને ઓળખીને 'ગુરુ લાધો રે!' (ગુરુ મળી ગયા સાચા!) એવી ઘોષણા કરી હતી, અને તે ક્ષણથી લખાના સમાજનું નામ શીખ ઇતિહાસમાં અમર થઈ ગયું.

લખાના અને ગોર બંજારા સમાજોએ શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુર સાહિબજીના બોધનો-સંદેશને દૂર-દૂર સુધી પહોંચાડ્યો. ધર્મનું રક્ષણ એટલે માનવતાનું રક્ષણ. તેમની વ્યાપારી અને ભ્રમણશીલ જીવનશૈલીને કારણે ભારતના સાંસ્કૃતિક આદાનપ્રદાનમાં તેમણે અમૂલ્ય ફાળો આપ્યો છે. આજે પણ રાજસ્થાન, મહારાષ્ટ્ર, પંજાબ, કર્ણાટક અને તેલંગાણા જેવા પ્રદેશોમાં આ સમાજના લોકો ભક્તિ, સેવા અને સાહસની પરંપરા જીવંત રાખી રહ્યા છે. શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુરજીએ શીખવ્યું કે ધર્મ એટલે પ્રેમ, સમાનતા અને સેવા. તેઓ કહેતા કે, ધૈર્ય તલવારમાં નથી હોતું, પણ સત્યમાં હોય છે. તેમણે 'ન કો ભૈરી, ન હી બેગાના, સગલ સંગ હમ કો બન આઈ' આ વાણી દ્વારા સર્વધર્મ સમભાવ અને એકતાનો સંદેશ આપ્યો છે. જેનો અર્થ છે: 'મારા માટે કોઈ

શત્રુ નથી, કોઈ પારકું નથી, કારણ કે સૌમાં એક જ ઈશ્વર બિરાજમાન છે.'

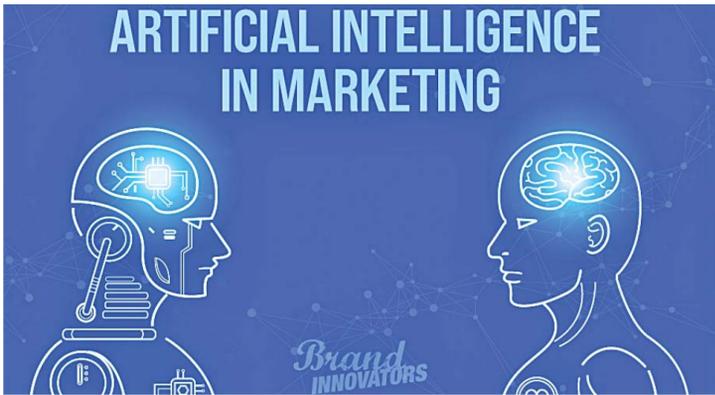
તેમના લખાણોમાંના ૫૭ શબ્દ (બક્તિગીતો) અને ૫૭ શ્લોક (ઉપદેશાત્મક પદો) ગુરુ ગ્રંથ સાહિબમાં સમાવિષ્ટ છે. તેની પ્રત્યેક પંક્તિ સત્ય, સંઘમ અને માનવતાનો સંદેશ આપે છે. તેમના વિચારો સમાજને નવજીવન આપે છે.

તેઓ જણાવે છે કે, ધર્મ એ માનવતા વચ્ચેની દીવાલ નથી પણ એક સેતુ છે; શ્રદ્ધા એ સંઘર્ષ નથી પણ સહજવનનો પ્રવાહ છે. તેમણે પોતાના બલિદાન દ્વારા એ સંદેશ આપ્યો કે ધર્મનું રક્ષણ એટલે બીજાની શ્રદ્ધાનો આદર કરવો. તેમના બલિદાનથી માનવાધિકારોના મૂળભૂત તત્ત્વો રેખાંકિત થયા છે. આજે તેમની શહીદીને ૩૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થઈ રહ્યા છે. આ નિમિત્તે મહારાષ્ટ્ર સરકાર અને 'શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુર સાહિબજી ૩૫૦મી શહીદી સમાગમ રાજ્યસ્તરીય સમિતિ' દ્વારા સમગ્ર રાજ્યમાં પ્રબોધનાત્મક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફાગણીસના હસ્તે આ કાર્યક્રમની વેબસાઇટ અને ગુરુ તેગ બહાદુરજીના બલિદાન પર આધારિત ગીતનું લોકાર્પણ તાજેતરમાં કરવામાં આવ્યું હતું. શીખ, લખાના, બંજારા, સિખલીકર, મોહિયાલ, વાલ્મીકિ, સિંધી, ઉદાસીન અને ભગત નામદેવ સંપ્રદાય જેવા વિવિધ સમુદાયો આ પ્રસંગે એકઠા થઈને ગુરુ તેગ બહાદુરજીનો સંદેશ ઘર-ઘરે પહોંચાડવાનું કાર્ય કરી રહ્યા છે. આજે પણ તેમના બલિદાનનો પ્રકાશ પ્રત્યેકના અંતઃકરણમાં પ્રજ્વલિત છે. અને જ્યાં સુધી આ ઘરતી પર માનવતાને પ્રેમ કરનારો એક પણ મનુષ્ય જીવિત છે, ત્યાં સુધી 'હિંદ ઈ ચાદર' અમર રહેશે.

સંયોજક: હિંદ-ઈ-ચાદર શ્રી ગુરુ તેગ બહાદુર સાહિબજી ૩૫૦મી શહીદ સ્મારક સમિતિ

બ્રાન્ડ બનશે બિઝનેસ વધશે સમીર જોશી feedback@bombsamachar.com

આજ AIને કિયા ક્યા?

હાલ ભારતમાં AIની (આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ) સમિતિ ચાલી રહી છે. આમાં દુનિયાભરથી નામી લોકો આવ્યા છે. વિવિધ દેશોના નેતાઓ, ટેકનોલોજી કંપનીઓના સંચાલકો અને માલિકો પણ સહભાગી થયા છે. ટેકનોલોજીના વ્યવસાયમાં થોડા થોડા સમયે નવી વાતો લાવવી આવશ્યક છે. AI ટર્મિનોલોજી આપણા માટે નવી નથી. લોકોએ આના વિશે સાંભળ્યું છે, જે લોકો ટેકનોલોજી સાથે સંકળાયેલા છે તે બધા આને વધુ સારી રીતે સમજી શકે છે. આનો ઉપયોગ કરવાની આપણામાંના ઘણા લોકોએ શરૂઆત કરી દીધી છે. ઘણા લોકો આ આવવાથી લોકોની નોકરીઓ જશે તેની વાતો પણ કરે છે. આજે જ્યારે AI ફક્ત વેપારમાં નહિ, પણ અંગત જીવનમાં પણ મહત્વનો ભાગ ભજવી રહ્યું છે ત્યારે આનો ઉપયોગ માર્કેટિંગમાં કરી રીતે થઈ શકે તે જાણવાની કોશિશ કરીએ.

આના સામાન્ય રીતે ત્રણ પ્રાથમિક પ્રકાર છે જનરેટિવ AI : પ્રોમ્પ્ટના આધારે ટેક્સ્ટ, ઇમેજ અથવા ઓડિયો જેવી નવી સામગ્રી બનાવવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. પ્રિડિક્ટિવ AI: ભવિષ્યનાં ટ્રેન્ડ અથવા પરિણામોની આગાહી કરવા માટે ઐતિહાસિક ડેટા અને પેટર્નનું વિશ્લેષણ કરે છે. પ્રિસ્ક્રિપ્ટિવ AI: ઇચ્છિત પરિણામો પ્રાપ્ત કરવા માટે ડેટા વિશ્લેષણના આધારે ચોક્કસ ક્રિયાઓ અથવા વ્યૂહરચનાઓ સૂચવે છે. AIમાં કામ કરતી વખતે એક શબ્દ આપણે સાંભળીએ છીએ અને તે શબ્દ છે 'પ્રોમ્પ્ટ'; .... તમારે શું જોઈએ છે તે જણાવવું તેને પ્રોમ્પ્ટ કહે છે. માર્કેટિંગમાં મુખ્યત્વે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI)નો ઉપયોગ વ્યવસાયની માર્કેટિંગ વ્યૂહરચના વિકસાવવા, અમલમાં મૂકવા, અને વ્યૂહરચનામાં સુધારા સુધારવા માટે થાય છે. તે ડેટાનું વિશ્લેષણ કરવા, વર્કફોર્સને ઓટોમેટ કરવા, ઉપયોગી ઇન્સાઇટ પ્રદાન કરવા અને બ્રાન્ડની અનન્ય જરૂરિયાતોને અનુરૂપ આકર્ષક માર્કેટિંગ સામગ્રીનું ઉત્પાદન કરવા માટે AIનો ઉપયોગ કરી શકાય. આજની તારીખે માટે ભાગે આનો ઉપયોગ કન્ટેન્ટ બનાવવા માટે થાય છે. ઘણી નાની બ્રાન્ડ્સ પોતે સોશ્યલ મીડિયા પોસ્ટ આના પર બનાવે છે. મોટી બ્રાન્ડો પણ આના પર ફિલ્મ બનાવી રહી છે. કન્ટેન્ટ બનાવવા ઉપરાંત વ્યૂહરચનાની દૃષ્ટિએ આના ફાયદાઓ જોઈએ તો આના સહારે તમે

ટૂંકું ને ટય રશિમ શુક્લ feedback@bombsamachar.com

ગંગા નદીને માતા કેમ કહેવામાં આવે છે?

ગંગાને ભારતની માતા નદી કહેવામાં આવે છે કારણ કે તેણે સદીઓથી મોટા નદીના તટપ્રદેશોને જીવન આપ્યું છે. તેના કિનારે શહેરો ઉગી નીકળ્યાં છે, ગામડાઓનો વિકાસ થયો છે અને પેઢીઓ તેમના જીવન માટે તેના પાણી પર આધાર રાખે છે. ભારતમાં નદીઓ ફક્ત જળપ્રવાહ નથી; તે જીવન, કૃષિ, વસાહતો અને સંસ્કૃતિનો પણ અભિન્ન ભાગ છે. આમાં ગંગા નદી એક અનોખું સ્થાન ધરાવે છે. ગંગા નદીને ભારતની માતા નદી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે કારણ કે તે દેશની સૌથી પવિત્ર, સાંસ્કૃતિક અને ઐતિહાસિક રીતે મહત્વપૂર્ણ નદીઓમાંની એક માનવામાં આવે છે. આપણે તેને મોટા પાણીનાં સંસાધનો પૂરા પાડે છે. વધુમાં ભારતીય ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિમાં ગંગા નદીનું ઊંડું ધાર્મિક અને આધ્યાત્મિક મહત્ત્વ છે. તો ચાલો આપણે સમજાવીએ કે ગંગાને ભારતની માતા નદી કેમ કહેવામાં આવે છે.

ગંગાને ભારતની માતા નદી કહેવામાં આવે છે કારણ કે તેણે સદીઓથી મોટા નદીના તટપ્રદેશોને જીવન આપ્યું છે. તેના કિનારે શહેરો વિકસી ચૂક્યાં છે, ગામડાઓનો વિકાસ થયો છે, અને પેઢીઓ તેમના જીવન ટકાવી રાખવા માટે તેના પાણી પર આધાર રાખે છે. આ નદી પીવાના પાણીથી લઈને સિંચાઈ અને આજીવિકા સુધીની દરેક વસ્તુનો આધાર રહી છે. ગંગાનો પ્રભાવ ફક્ત કુદરતી સંસાધનો સુધી મર્યાદિત નથી. તેણે ઉત્તર ભારતમાં મેદાનોને આકાર આપ્યો અને પ્રારંભિક સંસ્કૃતિના વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી. આ જ કારણ છે કે તેને નદીઓની માતા માનવામાં આવે છે. વધુમાં અસંખ્ય નદીઓ પણ ગંગામાં વહે છે.

ગંગા ક્યાંથી ઉદ્ભવે છે? ગંગા હિમાલયમાંથી ઉદ્ભવે છે. ઉત્તરાખંડમાં ગંગોત્રી ગ્લેશિયરમાંથી ઉદ્ભવતી ભાગીરથી, દેવપ્રયાગ

ખાતે અલકનંદામાં જોડાય છે, જેના પછી તેને ગંગા કહેવામાં આવે છે. જેમ જેમ તે મેદાનો તરફ આગળ વધે છે, તેમ તેમ તે અસંખ્ય ઉપનદીઓ સાથે જોડાય છે, જે દેશની સૌથી વ્યાપક નદી પ્રણાલીઓમાંની એક બનાવે છે. ગંગા મેદાન કૃષિનો આધાર છે. ગંગા બેસિનને દેશના સૌથી ફળદ્રુપ પ્રદેશોમાંનો એક માનવામાં આવે છે. ઘઉં, ચોખા, શરડી અને અન્ય ઘણા પાક ભારત-ગંગા મેદાનમાં મોટા પાયે ઉગાડવામાં આવે છે. સિંચાઈ નહેરો અને ભૂગર્ભજળ રિચાર્જ આ નદી પર આધાર રાખે છે. લાખો ખેડૂતો તેમના પાક અને આજીવિકા માટે ગંગાના પાણી પર આધાર રાખે છે. આ પ્રદેશ દેશની ખાદ્ય સુરક્ષામાં પણ મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે.

ગંગાને ભારતની માતા નદી કહેવામાં આવે છે કારણ કે તેણે સદીઓથી મોટા નદીના તટપ્રદેશોને જીવન આપ્યું છે. તેના કિનારે શહેરો વિકસી ચૂક્યાં છે, ગામડાઓનો વિકાસ થયો છે, અને પેઢીઓ તેમના જીવન ટકાવી રાખવા માટે તેના પાણી પર આધાર રાખે છે. આ નદી પીવાના પાણીથી લઈને સિંચાઈ અને આજીવિકા સુધીની દરેક વસ્તુનો આધાર રહી છે. ગંગાનો પ્રભાવ ફક્ત કુદરતી સંસાધનો સુધી મર્યાદિત નથી. તેણે ઉત્તર ભારતમાં મેદાનોને આકાર આપ્યો અને પ્રારંભિક સંસ્કૃતિના વિકાસમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી. આ જ કારણ છે કે તેને નદીઓની માતા માનવામાં આવે છે. વધુમાં અસંખ્ય નદીઓ પણ ગંગામાં વહે છે. ગંગા ક્યાંથી ઉદ્ભવે છે? ગંગા હિમાલયમાંથી ઉદ્ભવે છે. ઉત્તરાખંડમાં ગંગોત્રી ગ્લેશિયરમાંથી ઉદ્ભવતી ભાગીરથી, દેવપ્રયાગ

શ્રદ્ધા અને સંસ્કૃતિ સાથે ઊંડો સંબંધ ગંગાનું ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક મહત્ત્વ પણ ઊંડું છે. હરિદ્વાર, ઋષિકેશ, પ્રયાગરાજ અને વારાણસી જેવાં શહેરો તેના કિનારે આવેલા છે. ભક્તો આખા વર્ષ દરમિયાન સ્નાન કરે છે, પૂજા કરે છે અને ધાર્મિક વિધિઓ કરે છે. તહેવારો અને મેળાઓ દરમિયાન, લાખો લોકો ઘાટ પર ભેગા થાય છે. ગંગા માત્ર એક નદી નથી પરંતુ લોકોની શ્રદ્ધા, પરંપરા અને સામાજિક સ્મૃતિનો એક ભાગ છે. વધુમાં ગંગા બેસિન અનેક રાજ્યોમાં ફેલાયેલો છે અને ગૌય વસ્તીને ટેકો આપે છે. તે પાણી, ખોરાક, રોજગાર અને સાંસ્કૃતિક ઓળખનો સ્તોતર છે. તેનો પ્રભાવ કૃષિ, વસાહત, પર્વાવરણ અને ઇતિહાસ સહિત દરેક ક્ષેત્રમાં સ્પષ્ટ છે.

ક્લોઝ અપ ભરત ઘેલાણી
feedback@bombaysamachar.com

સજ્ડ સપાલના ફક્ક જવાબ ...

માનવમનની જિજ્ઞાસા અનંત છે. સતત ઉત્કંઠા પધારે અને ઉત્સુકતા જગાડે એવા અનેક પ્રશ્નો એનાં મનમાં જાગે, જેના ઉત્તર પણ બહુ રસપ્રદ છે એની એક ઝલક અહીં ...

આદિકાળથી આજે ડિજિટલ યુગના માનવીમાં કુતૂહલ-વિસ્મય તથા નવું જાણવાની જિજ્ઞાસા જન્મજાત વણાયેલી હોય છે. એને ઉકેલવા માટે પાંચ પ્રશ્ન પૂછવા પડે. અંગ્રેજીમાં એને આપણે પાંચ W તરીકે ઓળખીએ છીએ. એ Who-What-Where- When- Why શબ્દ એટલે કે 'કોણ- શું- ક્યાં- ક્યારે- શું કામ' જેવાં પ્રશ્ન પૂછીએ ત્યારે આપણી જિજ્ઞાસાનો જવાબ મેળવીએ છીએ. હા, એમાં જો વધારાનો એક H (How) ઉમેરીએ તો આપણા કુતૂહલનો સચોટ જવાબ પણ મળી જાય...

આવા અનેક પ્રશ્નોથી અટવાતી અને પ્રશ્નોથી ઉકેલાતી આ જિંદગીમાં બાળપણથી લઈને છેક ઢળતી આયુ સુધી પણ આપણાં મનમાં અનેક પ્રશ્ન નિરંતર જાગતા રહે છે. કેટલાંકના ઉત્તર મળે તો અમુક તો જિંદગીભર અનુભવ રહી જાય છે, જેમકે આ ઉદાહરણ લઈએ :

'ચાંચિયા પોતાની એક આંખ કાળા રંગના કાપડના ટુકડાથી કેમ ઢાંકી રાખે છે?'

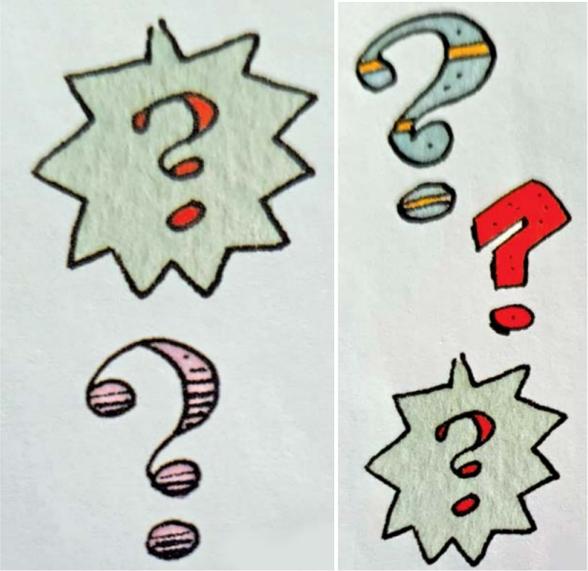
અંગ્રેજીમાં 'આઈ પેય' તરીકે ઓળખાતી આવી પટ્ટીથી 'ખૂનખાર ચાંચિયા એક આંખ કેમ ઢાંકી રાખે છે?' નો સવાલ તો બાળવાર્તા વાંચતાં હતા ત્યારથી મૂંઝવતો હતો, પણ ભાગ્યે જ એનો જવાબ આપણને મળ્યો છે.

આ પ્રકારના અનેક પ્રશ્નો અને માન્યતાં ન આવે એવા સરળ તેમજ થોડા અઘરા ઉત્તરોનું સંકલન લેખક ડેવિડ ફેલ્ડમને કર્યું છે. આ પુસ્તક 'ઈમ્પોન્ડરેબલ' આબાલ- વૃદ્ધોમાં ખાસ્સું લોકપ્રિય છે. 'ઈમ્પોન્ડરેબલ'નો સરળ અર્થ છે: કલ્પના ન કરી હોય તેવું. 'ચાંચિયાની એક આંખપટ્ટી' જેવાં અનેક સવાલના માન્યતાં આવે અને ન પણ આવે એના જવાબ કે ખુલાસા આ પુસ્તકમાં છે, જે કોઈ પણ આયુએ જાણવા રસપ્રદ બની જાય છે. થોડા વધુ પ્રશ્ન ને એના ઉત્તર આપણે અહીં જાણીએ, જેમકે ...

પ્રશ્ન : (૧)
એક જણને બગાસું આવે તો આજુબાજુમાં બેઠેલા બીજાને પણ બગાસું કેમ આવવા માટે છે...બગાસું શું ચેપી છે?
ઉત્તર :
આની પાછળ બે-ત્રણ થિયરી છે : એક રૂમમાં ઘણી બધી વ્યક્તિ હોય તો ત્યાં એમને જે ઓક્સિજન મળવો જોઈએ એનું પ્રમાણ ઘટી જાય છે અને રૂમમાં કાર્બન ડાયોક્સાઈડનું પ્રમાણ વધી જાય છે. પ્રાણવાયુની કમી-અછતના કારણે બગાસું વધી જાય છે.
બીજું કારણ છે 'બોરડમ ઈફેક્ટ' અર્થાત ત્યાં હાજર રહેલાંને કોઈ એક જ પ્રકારની કંટાળાજનક વાત કે પ્રવચન અનિચ્છાએ સાંભળવું પડે તો એકને બગાસું ખાતા જોઈને બીજાનું મગજ એનું

પ્રશ્ન : (૩)
વચસ્ક આદર્મી કરતાં નાનકડું બાળક એની આંખ બહુ ઓછી કેમ ઝપકાવે છે?
ઉત્તર :
મોટાની સરખામણીએ બેબી એક મિનિટમાં ભાગ્યે જ એક કે બે વાર આંખ પલકાવે છે. પુખ્ત માણસ વિભિન્ન કારણોસર આંખ પલકાવે છે, પણ શિશુની આંખ શરૂઆતમાં એ હરે વિકસિત ન હોવાથી એ કુદરતી રીતે પણ આંખનો પલકારો મારી શકતું નથી.
અહીં જાણીને નવાઈ લાગશે એવી વાત એ છે કે શરૂઆતના દિવસોમાં નવજાત રહે છે ત્યારે એની આંખમાં આંસુ પણ નથી આવતા. કારણ કે એ વખતે એની આંખ એટલી પણ વિકસિત નથી હોતી કે એ આંસુ 'પેદા' કરી શકે ! કમશ : એની આંખોમાં આંસુની ગ્રંથિ બંધાય છે એ પછી જ એ રેડ ત્યારે આંસુ ટપકે છે!

પ્રશ્ન : (૬)
આપણું માથું ક્યાંક અથડાય ત્યારે ઘોળે દિવસે તારા કેમ દેખાવા માટે છે?
ઉત્તર :
'કોલમ્બિયા યુનિવર્સિટી'ના નેત્ર નિષ્ણાત ડૉ. લેનવર્થ જહોન્સન આનો જવાબ આપતા કહે છે કે માથું અથડાય ત્યારે આંખની અંદર રહેલું પારદર્શક પ્રવાહી એ રીતે ખળભળી જાય કે રેટિના- નેત્રપટલનો બ્રેન-મગજ સાથેનો સંપર્ક કામચલાઉ તૂટી જાય છે. પરિણામે આપણને 'ઘોળે દિવસે તારા દેખાયા' હોય એવો આભાસ થાય છે.
***

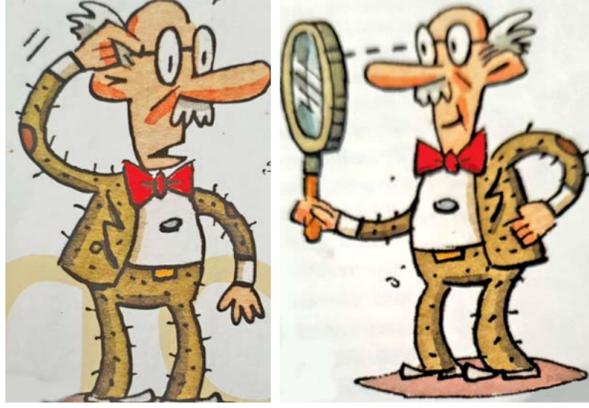
પ્રશ્ન : (૪)
છાંક આવે ત્યારે આપણી આંખ અચાનક કેમ બિડાઈ જાય છે?
ઉત્તર :
આંખોના નિષ્ણાતો કહે છે કે અચાનક જોરદાર છાંક આવે ત્યારે આપણી બન્ને આંખ જડબેસલાક બંધ થઈ જાય છે. છાંકને કારણે આપણી આંખના નાજુક સ્નાયુ પર જબરું દબાણ આવી જાય છે અને એને કારણે આંખને ઈજા ન પહોંચે એ માટે આપણે એક સાહજિક કુદરતી પ્રક્રિયારૂપે આંખ મીંચી દઈએ છીએ...

હવે આપણે શરૂઆતમાં પૂછેલા પેલા ચાંચિયાવાળા પ્રશ્ન પર પરત આવીએ
પ્રશ્ન : (૭)
ચાંચિયા પોતાની એક આંખ કાળા રંગના ગોળ ચગદા-કાપડના ટુકડાથી કેમ ઢાંકી રાખે છે?
ઉત્તર :
સામાન્ય માન્યતા એવી છે કે દરિયાઈ ઝપાઝપી વખતે ઈજા પામેલી ફૂટી ગયેલી આંખને છુપાવવા એ કપડાની પટ્ટીથી ઢાંકે છે. હકીકત આ નથી
હકીકતમાં ચાંચિયાની ટોળકી રાતે અંધારામાં પોતાના શિકાર પર ત્રાટકે છે એના કલાકો પહેલાં એક આંખને કાળા રંગના કપડાના ટુકડા(આઈ પેય)થી ઢાંકી રાખે છે, જેથી એની એક આંખ અંધારાથી ટેવાઈ જાય આ ઉપરાંત એમની ટોળકીનું વડાણ દિવસના પ્રકાશમાં દરિયામાં ભમતું રહે છે એટલે પ્રકાશ અને અંધારા વચ્ચે અંધારામાં ય સારી રીતે જોઈ શકાય એ માટે આંખ પર કપડાનું ચગદું પહેરી રાખે છે!
***

અનુકરણ કરે પછી બગાસાની હારમાળા શરૂ થઈ જાય છે...
આ તો બગાસાનું સરળ ભાષામાં કારણ છે, પણ વિદેશોમાં તો બગાસું આવવાની પ્રક્રિયાનું જે ઊંડાણથી પૃથક્કરણ કર્યું છે એ સાંભળીને આપણને બધાને લાંબાં પહોળાં બગાસાં આવવા શરૂ થઈ જશે !
***
પ્રશ્ન : (૨)
જન્મ્યા બાદ નવજાત શિશુ કેમ કલાકો સુધી ઘસઘસાટ ઊંઘ્યાં કરે છે અને એ પણ નસકોરાં બોલાવ્યા વગર...? !
ઉત્તર :
અમેરિકાના જાણીતા બાળ વિશેષજ્ઞ ડૉ. ડેવિડ હોપર કહે છે કે તાજા જન્મેલા નવજાત શિશુનાં તારાં કુમળાં અંગોના વિકાસ માટે સરેરાશ ૧૬ થી ૧૮ કલાકની એકધારી ઊંઘ બહુ જરૂરી છે. તબીબી ભાષામાં એને REM (Rapid Eye Movement- આંખોના પલકારા) Sleep કહેવાય છે. આ દરમિયાન કુદરતી રીતે જ નવજાત શિશુના brain waves - મગજના તરંગ બહુ સક્રિય હોય છે...
***

પ્રશ્ન : (૫)
જોડિયાં ભાઈ કે બહેનની ફિંગર પ્રિન્ટ્સ હસ્તરેખા એકસરખી હોવી જરૂરી છે?
ઉત્તર :
ના... જરા પણ નહીં, કારણ કે પુરુષના શુક્રાણુ અને સ્ત્રીના ઈંડાના સુમેળ પછી ગર્ભમાં બે જીવનું સર્જન થઈ રહ્યું હોય ત્યારે એ બન્નેના DNA (અનુવાંશિક દ્રવ્ય) સરખા હોય છે, પણ પછી ગર્ભમાં એમનો વિકાસ ભિન્ન ભિન્ન રીતે થાય છે, જેના કારણે એ બન્નેની ફિંગર પ્રિન્ટ્સ એક સરખી નથી હોતી...
આના કારણે એક સરખા ચહેરા-કાયા લક્ષણો ધરાવતા જોડિયા ભાઈ કે બહેનની ખરી ઓળખ મેળવવી હોય તો એમની ફિંગર પ્રિન્ટ્સ સરખાવવી જરૂરી છે ...
***

પ્રશ્ન : (૮)
આ દરિયાઈ લુટારા-ચાંચિયા એમની સાથે પોપટ કેમ રાખે છે?
ઉત્તર :
સમુદ્રની લાંબી કંટાળાજનક મુસાફરીમાં એમનું મનોરંજન કરી શકે એવું બહુ 'બોલતું' પક્ષી પોપટ છે માટે દરિયાની રઝળપાટમાં પોતાને કંપની મળે એ માટે ચાંચિયા ટોળકી હંમેશાં પોપટને સાથે ફેરવે છે.
આવા મજેદાર સવાલોના જમાવટ કરે એવા જવાબ હજુ ઘણા છે. ઉદાહરણ તરીકે.
પ્રશ્ન : (૯)
અજાણી વાત કે જેનો જવાબ જાણતા નથી એના માટે આપણે અંગ્રેજી અક્ષર X (એક્સ ફેક્ટર) કેમ વાપરીએ છીએ?
ઉત્તર :
અમેરિકાની જાણીતી 'કલાર્ક યુનિવર્સિટી'ના ગણિતના ઈન્સ્ટિટ્યુટ ડેવિડ જોઈસ આ વિશે માહિતી આપતા કહે છે કે 'દ ઈ સ્ટી સુધી ગણિત માટે કોઈ સિમ્બોલ (સંકેત કે પ્રતીક) શોધાયા નહોતાં. એ પછી વત્તા (+) વગેરે સંકેત વપરાવા શરૂ થયાં, પણ પછી ગણિતની કોઈ અજાણી વાત વસ્તુને દર્શાવવા ગ્રીક ભાષાનો CHEE એટલે કે X અક્ષર વપરાવો શરૂ થયો !
પ્રશ્ન : (૧૦)
આ જ X નો ઉપયોગ આપણે કિસ-ચુંબન દર્શાવવા કેમ કરીએ છીએ?
ઉત્તર :
વેલેન્ટાઈન કાર્ડ્સ પર પ્રેમ-વહાલના સંકેતરૂપે XXX કે ૦૦૦ લખવામાં આવે છે. એ જ રીતે, બે હોકના મિલન કિસ ચુંબન દર્શાવવા માટે પ્રતીકાત્મક રૂપે પણ X નો ઉપયોગ બહુ જાણીતો છે...
આવા ઉત્કંઠા વધારે - ઉત્સુકતા જગાડે એવા બીજા અનેક પ્રશ્નો છે, જેના ઉત્તર પણ બહુ રસપ્રદ છે એના વિશે ફરી ક્યારેક...

અભિમન્યુ મોદી
કેનવાસ feedback@bombaysamachar.com

હજાર હાથ હોય એને હજાર નામ પણ હોય ને ?

વિષ્ણુસહસ્ત્રાવલી ઘણાં બધાંએ વાંચી હશે. કેટલાય ભાઈ-બહેનોને વિષ્ણુના હજાર નામ મોટે પણ હશે. વિષ્ણુનો જ આકાશ એવતાર એટલે કે કૃષ્ણ પણ પોતાના હજાર નામ ધરાવે છે. વિશેષતા એ છે કે કૃષ્ણ નામ કોઈ પુરુષનું પણ હોઈ શકે અને ક્ષિત્રના નામ કોઈ સ્ત્રીનું પણ. જાતિભેદને પણ અતિક્રમી જઈને સર્વમનુષ્યોના દિલ સુધી વ્યાપ થઈ શકે એવું દેવત્વ ધરાવતા ભગવાન પણ દરેક સંસ્કૃતિ પાસે હોતા નથી. સૌથી જૂના ધર્મોમાંના એક એવા હિંદુ ધર્મના અનેકાનેક દેવી-દેવતાઓ અને ભગવાન-ઈશ્વરોમાંથી કૃષ્ણ આજની તારીખે સૌથી વધુ પ્રખ્યાત છે. લોકહૃદયમાં કૃષ્ણને મળેલી જગ્યા સૌથી વધુ છે તેનાં કારણ ઘણાં હોઈ શકે, પણ આજે વાત છે કૃષ્ણને કારણે ઉદ્ભવેલા અનેક શબ્દોની. એ કૃષ્ણની વાત કરવા માટે જન્માષ્ટમીની રાહ પણ જોવાની શું જરૂર? પ્રેમની ઋતુમાં, વસંતની મોસમમાં, વેલેન્ટાઈન મંથમાં કૃષ્ણની વાત તો કરવી જ પડે...

કૃષ્ણ જેવી વિરાટ શક્તિના સંકેતો નામ એવું સૂચવે છે કે ફક્ત એક જ ખાસિયત કે એક જ અર્થ કે થોડીક અર્થછાયાઓ કે અમુક લાક્ષણિકતાઓમાં તે સમાઈ ન શકે. કૃષ્ણ જેવી ગ્રાન્ડ પર્સનાલીટી એક લેબલની નીચે ન આવી શકે. તેમને બોલાવવા માટે, તેની વાત કરવા માટે, તેનું વર્ણન કરવા માટે અનેક નામ જોઈએ માટે જ કાળક્રમે કૃષ્ણના અનેક નામ ઉદભવતા ગયા. 'કૃષ્' શબ્દ સત્તાવાચક છે. વિષ્ણુનું એક નામ કૃશ પણ છે. દ્રવ્યત્વનો પ્રતિષેધ કરેલો હોવાથી તે કૃશ કહેવાય છે. તે અતિસૂક્ષ્મ હોવાથી અભક્તો તેને જોઈ શકતા નથી માટે તે કૃશ કહેવાયા. તેના જેવો જ પણ જુદી જોડણીવાળો શબ્દ કૃષ જેમાં સત્તાનો પડવો છે, એક ઓયોરીટીની પ્રભાવ છે. જ્યારે 'ણ' એ આનંદદાયક શબ્દ છે. અહીં 'ણ' મૂળાક્ષર નથી, શબ્દ છે. ણના ઉચ્ચારણ માટે ફક્ત ગળું ન ચાલે, નાસિકા પણ જોઈએ. નાક અને ગળાના તાલમેલ વડે ણ બોલી શકાય. માનવજીવન ટકાવી રાખવા માટે સૌથી વધુ જરૂરી ઇન્દ્રિય નાસિકા વિના કૃષ્ણનું ઉચ્ચારણ ન થઈ શકે.

કૃષ્ણનાં હજાર નામ તો લોકજીભે છે પણ આવા અદ્ભુત શબ્દ 'કૃષ્ણ'ને કારણે હિન્દુસ્તાનની ભાષા કેટલી બધી સમૃદ્ધ થઈ છે તે જાણવું રસપ્રદ છે. કૃષ્ણ શબ્દને પૂર્વગ કે પ્રત્યય તરીકે જોડીને આપણી ગુજરાતી ભાષામાં પણ કેટલા બધા શબ્દો બન્યા છે. રોજબરોજના જીવનમાં, રોજના આર્થિક-સામાજિક વ્યવહારોમાં કે કુદરત અને માનવ વચ્ચેના સંબંધોમાં મહત્વની ઘટનાઓના નામ કૃષ્ણ ઉપરથી છે. કૃષ્ણ સામાન્ય હિન્દુસ્તાની માણસની જિંદગી સાથે કેટલા વણાઈ ગયા છે એ વાત અચંબિત કરી દે તેવી છે.

કૃષ્ણનો એક અર્થ થાય છે શ્યામ એટલે કે કાળા રંગનું. કાળો રંગ પોતે જ અંધકારનું સૂચક છે અને અંધકાર પોતે રહસ્યનું પ્રતીક. ઉજાસનો રંગ ન દેખાય પણ એના પ્રતાપે દેખાય બધું. જ્યારે અંધકાર પોતાના શ્યામવણથી બધું ઢાંકી દે માટે ભારતમાં એક સમયે અમુક વસ્તુઓ કાળા રંગની કુદરતી રીતે મળી આવતી તેનું નામ પણ કૃષ્ણ ઉપરથી પડ્યું. જેમ કે કાળા સરસવના બીને કૃષ્ણક કહેવાતા. મૃગ એટલે કે હરણની ઘણી બધી પ્રજાતિઓ છે. એક પ્રજાતિ છે કાળા હરણની. તેનું ચામું એક સમયે લોકો વાપરતા. કાળા હરણનું ચામું એકધારે કાળા રંગનું રહેતું, અર્થાત એમાં કોઈ બીજો રંગ દેખાતો નહિ તો તેને પણ કૃષ્ણક કહેવાતું.

કંદ એટલે જમીનની અંદર થતું શાક જ નહિ. કૃષ્ણકંદ એ એક કમળનું નામ છે. આપણે જાણીએ છીએ કે વિષ્ણુ અને કમળનો સંબંધ કેટલો ઊંડો છે તો રતાશ પડતા એક કમળને આપણા દેશમાં કૃષ્ણકંદ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, પરંતુ એ ધ્યાન રાખવું કે કૃષ્ણકમળ એટલે તળાવમાં થતા કમળ નહિ. એક ફૂલવેલનું નામ કૃષ્ણકમળ છે. કૃષ્ણકમળ વેલ એકદમ ઝડપથી ઊગે અને તેના આધારને વીંટળાઈને ખૂબ

વિકાસ પામે. તેના ફૂલની ગંધ અને દેખાવ ઘોડોઘણો કમળ જેવો હોય છે. એ જ રીતે રીતેણું ગાડ અને તેના ફૂલ તો જોયા હશે. તેની એક પ્રજાતિ કણેર પણ કહેવાય છે. એમાં એક કાળી કણેર આવે છે જે એક સમયે કૃષ્ણકણિયાર તરીકે ઓળખાતી. કૃષ્ણકણિ વળી બીજા એક ગાડનું નામ છે જેમાં નાનાં નાનાં ફૂલો આવે છે પણ તે મોટી સંખ્યામાં હોય છે.

વનસ્પતિ સિવાય પ્રાણી-પંખીઓના નામ પણ કૃષ્ણ ઉપરથી પડે છે તે આશ્ચર્યની વાત છે. આપણે એના ઉદાહરણની શરૂઆત પ્રાણી-પંખીની નહિ એક કીટકથી કરશું. કૃષ્ણકર્કટક નામનો એક કરચલો થાય છે, જે ભારતના અમુક દરિયાકિનારે જોવા મળતો હોય છે. ઓક કોર્સ, તે કરચલાનો રંગ કાળો છે. કાળા રંગનું બીજું શું હોય? કાગડો. કાગડો ભલે આપણે મન અપ્રિય હોય પણ કૃષ્ણ શબ્દ ફક્ત કોચલના પક્ષે જ આવે અને સફાઈકર્મી, હોશિયાર તથા મહેનતકશ પક્ષી એવા કાગડાને કૃષ્ણનું નામ મળે એવું ન બને ને. આમ પણ, કૃષ્ણની દ્રષ્ટિ તો બધા માટે સરખી હોય. કૃષ્ણકાક એ કાગડાનું નામ છે. જ્યારે કૃષ્ણકાકી એટલે કાળી કાગડી. જો કાગડા-કાગડીનું નામકરણ પણ કૃષ્ણ જેવા શાનદાર નામથી શોભતું હોય તો પાડાને ભેંસ કેમ રહી જાય. કૃષ્ણકાય એટલે પાડો અને કૃષ્ણકાયા એટલે ભેંસ.

કૃષ્ણ શબ્દ જોડાયેલા હોય એવી બીજી પણ અમુક રસપ્રદ વસ્તુઓ જોઈએ. કૃષ્ણકાવળ નામ વાંચીને શ્રવણ વાળું કાવળ ભલે યાદ આવે. હકીકતમાં તે મહારાષ્ટ્રના જંગલમાં થતી એક જાતની વનસ્પતિ છે, જે માણસને પરસેવો લાવી દે. હા, રક્તપરિભ્રમણ વધારવા માટેની તે ઔષધી વાતનાશક, વિષનાશક અને રક્તશુદ્ધિકર છે. આપણે ફક્ત ઘાટા કેસરી રંગનું જ કેસર જોયું છે. કાળું કેસર પણ આવે છે, જે જુજ પ્રમાણમાં મળતું હોય છે. તેને કૃષ્ણકેશર કહેવામાં આવે છે. આપણે સરસવની વાત કરી. સરસવ સિવાય સરગવના એક પ્રકારના ગાડનું નામ કૃષ્ણગંધ છે. ક્યારે પશ્ચિમ ઘાટની જાણીતી કૃષ્ણા નદીનું એક નામ જ કૃષ્ણગંધ છે. કૃષ્ણ શબ્દ નકારાત્મક ભાવ માટે પણ ક્યારેક પ્રયોજાય શકે, જેમ કે કૃષ્ણકોહલ એટલે જુગારી. જ્યારે કૃષ્ણગતરોગ એટલે આંખની કીકીમાં થતો સોજા જેવો રોગ. કૃષ્ણ જે શબ્દમાં હોય તેવા એક શબ્દનો અંતિમ અર્થ છે મરી જવું તે, પરંતુ ફક્ત અવસાન પામવું એમ નહિ. પૃથ્વી ઉપરથી જીવનનૈયા સંકેલીને આત્માની ગતિ સ્વર્ગ સુધી થવી. જેને કૃષ્ણગતિ કહે છે.

જન્મથી લઈને મરણ સુધી કોઈ પણ માણસના જીવનમાં કૃષ્ણ છવાયેલા રહે છે. નાની-મોટી અનેક વસ્તુઓ કે કુદરતી પદાર્થો કે ઘટનાઓમાં કૃષ્ણ વ્યાપ છે. આપણે તેના ભક્તિભાવમાં લીન થઈને એક આદર્શ જીવન જીવવું અને સંસારને બને એટલો સુખમયી બનાવવા માટે યોગદાન આપવું એ જ આપણું ખરું કૃષ્ણકર્મ ગણાશે!

શરદ પવાર રાજ્યસભાની ચૂંટણી લડશે તો એમવીએમાં ગૂંચ પડશે: રાહિત

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાંથી રાજ્યસભાની એકમાત્ર જીતી શકાય તેવી બેઠક માટે ઉમેદવારની પસંદગીને લઈને મહા વિકાસ આઘાડીમાં ચાલી રહેલા સંઘર્ષ વચ્ચે, શિવસેના (યુબીટી) ના નેતા સંજય રાઉતે શનિવારે કહ્યું કે જો શરદ પવાર ચૂંટણી લડવા માગતા હોય તો વિપક્ષી ગઠબંધને ચર્ચા કરવી પડશે.

પ્રિયંકા ચતુર્વેદી, એનસીપી (એસપી) ના ફોજિયા ખાન, રિપબ્લિકન પાર્ટી ઓફ ઈન્ડિયા (આકવલે)ના રામદાસ આઠવલે, ભાજપના ભાગવત કરાડ, કોંગ્રેસના રજની પાટીલ અને એનસીપીના ધૈર્યશીલ પાટીલનો રાજ્યસભાનો કાર્યકાળ પણ સમાપ્ત થશે.

આ અઠવાડિયાની શરૂઆતમાં, શિવસેના (યુબીટી) ના નેતા આદિત્ય ઠાકરેએ સંસદના ઉપલા ગૃહમાં એમવીએની એકમાત્ર જીતી શકાય તેવી બેઠક પર પોતાનો પક્ષનો દાવો રજૂ કર્યો હતો. વિધાનસભામાં સંખ્યાને ધ્યાનમાં લેતા, રાજ્યસભા બેઠક તેમના પક્ષને મળવી જોઈએ એ સંદર્ભે એમવીએમાં ચર્ચા થશે

બોરીવલી અને કાંદિવલીમાં ૬૦થી વધુ ગેરકાયદે બાંધકામ પર પાલિકાનો હથોડો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈ મહાનગરપાલિકાના ‘આર-મધ્ય’ વોર્ડ દ્વારા બોરીવલી (પશ્ચિમ) અને કાંદિવલી (પશ્ચિમ)માં મહાવીર નગર પરિસરમાં પચીસ ગેરકાયદે બાંધકામ અને ૩૫ ગેરકાયદે સ્ટોલને તોડી પાડવામાં આવ્યા હતા. મુંબઈના જુદા જુદા વિસ્તારમાં ગેરકાયદે બાંધકામ સામે પાલિકા

કમિશનર ભૂષણ ગગરાણીના નિર્દેશ મુજબ છેલ્લા અનેક દિવસોથી કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. રસ્તા તથા કૂટપાથ પર અતિક્રમણ કરવાનું તથા ગેરકાયદે બાંધકામ કરીને જગ્યા પચાવી પાડવાને કારણે રાહદારીઓ તથા વાહનચાલકોને ભારે હેરાનગતિનો સામનો કરવો પડે છે. આ અગાઉ ઇઈ (જુઓ પાનું ૪) ►►

રાઉતે અદાલતમાં દિલગીરી વ્યક્ત કર્યા બાદ દાદા ભૂસેએ માનહાનિનો કેસ પાછો ખેંચ્યો

મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી) ના નેતા સંજય રાઉતે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે નાશિકની અદાલત સમક્ષ દિલગીરી વ્યક્ત કર્યા બાદ મહારાષ્ટ્રના પ્રધાન દાદા ભૂસેએ તેમની સામે દાખલ કરાયેલ માનહાનિનો કેસ પાછો ખેંચી લીધો હતો, અને કહ્યું હતું કે ભ્રષ્ટાચારનો તેમનો આરોપ ખોટી માહિતી પર આધારિત છે. બંને નેતા સવારે માલેગાંવની અદાલતમાં સાથે હાજર થયા હતા. ઔપચારિકતા પૂર્ણ થયા પછી સંવાદતાઓ સાથેની વાતચીતમાં શાસક શિવસેનાના નેતા ભૂસેએ કહ્યું કે બંનેએ અદાલતમાં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેઓ વિવાદનો અંત લાવવા માગે છે.

મુંબઈ: મુલુંડ પૂર્વમાં બનેલી આંચકાજનક ઘટનામાં સાયબર ડગ ટોળકીએ નિવૃત્ત બેન્ક મેનેજર અને તેમના પરિવારને ખાસ્સા ૩૫ દિવસ સુધી ‘ડિજિટલ અરેસ્ટ’ની સ્થિતિમાં રાખ્યો હતો. ટેલિકોમ ડિપાર્ટમેન્ટ, કાંઈમ શ્રાવ્ય અને સીબીઓના અધિકારી તેમ જ આઈપીએસ ઓફિસરના સ્વાંગમાં મની લોન્ડરિંગના કેસમાં સંડોવાણી તેમ જ જાનનું જોખમ ટેપાડી આરોપીઓએ આ પરિવાર પાસેથી ૧.૮૩ કરોડ રૂપિયા પડાવ્યા હતા.

આ પ્રકરણે મુલુંડમાં રહેતા સિનિયર સિટીઝને નોંધાવેલી ફરિયાદને આધારે ઈસ્ટ સિજન સાયબર પોલીસે ચાર અજાણ્યા શખસ વિરુદ્ધ ગુનો નોંધી તપાસ હાથ ધરી હતી. પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર ફરિયાદી એક રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કમાં મેનેજર હતા અને તેમણે નોકરીમાંથી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લીધી હતી. તેમનો દીકરો વિદેશમાં નોકરી કરે છે તો ફરિયાદી મુલુંડ પૂર્વમાં પત્ની અને દીકરી સાથે રહે (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈગરા પસીને રેલઝેલ તાપમાનનો પારો ૩૬.૩

મોસમનું અત્યાર સુધીનું સૌથી હાઈએસ્ટ તાપમાન (અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈમાં તાપમાનનો પારો ઉપર-નીચે થઈ રહ્યો છે. શનિવારે મુંબઈના તાપમાનમાં તીવ્ર વધારો જોવા મળ્યો હતો. દિવસ દરમ્યાન મહત્તમ તાપમાન ૩૬.૩ ડિગ્રી જેટલું ઊંચું નોંધાયું હતું. એ સાથે જ શનિવારનો

દિવસ ચાલુ મોસમનો ફેબ્રુઆરીનો અત્યાર સુધીનો સૌથી વધુ ગરમ દિવસ રહ્યો હતો. તો સમગ્ર રાજ્યમાં પણ મુંબઈનું તાપમાન સૌથી ઊંચું રહ્યું હતું. મુંબઈમાં હજી શુક્રવારે ૩૬.૮ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું, જેમાં એક જ દિવસમાં લગભગ ચાર ડિગ્રીનો વધારો

કર્યો હતો. શનિવારે સાંતાક્રુઝમાં મહત્તમ તાપમાન ૩૬.૩ ડિગ્રી નોંધાયું હતું, જે સમગ્ર મહારાષ્ટ્રમાં સૌથી વધુ મહત્તમ તાપમાન હતું. તો મધ્ય મહારાષ્ટ્રના સોલાપુરમાં ૩૬ ડિગ્રી તાપમાન નોંધાયું હતું. શનિવારે નોંધાયેલું ૩૬.૩ ડિગ્રી (જુઓ પાનું ૪) ►►

રણવીર સિંહને ધમકી: એફઆઈઆર નોંધાયો

મુંબઈ: બોલીવુડના અભિનેતા રણવીર સિંહને ધમકી આપતી વોઈસ નોટ મળવાના કેસમાં મુંબઈ પોલીસની સાયબર પોલીસે આખરે એફઆઈઆર નોંધ્યો હતો. રણવીર સિંહને ધમકીનું કનેક્શન અમેરિકા હોવાની ખાતરી થયા પછી ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. એક્ટર રણવીર સિંહના મેનેજરના મોબાઈલ નંબર પરના

આ જ વિસ્તારમાં સિનિયર સિટીઝન સાથે પણ આવી ઘટના બની હતી. પોલીસે બન્ને ચેન રમેયરની ઓળખ મેળવવા સીસીટીવી ફેમેરાનાં ફૂટેજ તપાસ્યાં હતાં. ફૂટેજને આધારે તપાસ કરી મુંબ્રામાં રહેતા ખાનને પકડી પાડવામાં આવ્યો હતો. ખાન પાસેથી ચોરીની ચેન હસ્તગત કરવામાં આવી હતી. તેના સાથી નોશાદ ખાનની પોલીસે શોધ હાથ ધરી હતી. (પીટીઆઈ)►►

પોલીસ અધિકારીની સોનાની ચેન ચોરનારો પકડાચો

થાણે: કલવામાં બાઈક પર આવીને પોલીસ અધિકારીના ગળામાંથી સોનાની ચેન ખેંચી ફરાર થઈ ગયેલા બે યુવકમાંથી એકને પોલીસે પકડી પાડ્યો હતો. ઘરપકડ કરાયેલા આરોપીની ઓળખ સૈફ ફિરોઝ ખાન (૨૩) તરીકે થઈ હતી. પોલીસના જણાવ્યા મુજબ ૩૧ જાન્યુઆરીની રાતે બે આરોપી બાઈક પર આવ્યા હતા અને કલવા પર પરિસરમાંથી ચાલતા જઈ રહેલા અધિકારીના ગળામાંથી ચેન આંચકી ફરાર થઈ ગયા હતા. છ દિવસ પછી

આ જ વિસ્તારમાં સિનિયર સિટીઝન સાથે પણ આવી ઘટના બની હતી. પોલીસે બન્ને ચેન રમેયરની ઓળખ મેળવવા સીસીટીવી ફેમેરાનાં ફૂટેજ તપાસ્યાં હતાં. ફૂટેજને આધારે તપાસ કરી મુંબ્રામાં રહેતા ખાનને પકડી પાડવામાં આવ્યો હતો. ખાન પાસેથી ચોરીની ચેન હસ્તગત કરવામાં આવી હતી. તેના સાથી નોશાદ ખાનની પોલીસે શોધ હાથ ધરી હતી. (પીટીઆઈ)►►

ધાર્મિક કાર્યક્રમો માટે સંતોની પાદુકાઓ હેલિકોપ્ટરમાં રાહુલ કોંગ્રેસના નેતાઓને મળ્યા: ચૂંટણીમાં નબળા પ્રદર્શનની સમીક્ષા કરી

લાતુર: વારકરી પરંપરાના સાત સંતની પાદુકાઓ શનિવારે પુણે જિલ્લાના ઢેહુ અને આળંદીથી ખાસ હેલિકોપ્ટર દ્વારા લાતુર મોકલવામાં આવી હતી. આ સાથે લાતુરમાં એક મહત્વની ધાર્મિક ઉજવણીની શરૂઆત થઈ છે.

આયોજકોએ જણાવ્યું હતું કે પાદુકાનું આગમન અનેક સ્મારક કાર્યક્રમોનો એક હિસ્સો છે. આ કાર્યક્રમોમાં સંત જ્ઞાનેશ્વરની ૭૫૦મી જન્મજયંતી, સંત નામદેવ અને સંત

જનાબાઈનાં સ્મારકો અને સંત તુકારામના સ્મરણ સમારોહનો એમાં સમાવેશ થાય છે. બે રથ પવિત્ર પાદુકાઓ લાતુર તાલુકાના ખંડાપુર ગામમાં ભવ્ય શોભાયાત્રામાં લઈ જશે એવી જાણકારી આપી આયોજકોએ ઉમેર્યું હતું કે આળંદી અને ઢેહુના યોડા પરંપરાગત રિંગણ વિધિ (પાલખીની ફરતે ગોળાકારમાં ફરવું) કરશે, જે વારકરી પરંપરાની વિશેષતા છે. દસ દિવસના ધાર્મિક કાર્યક્રમોમાં મહારાષ્ટ્રભરમાંથી લાખો ભક્તો હાજરી આપશે. (પીટીઆઈ)►►

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: કોંગ્રેસ નેતા રાહુલ ગાંધીએ શનિવારે મુંબઈમાં તેમના સાથીદારો સાથે મુલાકાત કરી હતી અને ૧૫ જાન્યુઆરીની મુંબઈ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં પક્ષના નબળા દેખાવ અંગે પૂછપરછ કરી હતી. ‘પક્ષના પદાધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું કે, તેમણે પ્રવર્તમાન રાજકીય સ્થિતિ તેમજ સમગ્ર મહારાષ્ટ્રમાં કોંગ્રેસની સ્થિતિ મજબૂત કરવા માટે લેવામાં આવી રહેલા પગલાંની સમીક્ષા કરી હતી.’ ગાંધી અગાઉ શનિવારે દિવસ દરમિયાન થાણે જિલ્લાની ભિવંડી મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં હાજર થયા હતા. જેથી આરએસએસ કાર્યકર્તા દ્વારા તેમની સામે દાખલ કરવામાં આવેલા ૨૦૧૪ના બદનક્ષીના કેસમાં નવો જામીનદાર

રજૂ કરી શકાય. તેમણે પૂર્વ કેન્દ્રીય પ્રધાન શિવરાજ પાટીલના સ્થાને મહારાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના પ્રમુખ હર્ષવર્ધન સપકાલને તેમના નવા જામીનદાર તરીકે જાહેર કર્યા હતા. દિલ્હી પરત રવાના થતા પહેલા મુંબઈની એક સર્બન હોટલમાં ગાંધીની લંચ મીટિંગ યોજાઈ હતી. આ પ્રસંગે સપકાલ અને મુંબઈ એકમના વડા તથા લોકસભા સાંસદ વર્ષા ગાયકવાડ સહિતના નેતાઓ ઉપસ્થિત હતાં. સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે ગાંધીએ મહાનગરપાલિકાની ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસના નબળા પ્રદર્શન પર સવાલ ઉઠાવ્યા હતા. પાર્ટીએ ૨૭ સભ્યોની બીએમસીમાંથી ફક્ત ૨૪ બેઠકો જીતી હતી.

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

બાંધકામની ડિઝાઇનમાં લોકોની ખરીદશક્તિને ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ: ગડકરી

નાગપુર: કેન્દ્રીય પ્રધાન નીતિન ગડકરીએ શનિવારે લોકોની ખરીદશક્તિને ધ્યાનમાં રાખીને બાંધકામની ડિઝાઇન તૈયાર કરવા પર ભાર મૂક્યો હતો અને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે હાલમાં ઓછા ખર્ચે બનાવતા અને સસ્તા મકાનોની સૌથી વધુ જરૂર છે. નાગપુરમાં આયોજિત એક કાર્યક્રમને સંબોધતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, રિયલ એસ્ટેટ એ સૌથી ઝડપથી વિકસતા ક્ષેત્રોમાંનું એક છે, જે સૌથી વધુ રોજગારીની તકો ઊભી કરશે. તે જીએસટી દ્વારા રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારને સૌથી વધુ આવક આપે છે. લોકોની ખરીદશક્તિને ધ્યાનમાં રાખીને બાંધકામની ડિઝાઇનનું આયોજન કરવું જોઈએ. અત્યારે સૌથી વધુ જરૂરિયાત ઓછા ખર્ચે બનાવતા અને પરવડે તેવા મકાનોની છે, તેમણે કહ્યું. તેમણે રિયલ એસ્ટેટ ક્ષેત્રને ઉત્પાદન ખર્ચે કેવી રીતે ઘટાડી શકાય તે દિશામાં તપાસ કરવા પણ જણાવ્યું હતું અને નવી ડિઝાઇન, નવીનતા અને સંશોધનના મહત્ત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો. ■

અજિત પવાર વિમાન દુર્ઘટના તપાસ પૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી નાયડુને સરકારમાંથી હટાવો: રોહિત પવાર

મુંબઈ: ૨૮ જાન્યુઆરીએ થયેલી વિમાન દુર્ઘટનાની તપાસ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી નાગરિક ઉડ્ડન મંત્રી કે રામ મોહન નાયડુને કેન્દ્ર સરકારમાંથી રાજીનામું આપવાનું જણાવવામાં આવે એવી માગણી એનસીપી (એસપી) ના મહાસચિવ અને વિધાન સભ્ય રોહિત પવારે શનિવારે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીને પત્ર લખીને કરી છે. કરજત-જામખેડના વિધાનસભ્ય રોહિત પવાર

દિવંગત નેતાના ભત્રીજા પણ છે. પીએમને લખેલા પત્રમાં તેમણે દાવો કર્યો છે કે તૂટી પડેલા લિયરજેટ ૪૫ વિમાનની માલિકી ધરાવતી કંપની લીએસઆર અને નાયડુ સાથેના તેના સંબંધો અંગે ગંભીર પ્રશ્નો ઊભા થયા છે. આની તપાસ સ્વતંત્ર અને સક્ષમ અધિકારી દ્વારા થવી જોઈએ. વિધાન સભ્યએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે ‘તમે (પીએમ) હંમેશાં અજિતદાદા

દિવંગત નેતાના ભત્રીજા પણ છે. પીએમને લખેલા પત્રમાં તેમણે દાવો કર્યો છે કે તૂટી પડેલા લિયરજેટ ૪૫ વિમાનની માલિકી ધરાવતી કંપની લીએસઆર અને નાયડુ સાથેના તેના સંબંધો અંગે ગંભીર પ્રશ્નો ઊભા થયા છે. આની તપાસ સ્વતંત્ર અને સક્ષમ અધિકારી દ્વારા થવી જોઈએ. વિધાન સભ્યએ વધુમાં જણાવ્યું છે કે ‘તમે (પીએમ) હંમેશાં અજિતદાદા

મૂંબઈ સાંસદ કીર્તિકરે શિંદેને પત્ર લખીને રાજ્યસભાના નોમિનેશનની માગ કરી

મુંબઈ: ભૂતપૂર્વ લોકસભા સભ્ય ગજાનન કીર્તિકરે શનિવારે જણાવ્યું હતું કે તેમણે મહારાષ્ટ્રના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેને આગામી રાજ્યસભાની ચૂંટણી માટે તેમની ઉમેદવારીની માગ કરતો પત્ર લખ્યો છે. અવિભાજિત શિવસેનાના સૌથી વરિષ્ઠ નેતાઓમાંના એક, કીર્તિકરે, ૨૦૨૨ માં બાળકારક દ્વારા સ્થાપિત

પક્ષનું વિભાજન થયું ત્યારે એકનાથ શિંદેનો પક્ષ લીધો હતો. કીર્તિકરે જણાવ્યું હતું કે તેમણે શિંદેને પત્ર લખીને આગામી રાજ્યસભા અને સંગઠનમાં તેમના બહોળા અનુભવને ધ્યાનમાં રાખીને, તેમને રાજ્યસભામાં નામાંકિત કરવા જોઈએ. તેઓ મુંબઈ ઉત્તર પશ્ચિમથી બે વખત લોકસભાના સભ્ય (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. મૂળ આસામના બદરુદ્દીન કલારાજ ચૌધરી ૨૦૧૮ની ચોથી ફેબ્રુઆરીએ ભિવંડીમાં ઇન્ડિયન કમ્પાઉન્ડ નજીક આવેલા ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે એક ઝડપી મોટરસાઇકલે ટક્કર મારતા બીજા દિવસે ગંભીર ઇજાથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. શુક્રવારે આપેલા આદેશમાં ટ્રિબ્યૂનલના સભ્ય કેપી શ્રીખંડેએ વાહનના માલિકને ૨૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪થી અરજદારોને અલેક્ષ બેગમ

મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રાહદારીના પરિવારને રૂ. ૧૯.૮૩ લાખનું વળતર ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

મુંબઈ: મુંબઈમાં મોટર એક્સીડન્ટ ક્લેઈમ્સ ટ્રિબ્યૂનલ (એમએસીટી) એ ૨૦૧૮માં માર્ગ અકસ્માતમાં મૃત્યુ પામેલા ૪૬ વર્ષના રા

સુપર-એઈટમાં આજે સુપર-સન્ટે કોનો: ડિકેન્ડિંગ ચેમ્પિયન ભારતનો કે રનર-અપ સાઉથ આફ્રિકાનો?

૨૦૨૪ના વર્લ્ડ કપની બાર્નેડોઝની ફાઇનલનું અમદાવાદમાં સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી પુનરાવર્તન

અમદાવાદ: ટી-૨૦ના વર્લ્ડ નંબર-૧નું ભારત અને વર્લ્ડ નંબર-૨નું સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચે આજે અમદાવાદના નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) સુપર-એઈટનો મહાજંગ થશે અને એ સાથે બંનેમાંથી એક ટીમ (વિજયી ટીમ) રાત્રે સેમિ ફાઇનલની દિશામાં આગળ વધશે, જ્યારે બીજી ટીમ (પરાજિત ટીમ) આ રાઉન્ડની બાકીની બંને મેચ જીતીને સેમિમાં પહોંચવાની આશા રાખશે. આ ટૂર્નામેન્ટની શરૂઆતથી જ ભારત અને સાઉથ આફ્રિકાને ૨૦૨૪ની ફાઇનલના રી-રન માટે તેમ જ વિજેતાપદ માટે ડેવરિટ ગણવામાં આવ્યા છે અને આજે એ જ બે ટીમ સુપર-એઈટમાં સામસામે આવી ગઈ છે.

૨૦૨૪માં બાર્નેડોઝમાં ભારત ફાઇનલ જીત્યું

૨૦૨૪ના પાછલા વર્લ્ડ કપમાં બાર્નેડોઝની ફાઇનલ જીતીને ભારત ચેમ્પિયન બન્યું હતું અને સાઉથ આફ્રિકા ૩૫મી ઓવર સુધી ડેવરિટ રહ્યા બાદ રનર-અપ બન્યું હતું. આ વખતે બંને ટીમ પોતાના ગ્રૂપમાં અપરાજિત રહીને હવે અમદાવાદમાં એકમેકને પરાજિત કરવાની તલાશમાં છે.

ભારત ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં સતત ૧૨ મેચ જીતવાનો વિક્રમ ધરાવે છે અને આ જ ફોર્મમાં વિશ્વ કપમાં ભારતનો સાઉથ આફ્રિકા સામે ૫-૨નો જીત-હારનો રેકોર્ડ છે.

સુપર-એઈટ માટેની રેસ શરૂ: અમદાવાદમાં ગઈ કાલે પ્રેક્ટિસ દરમિયાન ભારતીય ખેલાડીઓ

અભિષેક ફોર્મમાં આવશે તો આવી બન્યું સમજો

ઓપનર અભિષેક શર્મા સતત ત્રણ વખત શૂન્યમાં આઉટ થયો હોવાથી તેના વિશે ચોક્કસપણે કંઈ જ ધારી ન શકાય, પરંતુ જો અસલ ફોર્મમાં આવી જશે તો કેવિસો રબાડા, એન્ડ્રિયુ કોર્કિયા, કેશવ મહારાજ, એડમ માર્કમ, માર્કો યેનસેન અને કોર્બિન બોશ્યામાંથી બે-ચાર બોલરનું તો આવી જ બનશે. જો પ્રથમ બેટિંગ આવશે અને અભિષેક તથા ઇશાન કિશનની જોડી ફરી જામશે તો ભારત માટે જીતનો સારો પાથો નખાઈ જશે અને આ હાર્ડ-સ્કોરિંગ ગ્રાઉન્ડ પર

૨૫૦ જેટલા રન થવાની સંભાવના વધી જશે.

વરુણ વટથી ભયભીત માર્કરમના મહારથીઓ

સાઉથ આફ્રિકાના બોલરને વર્લ્ડ નંબર-૧ બેટ્સમેન અભિષેક શર્માનો જેટલો ડર હશે એનાથી વધુ ડર તેમના બેટ્સમેનોને વર્લ્ડ નંબર-૧ વન બોલર વરુણ વટવર્તીનો છે. મેદાન પરના 'સાઇલન્ટ કિલર' જેવા આ સ્પિનરે આ વર્લ્ડ કપની ચાર મેચમાં નવ વિકેટ લીધી છે. તેણે ચાર દિવસ પહેલાં અમદાવાદના આ જ મેદાન પર નેધરલેન્ડ્સ સામે ૧૪ રનમાં ત્રણ

વિકેટ લઈને ભારતનો વિજય આસાન બનાવ્યો હતો.

અભિષેકના ૦, ૦, ૦ સામે તિલકના ૨૫, ૨૫, ૨૫

આ વર્લ્ડ કપમાં એક તરફ અભિષેક ત્રણ મેચમાં સંદર્ભ ફલોપ જતાં શૂન્યની હેન્ટ-ટ્રિક (૦, ૦, ૦) નોંધાવી છે ત્યાં બીજી બાજુ ચાર મેચ મેચ રમનાર તિલક વર્માએ ૧૮મી ફેબ્રુઆરીએ અમદાવાદમાં નેધરલેન્ડ્સ સામે ૩૧ રન કર્યાં એ પહેલાંની ત્રણ મેચમાં (પાકિસ્તાન, નામિબિયા, અમેરિકા સામે) ૨૫, ૨૫, ૨૫ રન કર્યાં હતાં.

બંને દેશની સંભવિત ઇલેવન:

ભારત: સૂર્યકુમાર યાદવ (કેપ્ટન), અભિષેક શર્મા, ઇશાન કિશન (વિકેટકીપર), તિલક વર્મા, હાર્દિક પંડ્યા, શિવમ દુબે, રિન્કુ સિંઘ, અક્ષર પટેલ, જસપ્રીત બુમરાહ, અર્શદીપ સિંઘ અને વરુણ વટવર્તી.

સાઉથ આફ્રિકા: એડમ માર્કરમ (કેપ્ટન), ક્રિવન્ટન ડિકોક્ (વિકેટકીપર), રાયન રિક્કલ્ટન, ડેવિડ બ્રેવિસ, ટ્રિસ્ટન સ્ટબ્સ, ડેવિડ મિલર, માર્કો યેનસેન, કોર્બિન બોશ્યા, કેશવ મહારાજ, કેવિસો રબાડા/એન્ડ્રિયુ કોર્કિયા અને લુન્ગી એન્ગિડી.

આજે સુપર-એઈટની બે મેચ?

ઇંગ્લેન્ડ વિરુદ્ધ શ્રીલંકા (પલ્લેકેલ, બપોરે ૩.૦૦) ભારત વિરુદ્ધ સાઉથ આફ્રિકા (અમદાવાદ, સાંજે ૭.૦૦)

મને એવા લોકોની ચિંતા છે જેઓ અભિષેક વિશે ચિંતા કરી રહ્યા છે: સૂર્યકુમાર

ભારતીય ટીમના પ્રેક્ટિસ સેશનમાં અભિષેક સાથે કોચ ગૌતમ ગંભીર

અમદાવાદ: ભારતના ટી-૨૦ કેપ્ટન સૂર્યકુમાર યાદવે અહીં રવિવારની સાઉથ આફ્રિકા સામેની વર્લ્ડ કપ સુપર-એઈટ રાઉન્ડની પ્રથમ મેચ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી) અગાઉની પત્રકાર પરિષદમાં ઓપનર અભિષેક શર્માની નબળા ફોર્મ વિશેના ધાર્યા મુજબના સવાલના જવાબમાં વ્યંગાત્મક અને રમૂજ જવાબ આપ્યો હતો.

અભિષેક શર્મા વર્લ્ડ કપની જે ત્રણ લીગ મેચ રમ્યો એ ત્રણેયમાં શૂન્યમાં આઉટ થયો હતો એમ છતાં તેણે અગાઉના દમદાર પર્ફોર્મન્સને કારણે ટી-૨૦ના બેટ્સમેનોમાં વર્લ્ડ નંબર-૧ની રેન્ક જાબવી રાખી છે. સૂર્યકુમારને અભિષેકની ઝીરોની હેન્ટ-ટ્રિક વિશે પુછાયું ત્યારે તેણે કહ્યું, 'અભિષેકના બેટિંગ ફોર્મ વિશે મારે એટલું જરૂર કહેવું છે કે મને એવા લોકો વિશે ચિંતા થાય છે જેઓ અભિષેકના ફોર્મ વિશે ચિંતિત છે. હું પુછવા માગું છું કે તેઓ શા માટે અભિષેકના ફોર્મ બાબતમાં ચિંતા કરી રહ્યા છે?'

અભિષેક પ્રત્યે સૌની ફરજ

સૂર્યકુમારે અભિષેક વિશે ભાવનાત્મક ટિપ્પણી પણ કરી હતી

જેમાં તેણે કહ્યું, 'ગયા વર્ષે અભિષેકે આપણને ઘણી વખત બહુ સારી જીત અપાવી હતી અને હવે તેના કપરા સમયમાં તેને નૈતિક ટેકો આપવાની આપણી સૌની ફરજ છે.' પુદ્ સૂર્યકુમાર એક વર્ષથી ફોર્મમાં નહોતો અને તેણે પોતાના અનુભવને ધ્યાનમાં રાખીને અભિષેક વિશે ભાવુક થઈને પત્રકારોને જવાબ આપ્યો હતો.

અભિષેકને નમાવવા

માર્કરમની ખાસ પ્રેક્ટિસ

અભિષેક શર્મા અમેરિકા સામેની મેચમાં પેસ બોલર અલી ખાનના બોલમાં ઝીરો પર વિકેટ ગુમાવી બેઠો હતો, પરંતુ ત્યાર બાદ પાકિસ્તાન અને નેધરલેન્ડ્સ સામે તેણે ઓફ બ્રેક સ્પેશ્યાલિસ્ટ અનુક્રમે સલમાન આગા અને આર્યન દત્તાના બોલમાં શૂન્યમાં વિકેટ ગુમાવી હતી. માર્કરમે શનિવારે અમદાવાદમાં ખાસ પ્રકારની પ્રેક્ટિસ કરી હતી. માર્કરમ પણ ઓફ બ્રેક સ્પેશ્યાલિસ્ટ છે. તેણે પ્લાસ્ટિકનું એક શંકુ (કોન) ઓફ સ્ટમ્પ અને બીજું શંકુ લેગ સ્ટમ્પ પર રખાવ્યું હતું અને એને નિશાન બનાવવાની પ્રેક્ટિસ કરી હતી.

ટીમમાંથી બાદબાકી થવાની અટકળો વચ્ચે અભિષેક શર્માની ગર્જના, 'જો બોલે સો નિહાલ'

અમદાવાદ: ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં ઓપનર અભિષેક શર્મા પેટની બીમારીને કારણે એક લીગ મેચ નહોતો રમ્યો અને બાકીની ત્રણ મેચમાં તે ઝીરોમાં આઉટ થઈ જતાં એવી અટકળો થઈ રહી છે કે આજે અમદાવાદમાં સાઉથ આફ્રિકા સામેની સુપર-એઈટની મેચ (સાંજે ૭.૦૦ વાગ્યાથી)માંથી તેને કદાચ પડતો મુકવામાં આવશે. જોકે ટીમ માટે મોટી ચિંતાનો વિષય બની ગયેલા અભિષેક શુક્રવારે નરેન્દ્ર મોદી સ્ટેડિયમમાં પ્રેક્ટિસ દરમિયાન સાથી ખેલાડીઓને જોશ આપાવતી જે સ્પીચ આપી એના પરથી એવું ધારવામાં આવી રહ્યું છે કે અભિષેકને ટ્રોપ નહીં કરવામાં આવે, ઊલટાનું તે અગાઉ જેવું ધમાકેદાર રમવા માટે જરૂરી જોશમાં ફરી આવી ગયો છે.

બોલિંગ-કોચ મોર્કેલે વ્યક્ત કરી ચિંતા

ટીમ ઇન્ડિયાના સાઉથ આફ્રિકન બોલિંગ-કોચ મોર્કેલે શુક્રવારે અમદાવાદમાં પત્રકારો સાથેની વાતચીત દરમિયાન કહ્યું હતું કે 'અમારી ટીમ કેટલાક ખેલાડીઓના ફોર્મની બાબતમાં ચિંતિત છે અને ફીલ્ડિંગમાં પણ સુધારો લાવવા પર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવી રહ્યું છે.'

અભિષેકને એક સારી શરૂઆતની જ જરૂર: મોર્કેલે

અમેરિકા, પાકિસ્તાન અને નેધરલેન્ડ્સ સામેની મેચમાં શૂન્યમાં આઉટ થનાર અભિષેક વિશે મોર્કેલે કહ્યું, 'અભિષેક વર્લ્ડ કપમાં ખેલાડી છે અને તેને ફરી એક સારી શરૂઆતની જ જરૂર છે.'

અભિષેકે સાથીઓને પણ જોશ અપાવ્યો

અભિષેક પુદ્ હતાશ હશે, પરંતુ શુક્રવારે અમદાવાદના મેદાન પર તેણે હડલમાં ઊભેલા સાથી ખેલાડીઓને જોશ અપાવતી સ્પીચ આપી હતી અને છેલ્લે બોલ્યો, 'બોલે સો નિહાલ'. અભિષેક આ બોલ્યો ત્યાર બાદ તમામ સાથી ખેલાડીઓએ 'સત શ્રી અકાલ' બોલીને ટીમની જબરદસ્ત એકતાની ઝલક આપી હતી.

અભિષેકની સ્પીચ વખતે ઇશાન કેમ હસી રહ્યો હતો?

શુક્રવારે અમદાવાદના પ્રેક્ટિસ સેશન દરમિયાન હતાશામાં પણ જુસ્સો બતાવનાર અભિષેક જ્યારે સ્પીચ આપી રહ્યો હતો ત્યારે તેની બાજુમાં જ ઊભેલો ઇશાન કિશન મરક મરક હસી રહ્યો હતો. પુદ્ ઇશાન પણ થોડું ફોર્મ ગુમાવી બેઠો છે. જોકે અભિષેકના નિવેદનો પર કિશન હસતો રહ્યો એ વિશે સોશ્યલ મીડિયામાં ક્રિકેટ પ્રેમીઓ નિતનવી અટકળો કરી રહ્યા છે. જોકે હેડ-કોચ ગૌતમ ગંભીર પણ પોતાનું હસવું રોકી નહોતો શક્યો.

ભારતની સ્કવોડમાં કોણ કોણ છે?

સૂર્યકુમાર યાદવ (કેપ્ટન), અભિષેક શર્મા, ઇશાન કિશન (વિકેટકીપર), તિલક વર્મા, શિવમ દુબે, હાર્દિક પંડ્યા, અક્ષર પટેલ, રિન્કુ સિંઘ, વોશિંગ્ટન સુંદર, જસપ્રીત બુમરાહ, અર્શદીપ સિંઘ, મોહમ્મદ સિરાજ, વરુણ વટવર્તી અને કુલદીપ યાદવ.

ભારતીય ક્રિકેટમાં કિવોર્ડનું કિંડવાણું છૂટાછેડા લેનાર કાર્તિક, શિખર, હાર્દિક, ચહલની હરોળમાં આવેલા રાહુલે કહ્યું, 'મેં બહુ નાની ઉંમરે લગ્ન કરી લીધેલાં'

મુંબઈ: ભારત વતી રમી ચૂકેલા ૨૬ વર્ષીય લેગ-સ્પિનર રાહુલ યાદવે ફેશન ડિઝાઇનર ઇશાની જોહર સાથે લગ્ન બાદ ચાર જ વર્ષમાં છૂટાછેડા લઈ લીધા છે અને રાહુલે ઇન્સ્ટાગ્રામ પરની પોસ્ટમાં આ જાહેરાત કરવાની સાથે મૌન તોડતાં જણાવ્યું છે કે 'મેં બહુ જ નાની ઉંમરે (બાવીસ વર્ષની વયે) લગ્ન કરી લીધાં હતાં. એટલી નાની ઉંમરે હું પોતાને પુરું સમજ્યો પણ નહોતો, જીવનમાં પોતાનું શું મૂલ્ય છે એની પણ મને પૂરતી સમજ નહોતી આવી તેમ જ હું કેવા પ્રકારના જીવનની મહેન્ટા રાખું છું એ પણ બરાબર નક્કી નહોતો કરી શક્યો અને હું લગ્નના બંધનમાં બંધાઈ ગયો હતો.'

છૂટાછેડા લઈ ચૂકેલા ભારતના જાણીતા ક્રિકેટરો દિનેશ કાર્તિક, શિખર ધવન, હાર્દિક પંડ્યા અને યુઝવેન્દ્ર ચાહલ પછી હવે રાહુલ યાદવનું નામ એ લિસ્ટમાં જોડાયું છે. મોહમ્મદ શમી પત્ની હસીન જહાંગીરી અલગ રહે છે અને અદાલતમાં વર્ષોથી તેમનો કેસ ચાલે છે.

ઇશાનના લગ્નની તૈયારી, શિખર પણ ફરી પરણશે

એક તરફ ૨૭ વર્ષના ઇશાન કિશનના ઘરે થોડા સમયમાં શરણાઈ વાગવાની છે અને ૪૦ વર્ષનો શિખર ધવન તો બીજી વખત પરણવાનો છે. ઇશાન ટૂંક સમયમાં જ લગ્નની બેડીએ બંધાઈ જવાનો છે. તે લગભગ છ વર્ષ

સુધી રેટિંગ કર્યા બાદ જયપુરની મોડેલ અદિતી ઇંડિયાને પરણવાનો છે. શિખર આયરલેન્ડની ક્રિચોન્સી સોફી શાઇન પ્રોફેશનલ કન્સલ્ટન્ટ છે.

દીપક ચાહરનો કઝિન

૩૩ વર્ષીય પેસ બોલિંગ ઓલરાઉન્ડર દીપક ચાહરના કઝિન રાહુલ યાદવ અને ઇશાનીએ ૨૦૧૯માં સગાઈ કરી હતી અને ૨૦૨૨માં તેમણે ગોવામાં લગ્ન કર્યાં હતાં. રાહુલ યાદવ ત્યારે માંડ બાવીસ વર્ષનો હતો. તે ભારત વતી એક વન-૨૩ તથા ઇ ટી-૨૦ મેચ રમ્યો છે. તે મૂળ રાજસ્થાનનો છે અને આઇપીએલમાં મુંબઈ, પુણે, પંજાબ હૈદરાબાદ વતી રમ્યો છે અને તાજે તરના મિની-ઓકશનમાં ચેન્નઈના ફ્રેન્ચાઇઝીએ તેને ૫.૨૦ કરોડ રૂપિયામાં ખરીદ્યો હતો.

૧૫ મહિના અદાલતના ચક્કર માર્યા: રાહુલ

રાહુલ યાદવે ઇન્સ્ટાગ્રામ પરની પોસ્ટમાં કોઈના પર પણ દીપ નથી ઢોળ્યો. તેણે જણાવ્યું, 'બે પ્રેમી જીવનમાં એકમેકની નજીક આવે, પરંતુ જો એ તબક્કે એકમેકના કે પોતાના જીવન બાબતમાં સ્પષ્ટતા ન હોય તો એ સ્પષ્ટતાનો અભાવ આગળ જતાં સામે આવી જતો હોય છે જેને અવગણી પણ ન શકાય. છેલ્લા ૧૫ મહિના મેં મોટા ભાગે અદાલતના ચક્કર કાપવામાં જ વીતાવ્યાં. જોકે એ સમયગાળામાં હું ધૈર્ય અને મુશ્કેલીમાંથી બહાર આવવાનું સામર્થ્ય શીખ્યો. આવો સમય માનવીને ઘણું શીખવી જતો હોય છે. મારા માટે આ ચંદર હવે પૂરું થઈ ગયું છે. હવે હું આત્મ-સન્માન, શાંતિ અને વધુ સારી પસંદગીનું જીવન જીવવા માગું છું.'

ઘાટકોપર જોલી જિમખાનામાં જોલી પ્રીમિયર લીગનો શાનદાર પ્રારંભ

મુંબઈ: ઘાટકોપર જોલી જિમખાનામાં લેધર બોલથી રમાતી ટી-૧૦ ટૂર્નામેન્ટની સીઝન-૧૫નો શનિવાર, ૨૧મી ફેબ્રુઆરીના સવારે ૮.૧૫ વાગ્યે શાનદાર આયોજન સાથે પ્રારંભ થયો હતો અને ત્યાર બાદ પ્રથમ મેચ શરૂ થઈ હતી.

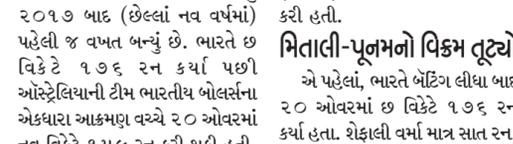
(ડાબેથી જમણે) ગૌરવ મોદી, પરેશ ઠક્કર, નિશિથ ગોગવાલા, બળવંત સંઘરાજકા, રજનીકાંત શાહ, સાહિલ મહેતા, મુકેશ બદાણી, ધર્મેશ મહેતા, નલિન મહેતા, કેપ્ટન સ્વામીનાથન, નીતિન ઠક્કર તથા મથુરાદાસ ભાનુશાલી.

ઓપનિંગ સેરેમનીમાં ગુરુકુલ સ્કૂલના બેન્ડથી પ્રારંભ થયો હતો. ટૂર્નામેન્ટની ૧૨ ટીમ બેન્ડ સાથે પરેડ કરીને સ્ટેજ પાસે પહોંચી હતી. ત્યાર બાદ આઠ યુવક તથા યુવતી દ્વારા સુંદર ડાન્સનું આયોજન રમતગમતના ગીતોની ધૂન પર કરવામાં આવ્યું હતું. ચેરમેન રજનીકાંત શાહ, સેક્રેટરી મુકેશ બદાણી, ટ્રેજરર બળવંત સંઘરાજકા, જોન્ટ-સ્પોર્ટ્સ કો-ઓર્ડિનેટર ધર્મેશ મહેતા, કારોબારી સભ્યો નલિન મહેતા, કેપ્ટન સ્વામીનાથન અને નીતિન ઠક્કરની હાજરીમાં તથા મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી મનોજ

રાજગીત ગાઈને તથા રિબીન કાપીને ટૂર્નામેન્ટનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો હતો. ટૂર્નામેન્ટ તારીખ ૨૧/૨૨/૨૩ ફેબ્રુઆરીએ તથા ૧ માર્ચ સુધી રાખવાનું નક્કી થયું છે.

ઓસ્ટ્રેલિયા નવ વર્ષમાં પહેલી વખત ઘરઆંગણે શ્રેણી હાર્યું

સ્મૃતિ-જેમિમાની હાફ સેન્યુરી બાદ શ્રેયંકા-ચરની ત્રણ-ત્રણ વિકેટને લીધે યજમાન ટીમ પરાજિત

એશ્લેઇ ગાર્ડનરનો કેચ ઝીલ્યા પછી ભારતની જેમિમા રોડ્રિગ્સ

ઓસ્ટ્રેલિયા: ભારતની મહિલા ક્રિકેટ ટીમે અહીં યજમાન ઓસ્ટ્રેલિયાને ત્રણ મેચની ટી-૨૦ સિરીઝની છેલ્લી અને નિર્ણાયક મેચમાં ૧૭ રનથી હરાવીને શ્રેણી ૨-૧ થી જીતી લીધી હતી. ઓસ્ટ્રેલિયાની મહિલા ક્રિકેટરો ઘરઆંગણે કોઈ ફોર્મની સિંગલ સિરીઝમાં પરાજિત થઈ હોય એવું ૨૦૧૭ બાદ (છેલ્લાં નવ વર્ષમાં) પહેલી જ વખત બન્યું છે. ભારતે છ વિકેટ ૧૭૬ ૨૨૩ ૨૨૩ ૨૨૩ ૨૨૩ ઓસ્ટ્રેલિયાની ટીમ ભારતીય બોલર્સના એકધારા આક્રમણ વચ્ચે ૨૦ ઓવરમાં નવ વિકેટ ૧૫૯ ૨૨૩ ૨૨૩ ૨૨૩ કરી શકી હતી. સ્મૃતિનાં ૮૨ રન અને જેમિમાનાં ૫૯ પ્લેયર ઓફ ધ મેચ ઓપનર સ્મૃતિ મંથાના (૮૨ રન, પંચાવન બૉલ, ત્રણ સિક્સર, આઠ ફોર) અને જેમિમા રોડ્રિગ્સ (૫૯ રન, ૪૬ બૉલ, ચાર ફોર્સ)ની હાફ સેન્યુરી બાદ બે સ્પિનર શ્રેયંકા પાટીલ (બાવીસ રનમાં ત્રણ વિકેટ) તથા શ્રી ચરની (૩૨ રનમાં ત્રણ વિકેટ)ની જોડીએ તરખાટ મચાવ્યો હતો. શ્રેયંકાને આ મેચમાં પેસ બોલર ક્રોમી ગોડના સ્થાને રખાવામાં આવી હતી. પેસ બોલર અરુંધતી રેડ્ડી (૩૫ રનમાં બે વિકેટ)નું પણ જીતમાં મોટું

મિતાલી-પૂનમનો વિક્રમ તૂટ્યો

એ પહેલાં, ભારતે બેટિંગ લીધા બાદ ૨૦ ઓવરમાં છ વિકેટ ૧૭૬ ૨૨૩ ૨૨૩ કર્યા હતા. શેફાલી વર્મા માત્ર સાત રન, વિકેટકીપર રિચા ધોષ ૧૮ રન બનાવીને આઉટ થઈ હતી. એ પહેલાં સ્મૃતિ-જેમિમાની જોડીએ ૮૨ બોલમાં ૧૨૧ રનની ભાગીદારી કરી હતી. ટી-૨૦માં આ પહેલાં ભારતીય મહિલાઓમાં મિતાલી રાજ અને પૂનમ રાઉતનો બીજી વિકેટ માટે ૮૮ રનની ભાગીદારીનો વિક્રમ હતો જે સ્મૃતિ-જેમિમાએ તોડ્યો છે.

ઉપરાઉપરી બે રનઆઉટ

અમનજોત કૌર (એક રન) અને દીપ્તિ શર્મા (એક રન) ઇન્વિઝસની ૨૦મી ઓવરના અનુક્રમે પાંચમી અને છઠ્ઠા બોલ પર રનઆઉટ થતાં ઠાવને રોમાંચક અંત મળ્યો હતો.

ઈમિગ્રેશનની દુનિયામાં સ્પેન અલગ

૨૧મી સદીમાં અને ખાસ કરીને અમેરિકાના પ્રેસિડન્ટ ટ્રમ્પના રાજમાં સમસ્યા એ છે કે અમેરિકાને કામ કરવા માટે બીજા દેશોના માણસોની જેને ઈમિગ્રન્ટ્સ કહેવાય છે તેની જરૂર પણ છે અને સાથોસાથ તેઓને નોકરી કરવા માટે વિઝા નથી આપવા અને જે કોઇ છે તેઓને પણ કોઇપણ બંધને દેશનિકાલ કરવા છે અને આ પરિસ્થિતિનો ભોગ બને છે અમેરિકાના મિડિયમ અને સ્મોલ એન્ટરપ્રાઇઝીસ. દુનિયામાં ઈમિગ્રન્ટ્સનો જો કોઇ એક દેશ હોય તો એ છે અમેરિકા અને આજે એજ અમેરિકાને ઈમિગ્રન્ટ્સ નથી જોઇતા.

સ્પેનની સરકારનું માનવું છે કે સ્પેને જો તેનો ગ્રોથ જાળવવા રાખવો હોય તો વિદેશી લોકોને સ્પેનમાં જોબમાં સ્થાયી કરાવવા સિવાય કોઇ વિકલ્પ નથી. સ્પેનની સરકાર, બિઝનેસમેન અને કેથલીક ચર્ચનું ધોરણ એમરિકાથી તદ્દન ઊલટું છે કે ઈમિગ્રન્ટને આવકાર્યા સિવાય સ્પેનનો સસ્ટેઇનેબલ ગ્રોથ શક્ય નથી. સ્પેનની સરકારે એમનેસ્ટી સ્કીમ કાઢી છે. જેમાં જે વિદેશીઓ ૩૧

આ બધા દેશોના લોકો ઉપર સ્પેનિશ કલ્ચર અને ભાષાનો પ્રભાવ હોય તેવી જ રીતે નોર્થ આફ્રિકાના દેશમાં પણ સ્પેનિશનો પ્રભાવ હતો તેમનો ઘણા વિદેશીઓ સ્પેનમાં ટૂરિસ્ટ વિઝા ઉપર આવીને ઓવરસ્ટે કરેલા છે તેઓને પણ એમનેસ્ટી સ્કીમમાં રેગ્યુલરઇઝ કરી દેવામાં આવશે. સ્પેને જે એમનેસ્ટી સ્કીમ આપેલી છે તેની પાછળનું લોજિક એવું છે કે આ ઇલાઇગલ ઈમિગ્રન્ટ્સને જે મેઇન સ્ટ્રીમમાં લાવવામાં આવશે તો તેના કારણે લો એન્ડ ઓર્ડરની સ્થિતિ મજબૂત થશે અને સાથે સરકારની કરવેરાની આવકમાં પણ વધારો થશે અને ખાસ કરીને જરૂરી મેનપાવર મળી શકે એકોટોઇન ૨૦૨૨ પછી ડિસેમ્બર ૨૦૨૨ પમાં ૭૬૨૦૦ લોકોને નોકરીમાં રાખવામાં આવેલા તેમાંથી ૫૨૫૦૦ વિદેશી નાગરિકો હતા અને સ્પેનમાં છેલ્લાં ૧૮ વર્ષમાં સૌથી નીચો બેરોજગારીનો દર છે.

યુરોપિયન યુનિયનના ૧૬ દેશોએ સ્પેનની એમનેસ્ટી સ્કીમની ટીકા કરી છે પણ સ્પેનની સરકારનું દૃઢ મંતવ્ય છે કે જ્યારે એક તરફ જન્મ દર બહુ જ ઓછો થઇ રહ્યો છે અને બીજી બાજુ જરૂર પૂરતો મેનપાવર ધંધા કે વ્યવસાયમાં ઉપલબ્ધ નથી અને બહુ કોલર અને સ્કીલ્ડ મેન પાવરની અછતને પૂરી કરવા માટે અને સ્પેનના આર્થિક વિકાસ માટે ઈમિગ્રન્ટને આવકારવા સિવાય કોઇ સોલ્યુશન નથી.

ઓ પિનિયન સી. એ. પ્રકાશ દેસાઈ

ડિસેમ્બર ૨૦૧૫ પહેલા એટલીટ્ટ પાંચ મહિના પહેલા સ્પેનમાં આવેલા ઇલાઇગલ ફોરેનર્સ જો તેઓના નામે કોઇ કિમીનલ રેકોર્ડ ના હોય તો તેઓનો આ એમનેસ્ટી સ્કીમમાં એક વર્ષની રેસીડેન્સિયલ અને વર્ક પરમિટ આપવામાં આવશે. સ્પેનમાં જે લોકો ઇલાઇગલ આવેલા છે પણ જો તેઓ પ્રૂવ કરી શકે કે તેઓનું સ્પેનના વિકાસમાં યોગદાન છે અને તેઓ સોશ્યલી કે કોમ્યુનિટીવાઇઝ સ્પેનથી કનેક્ટેડ છે તો તેઓને લીગલી રહેવા માટે પેપર્સ બનાવી દેવામાં આવે છે.

સરકારી આંકડા મુજબ ૨૦૧૯ પછી કુલ સરકારી નોકરીમાં ૪૦ ટકા નોકરીઓમાં નોનસ્પેન લોકોની ભરતી કરવામાં આવી છે. એક સમયે સ્પેનિશ લોકો લેટિન અમેરિકાના દેશો ખાસ કરીને વેનેઝુએલા, કોલંબિયા, ઇક્વાડોર અને મોરકોક્કો વગેરે દેશોમાં રાજ કરતા હતા.

યુરોપિયન યુનિયનના ૧૬ દેશોએ સ્પેનની એમનેસ્ટી સ્કીમની ટીકા કરી છે પણ સ્પેનની સરકારનું દૃઢ મંતવ્ય છે કે જ્યારે એક તરફ જન્મ દર બહુ જ ઓછો થઇ રહ્યો છે અને બીજી બાજુ જરૂર પૂરતો મેનપાવર ધંધા કે વ્યવસાયમાં ઉપલબ્ધ નથી અને બહુ કોલર અને સ્કીલ્ડ મેન પાવરની અછતને પૂરી કરવા માટે અને સ્પેનના આર્થિક વિકાસ માટે ઈમિગ્રન્ટને આવકારવા સિવાય કોઇ સોલ્યુશન નથી.

આમ સ્પેન તો અમેરિકાથી તદ્દન ઊલટી ચાલ ચાલી રહ્યું છે અને બીજી બાજુ પ્રેસિડન્ટ ટ્રમ્પ અમેરિકાને કઇ દિશામાં લઇ જઇ રહ્યાં છે તે સમજની બહાર છે જેમ કે ટ્રમ્પ પહેલાના

વિદેશી હૂંડિયામણની અનામતમાં ૮.૬૬ અબજ ડોલરનો ઉછાળો

મુંબઈ: ગત તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરીએ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૮.૬૬૩ અબજ ડોલર ઉછળીને નવી ૭૨૫.૭૨૭ અબજ ડોલરની વિક્રમ સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું છે. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વના સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૬.૭૧૧ અબજ ડોલરના ઘટાડા સાથે ૭૧૭.૦૬૪ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી. જોકે, આ પૂર્વે ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં દેશની વિદેશી હૂંડિયામણની અનામત ૭૨૩.૭૭૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેંકે યાદીમાં ઉમેર્યું હતું.

દરમિયાન સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ અનામતમાં બહોળો હિસ્સો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૩.૫૫ અબજ ડોલર વધીને ૫૭૩.૬૦૩ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે વિદેશી ચલણી અસ્કયામતોમાં ડોલર ઉપરાંત યુરો, પાઉન્ડ અને યેન સહિતના અન્ય મહત્વના ચલણો સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી હોય છે.

વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાની અનામત ૪.૯૯ અબજ ડોલર વધીને ૧૨૮.૪૬૬ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી. તેમ જ ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ ડ્રોઇંગ રાઈટ્સ ૧૦.૩ કરોડ ડોલર વધીને ૧૮.૯૨૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી તેમ જ ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અનામત પણ ૧.૯ કરોડ ડોલર વધીને ૪.૭૩૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી.

ડિસેમ્બરમાં રિઝર્વ બેંકની ૧૦.૦૨ અબજ ડોલરની ચોખ્ખી વેચવાલી

મુંબઈ: વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય તણાવ અને ટેરિફની અનિશ્ચિતતાઓ વચ્ચે સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ભારે ચંચળતાનું વલણ રહ્યું હોવાથી અને ગબડતા રૂપિયાને નિયંત્રિત રાખવા માટે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ ૧૦.૦૨ અબજ ડોલરની ચોખ્ખી વેચવાલી કરી હોવાનું રિઝર્વ બેંકે એક યાદીમાં જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે આ સાથે જ સતત સાતમા મહિનામાં ડોલરમાં ચોખ્ખી વેચવાલી રહી છે.

રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની માસિક આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત જૂન મહિનામાં રિઝર્વ બેંકની ૩.૬૬૧ અબજ ડોલરની, જુલાઈ મહિનામાં ૨.૫૪૦ અબજ ડોલરની, ઓગસ્ટ મહિનામાં ૭.૬૯૫ અબજ ડોલરની, સપ્ટેમ્બરમાં ૭.૯૧૦ અબજ ડોલરની, ઓક્ટોબર મહિનામાં ૧૧.૮૭૭ અબજ ડોલરની અને નવેમ્બર મહિનામાં ૮.૭૧૦ અબજ

ડોલરની ચોખ્ખી વેચવાલી રહી હતી. જોકે, તે પૂર્વે મે મહિનામાં રિઝર્વ બેંકની ડોલરમાં ૧.૭૬૪ અબજ ડોલરની ચોખ્ખી ખરીદી રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે ફોરેન પોર્ટફોલિયો ઈન્વેસ્ટરોનો સતત બાહ્યવાહુ રહ્યો હોવાથી ગત કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૨ પના ઘણાં મહિનાઓમાં અને વર્ષ ૨૦૨૨ દના જાન્યુઆરી મહિનામાં ડોલર સામે રૂપિયો ભારે દબાણ હેઠળ રહ્યો હતો. આ ઉપરાંત વેપાર પાઠ અને મૂડીગત બાહ્યવાહુ ગબડતાં રૂપિયાને ઢાળ આપ્યો હતો. સામાન્યપણે બજારમાં અકારણસર વધતી ચંચળતાને ડામવા માટે રિઝર્વ બેંક હાજર બજારમાં હસ્તક્ષેપ કરતી હોય છે. જોકે, આટલા ભારે હસ્તક્ષેપ હોવા છતાં ડોલર સામે રૂપિયો ૯૨ની ઐતિહાસિક નીચી સપાટીએ પહોંચ્યો હતો.

અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પ ટેરિફ ગેરકાયદે ઠેરવી છતાં જીડીપીના કેટા અપેક્ષા કરતાં નબળા આપતા સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક સોના-ચાંદી ઊછળ્યાં

જ્વેલરો દ્વારા ઘડામણ ખર્ચમાં ડિસ્કાઉન્ટની ઓફર છતાં બેતરફી વધઘટમાં અથડાઈ ગયેલી માગ

ગત સપ્તાહના અંતે શુક્રવારે અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ દ્વારા લાદવામાં આવેલી ટેરિફને ગેરકાયદે ઠેરવી હતી, પરંતુ ટ્રમ્પે પોતાની પાસે ટેરિફ અંગેનો બેક અપ પ્લાન હોવાનું જણાવ્યું હતું. જોકે, વર્ષ ૨૦૨૨ પનાં ચોથા ત્રિમાસિકગણના જાહેર થયેલા અમેરિકાના જીડીપીના ડેટા બજારની ત્રણ ટકાની અપેક્ષા સામે માત્ર ૧.૪ ટકાની સપાટીએ રહ્યાના નિર્દેશો સાથે સપ્તાહના અંતે સોના અને ચાંદીના ભાવમાં અનુક્રમે ૧.૫ ટકાનો અને ૫.૮ ટકાનો ઉછાળો આવ્યો હતો. જોકે, તે પૂર્વે વૈશ્વિક સ્તરે પ્રવર્તી રહેલા અમેરિકા-ઈરાન અને રશિયા તથા યુકેન વચ્ચેના ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક સોના-ચાંદીના ભાવમાં બેતરફી વધઘટ જોવા મળી હતી. તેમ જ વૈશ્વિક બજારને અનુસરતાં સ્થાનિક ઝવેરી બજારમાં પણ બંને કિમતી ધાતુઓના ભાવ બેતરફી વધઘટે અથડાઈ ગઈ હતી.

કો મોકિટી રમેશ ગોહિલ

અન્ડરટોને રૂ. ૨,૩૯,૪૮૪ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૨,૩૨,૯૫૫ અને ઉપરમાં સપ્તાહના અંતે રૂ. ૨,૫૦,૩૧૪ના મથાળે બંધ રહ્યા હતા. આમ ચાંદીમાં સાપ્તાહિક ધોરણે ૩.૨૫ ટકાનો અથવા તો રૂ. ૭૮૮૧નો ઉછાળો નોંધાયો હતો. એકંદરે સપ્તાહ દરમિયાન સોનામાં ભારે ચંચળતા રહેતાં લગ્નસરાની મોસમ હોવા છતાં અપેક્ષિત માગનો વસવસો રહ્યો હતો. જોકે, જ્વેલરો ગ્રાહકોને આકર્ષવા માટે મેર્કિંગ ચાર્જીસ અથવા તો ઘડામણના ખર્ચમાં ડિસ્કાઉન્ટ આપી રહ્યા હોવા છતાં માગ ખૂલતી ન હોવાનું નવી દિલ્હી સ્થિત એક જ્વેલરે જણાવ્યું હતું. આમ એકંદરે નિરસ માગને કારણે સ્થાનિકમાં ડીલરો સોનાના ભાવમાં વૈશ્વિક ભાવની સરખામણીમાં ઓસદીક ૧૮ ડોલર ૧,૫૫,૦૬૬ના મથાળે બંધ રહ્યા

નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વના સપ્તાહે ડિસ્કાઉન્ટ ૧૨ ડોલરની સપાટીએ હતું. એકંદરે સોનામાં રિટેલ સ્તરની માગ નિરસ રહી હોવા છતાં ગયા મહિને સોનાના એક્સચેન્જ ટ્રેડ ફોર્મમાં પ્રબળ આંતરપ્રવાહ રહેતાં હાજર માગમાં જોવા મળેલી ઘટ સરભર થઈ ગઈ હોવાનું મુંબઈ સ્થિત એક વૈશ્વિક નિવેચન ડીલરે જણાવ્યું હતું. એસોસિયેશન ઓફ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ ઈન ઈન્ડિયાની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં સોનાના એક્સચેન્જ ટ્રેડ્ડ ફોર્મમાં આંતરપ્રવાહ આગલા ડિસેમ્બર મહિનાની

સરખામણીમાં બમણો થઈને રૂ. ૨૪૦.૪ અબજનો રહ્યો હતો. વધુમાં સોનાના વૈશ્વિક અગ્રણી વપરાશકાર દેશ ચીન ઉપરાંત સિંગાપુર તથા હોંગકોંગની બજારો લ્યુનાર નવાં વર્ષની ઉજવણી નિમિત્તે બંધ રહ્યા હોવાથી એકંદરે વૈશ્વિક બજારમાં ગત ગઈ હોવાનું મુંબઈ સ્થિત એક વૈશ્વિક નિવેચન ડીલરે જણાવ્યું હતું. એસોસિયેશન ઓફ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સ ઈન ઈન્ડિયાની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત જાન્યુઆરી મહિનામાં સોનાના એક્સચેન્જ ટ્રેડ્ડ ફોર્મમાં આંતરપ્રવાહ આગલા ડિસેમ્બર મહિનાની

બજારો લ્યુનાર નવા વર્ષની ઉજવણી માટે બંધ રહી હોવા છતાં અમેરિકા-ઈરાન વચ્ચેના ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સલામતી માટેની માગને ટેકે સોનાના ભાવ ઓસદીક ૫૦૦૦ ડોલરની મનોવૈજ્ઞાનિક સપાટી જાળવી રાખવામાં સફળ રહ્યા હોવાનું એસએમસી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ એન્ડ એડવાઈઝર્સના વિશ્લેષકે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કપાત અંગે સાવચેતીનું વલણ અપનાવે તેવી શક્યતાને ધ્યાનમાં લેતા સુધારો મથાઈત માત્રામાં જોવા મળ્યો હતો. જોકે, ગત શુક્રવારે અમેરિકાના જાહેર થયેલા

ચોથા ત્રિમાસિકગણના જીડીપીના ડેટા બજારની અપેક્ષા કરતાં નબળા આવ્યા હોવાથી હવે અમેરિકી ફેડરલ રિઝર્વ ભાવી નાણામંત્રિ માટે અને અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ સહેલાઈપૂર્વક સ્વીકારી લેશે તેવું કહેવું મુશ્કેલ છે. તેઓ અન્ય સ્વરૂપે અપનાવે છે તેના પર બજારની મીટ છે. તેમ છતાં અમારા મતાનુસાર આગામી સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક કોમેક્સ વિભાગ પર સોનાના ઓસદીક ભાવ ૪૮૮૦થી ૫૧૨૦ ડોલર આસપાસની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા જણાય છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાચદામાં ભાવ ૧૦ થી ૧,૬૦,૦૦૦ની રેન્જમાં અને ચાંદીના વાચદામાં ભાવ કિલોદોલર રૂ. ૨,૩૦,૦૦૦થી ૨,૭૬,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી. ગત સપ્તાહના અંતે અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પની ટેરિફને ગેરકાયદે ઠેરવવાની સાથે જ ટ્રમ્પે નવાં ટેરિફની જાહેરાત કરવામાં આવશે, એમ જણાવ્યું હોવા છતાં જીડીપીના ડેટા નબળાં આવ્યા હોવાથી સપ્તાહના અંતે ન્યૂયોર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જના કોમેક્સ વિભાગ પર હાજરમાં સોનાના ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૫ ટકાની તેજ સાથે ઓસદીક ૫૦૭૧.૪૮ ડોલર અને એપ્રિલ વાચદામાં ભાવ ૧.૭ ટકા વધીને ૫૦૮૦.૯૦ ડોલર આસપાસ તેમ જ હાજરમાં ચાંદીના ભાવ ૫.૮

ટકાની તેજ સાથે ઓસદીક ૮૨.૯૨ ડોલર આસપાસ ક્વાંટ થઈ રહ્યા હતા. સુપ્રીમ કોર્ટના ફેસલાને અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ સહેલાઈપૂર્વક સ્વીકારી લેશે તેવું કહેવું મુશ્કેલ છે. તેઓ અન્ય સ્વરૂપે અપનાવે છે તેના પર બજારની મીટ છે. તેમ છતાં અમારા મતાનુસાર આગામી સપ્તાહ દરમિયાન વૈશ્વિક કોમેક્સ વિભાગ પર સોનાના ઓસદીક ભાવ ૪૮૮૦થી ૫૧૨૦ ડોલર આસપાસની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા જણાય છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાચદામાં ભાવ ૧૦ થી ૧,૬૦,૦૦૦ની રેન્જમાં અને ચાંદીના વાચદામાં ભાવ કિલોદોલર રૂ. ૨,૩૦,૦૦૦થી ૨,૭૬,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી. ગત સપ્તાહના અંતે અમેરિકી સુપ્રીમ કોર્ટે ટ્રમ્પની ટેરિફને ગેરકાયદે ઠેરવવાની સાથે જ ટ્રમ્પે નવાં ટેરિફની જાહેરાત કરવામાં આવશે, એમ જણાવ્યું હોવા છતાં જીડીપીના ડેટા નબળાં આવ્યા હોવાથી સપ્તાહના અંતે ન્યૂયોર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જના કોમેક્સ વિભાગ પર હાજરમાં સોનાના ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૫ ટકાની તેજ સાથે ઓસદીક ૫૦૭૧.૪૮ ડોલર અને એપ્રિલ વાચદામાં ભાવ ૧.૭ ટકા વધીને ૫૦૮૦.૯૦ ડોલર આસપાસ તેમ જ હાજરમાં ચાંદીના ભાવ ૫.૮

મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં નિરસ માગે નરમાઈ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી) નવી મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે ખાસ કરીને સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં હાજર ભાવમાં ટકેલું વલણ રહ્યું હતું, જ્યારે મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં નબળી માગ અને અમુક માલની ગુણવત્તા પણ નબળી આવી હોવાથી તેના ભાવમાં ઉપલા મથાળેથી કિંવન્ટલે ૧.૦નો ઘટાડો આવ્યો હતો. તે જ પ્રમાણે નાકા ડિલિવરી ધોરણે ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગ અનુસાર મિશ્ર વલણ રહ્યું હતું, જેમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં નીચલા મથાળેથી રૂ. ૧.૦નો ઘટાડો આવ્યો હતો અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં નીચલા મથાળેથી રૂ. ૧.૦નો સુધારો અને ઉપલા મથાળેથી રૂ. ૧.૦નો ઘટાડો આવ્યો હતો. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટોની નવી લેવાલીનો અભાવ અને રિટેલ સ્તરની માગ પણ ખપપૂરતી રહેતાં ઉપાડ અંદાજે ૨૬થી ૨૭ ટ્રકનો રહ્યો હતો. જોકે, સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં એકંદર માગ જળવાઈ રહેતાં તેના વેપાર કિંવન્ટલે રૂ. ૩૮૪૨થી ૩૯૧૨માં ગુણવત્તાનુસાર ટેકલા ધોરણે થયા હતા, જ્યારે મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં મથાઈત માગ અને અમુક માલની ગુણવત્તા નબળી આવાતા તેના વેપાર ઉપલા મથાળેથી કિંવન્ટલે રૂ. ૧.૦ના ઘટાડા સાથે રૂ. ૩૯૫૨થી ૪૦૧૨માં થયા હતા. વધુમાં આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની ખપપૂરતી માગ રહેતાં માગ અનુસાર સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર નીચલા મથાળેથી કિંવન્ટલે રૂ. ૧.૦ના ઘટાડા સાથે રૂ. ૩૭૭૦થી ૩૮૨૦માં અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર નીચલા મથાળેથી રૂ. ૧.૦ના સુધારા અને ઉપલા મથાળેથી રૂ. ૧.૦ના ઘટાડા સાથે રૂ. ૩૮૪૦થી ૩૯૨૦માં ગુણવત્તાનુસાર ધોરણે થયા હતા.

ધાતુમાં પાંખાં કામકાજે મિશ્ર વલણ

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ ધાતુ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે વૈશ્વિક અહેવાલોની ગેરહાજરમાં ઔદ્યોગિક વપરાશકારો અને સ્થાનિક ડીલરોની માગ અને સ્ટોકિસ્ટોની લે-વેચ અનુસાર ભાવમાં મિશ્ર વલણ જોવા મળ્યું હતું, જેમાં મુખ્યત્વે કોપર કેબલ સ્કેપ, બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને લીડ ઈન્ગોટ્સમાં સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ વેચવાલી અને નિરસ માગ રહેતાં ભાવમાં કિલોદોલર રૂ. એકથી ત્રણનો ઘટાડો આવ્યો હતો. આ સિવાય ટીન, નિકલ, ઝિન્ક સ્લેબ અને કોપરની અન્ય વેરાઈટીઓમાં સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલી ઉપરાંત વપરાશકારોની માગને ટેકે ભાવમાં કિલોદોલર રૂ. બેથી ૨૮ સુધીનો સુધારો આવ્યો હતો. જોકે, આજે બ્રાસ શીટ કટિંગ્સ અને એલ્યુમિનિયમમાં ખપપૂરતી માગને ટેકે ભાવમાં ટકેલું વલણ રહ્યું હતું. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલી ઉપરાંત સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગને ટેકે ટીનના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ૨૮ વધીને રૂ. ૪૪૦૦, નિકલ

અને કોપર વાધરબારના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ૧૨ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧૫૯૭ અને રૂ. ૧૨૫૬ અને કોપર આર્મિચરના ભાવ કિલોદોલર રૂ. પાંચ વધીને રૂ. ૧૧૭૬ના મથાળે રહ્યા હતા. વધુમાં આજે વપરાશકાર ઉદ્યોગ તથા ડીલરોની માગને ટેકે કોપર સ્કેપ હેવી અને કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ત્રણ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧૧૮૦ અને રૂ. ૧૦૮૮ તથા ઝિન્ક સ્લેબના ભાવ કિલોદોલર રૂ. બે વધીને રૂ. ૩૨૯ના મથાળે રહ્યા હતા. જોકે, આજે સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ વેચવાલી અને સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગ નિરસ રહેતાં બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને લીડ ઈન્ગોટ્સના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ત્રણ ઘટીને અનુક્રમે રૂ. ૭૩૦ અને રૂ. ૧૯૦ અને કોપર કેબલ સ્કેપના ભાવ કિલોદોલર રૂ. એક ઘટીને રૂ. ૧૧૮૭ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય બ્રાસ શીટ કટિંગ્સ, એલ્યુમિનિયમ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સમાં ખપપૂરતી માગને ટેકે ભાવ અનુક્રમે કિલોદોલર રૂ. ૮૪૦, રૂ. ૨૪૦ અને રૂ. ૩૧૨ના મથાળે ટેકલા રહ્યા હતા.

અને કોપર વાધરબારના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ૧૨ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧૫૯૭ અને રૂ. ૧૨૫૬ અને કોપર આર્મિચરના ભાવ કિલોદોલર રૂ. પાંચ વધીને રૂ. ૧૧૭૬ના મથાળે રહ્યા હતા. વધુમાં આજે વપરાશકાર ઉદ્યોગ તથા ડીલરોની માગને ટેકે કોપર સ્કેપ હેવી અને કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ત્રણ વધીને અનુક્રમે રૂ. ૧૧૮૦ અને રૂ. ૧૦૮૮ તથા ઝિન્ક સ્લેબના ભાવ કિલોદોલર રૂ. બે વધીને રૂ. ૩૨૯ના મથાળે રહ્યા હતા. જોકે, આજે સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ વેચવાલી અને સાર્વત્રિક સ્તરેથી માગ નિરસ રહેતાં બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને લીડ ઈન્ગોટ્સના ભાવ કિલોદોલર રૂ. ત્રણ ઘટીને અનુક્રમે રૂ. ૭૩૦ અને રૂ. ૧૯૦ અને કોપર કેબલ સ્કેપના ભાવ કિલોદોલર રૂ. એક ઘટીને રૂ. ૧૧૮૭ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય બ્રાસ શીટ કટિંગ્સ, એલ્યુમિનિયમ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સમાં ખપપૂરતી માગને ટેકે ભાવ અનુક્રમે કિલોદોલર રૂ. ૮૪૦, રૂ. ૨૪૦ અને રૂ. ૩૧૨ના મથાળે ટેકલા રહ્યા હતા.

યુએસ-ઈન્ડોનેશિયા ટ્રેડ ડીલથી પામતેલની નિકાસ પધવાની શક્યતા

મુંબઈ: સ્થાનિક જથ્થાબંધ પામતેલ બજારમાં આજે વૈશ્વિક અહેવાલોની ગેરહાજરીમાં એકંદરે હાજર, ડાયરેક્ટ ડિલિવરી અને સેલરિસેલ ધોરણે કામકાજો છૂટાછવાયાં રહ્યાં હોવાથી હાજરમાં દેશી-આયાતી તેલના ભાવમાં ટકેલું વલણ રહ્યું હતું. વધુમાં તાજેતરમાં અમેરિકા અને ઈન્ડોનેશિયા વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થયાના અહેવાલ હતા, જેમાં ઈન્ડોનેશિયાથી અમેરિકા ખાતે નિકાસ થતાં આરબીડી પામોલિન પરની જ્યૂટી માફ કરવામાં આવી હોવાથી ઈન્ડોનેશિયાની પામતેલની નિકાસ જે વર્ષ ૨૦૨૨માં બાવોચીસ લાખ ટનની હતી તે એકાદ-બે વર્ષમાં વધીને ૩૦ લાખ ટનની સપાટી સુધી પહોંચે તેવી શક્યતા ઈન્ડોનેશિયાના પામતેલ ઉદ્યોગના સંગઠને વ્યક્ત કરી હતી.

એઆઈ મુદ્દે વિરોધ પ્રદર્શન સમયે રાજકોટમાં કોંગ્રેસ-ભાજપ આમનેસામને

(તસ્વીર- પ્રવીણ શેઠાણી, રાજકોટ)

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: દિલ્હીમાં આયોજિત એઆઈ સમિટ મુદ્દે કોંગ્રેસના નેતા રાહુલ ગાંધીએ કરેલા વિરોધ બાદ ગુજરાતમાં પણ વિરોધ પ્રદર્શનો થયાં હતાં. અમદાવાદ, સુરત સાથે રાજકોટમાં પણ ભાજપ રાહુલ ગાંધીનો વિરોધ કર્યો હતો. બન્ને બાજુથી થયેલા વિરોધ વચ્ચે રાજકોટમાં ભાજપ અને કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ આમને સામને આવી ગયા હતા.

સ્થિતિ વણસે તે પહેલા પોલીસે લગભગ ૫૦ જેટલા કાર્યકર્તાની અટક કરી હોવાનું સૂત્રો દ્વારા જાણવા મળ્યું હતું. દિલ્હીમાં રાહુલ ગાંધીના એઆઈ મુદ્દાને નિવેદન બાદ રાજકોટ સહિત ગુજરાતમાં ઠેર ઠેર ભાજપે વિરોધ વ્યક્ત કર્યો હતો. જિલ્લા પંચાયત વચ્ચે રાજકોટમાં ભાજપ અને કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ આમને સામને આવી ગયા હતા.

સૂત્રોચ્ચાર કરતા બન્ને પક્ષના કાર્યકરો વચ્ચે ઘર્ષણ થયું હતું. અહીં ધક્કામુક્કી પણ થઈ હતી. અહીં મૂકેલા બેરિકેડ્સ ઉપર પણ અમુક કાર્યકર્તાઓ ચડી ગયા હતા. જોતજોતામાં બન્ને પક્ષના કાર્યકરો વચ્ચે ઘર્ષણ વધતા પોલીસે મામલો વ્યક્ત કર્યો હતો. જિલ્લા પંચાયત ૫૦ જેટલા કાર્યકર્તાની ધરપકડ કરી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

નખત્રાણાની મિશનરી સ્કૂલમાં વિદ્યાર્થીની પાસેથી હનુમાન ચાલીસા આંચકીને બહાર ફેંકી દેનાર શિક્ષિકાને સસ્પેન્ડ કરાયાં

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છના નખત્રાણા ખાતે આવેલી અર્ચના સેન્ટ્રલ ઝેવિયર્સ સ્કૂલમાં અભ્યાસ કરતી એક વિદ્યાર્થીનીના હાથમાંથી હનુમાન ચાલીસાને બહાર ફેંકી દેવાના હિન્દુ સમાજની લાગણી દુભાવનારા બનેલા બનાવને પગલે ઊંડેલા ઉદાપોલ વચ્ચે મજબૂર થયેલા મિશનરી શાળાના સંચાલકોએ શિક્ષિકાને સસ્પેન્ડ કરી નાખ્યા હતા.

પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, તાજેતરમાં નખત્રાણાની અર્ચના સેન્ટ્રલ ઝેવિયર્સ શાળામાં શિક્ષિકાએ વિદ્યાર્થીનીના હાથમાંથી હનુમાન ચાલીસા પુસ્તક ઝૂંટવી ફેંકી દીધાની ઘટનાના ઘેરા પ્રત્યાઘાત પડ્યા હતા અને વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ, બજરંગ દળ, હિન્દુ સંગઠનના કાર્યકરોએ વિરોધ નોંધાવ્યા બાદ શાળાના સંચાલકોએ શિક્ષિકાને સસ્પેન્ડ કરી દીધા હતા.

હિન્દુઓની લાગણી દુભાવતી આ ઘટનાની તાલુકા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી ગૌતમ ચૌધરી દ્વારા તપાસ હેવાલ આવ્યા બાદ જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ કચેરી દ્વારા આગળની કાર્યવાહી હાથ ધરશે, તેવું જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારી પૃથ્વીરાજસિંહ ઝાલાએ જણાવ્યું હતું.

અને ઉલ્લેખનીય છે કે, આ અગાઉ આ શાળામાં ૩મો શિક્ષક તરીકે ફરજ બજાવતા અમદાવાદના એક શબ્દે વિવિધ ક્રિકેટ ટૂર્નામેન્ટમાં લઈ જવાના નામે વાલીઓ અને કથિત રીતે શાળાના આચાર્ય પાસેથી ચાર લાખથી વધારે રૂપિયા લઈને નાસી છૂટ્યો હતો.

મોરબીના જવેલરની હત્યાના વિરોધમાં બજારો બંધ, ગૃહ પ્રધાનને પત્ર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: મોરબીમાં સામાન્ય બાબતે જતીન આડેસરા નામના જવેલરની હત્યાના પગલે શુક્રવારે તમામ વેપારીઓએ દુકાનો બંધ રાખી વિરોધ કર્યો હતો. રાજકોટમાં પણ ઘણી દુકાનો બંધ રહી હતી. આ સાથે વેપારીઓએ નાયબ મુખ્ય પ્રધાન હર્ષ સંઘવીને પત્ર લખ્યું હતું. વેપારીઓએ જણાવ્યું હતું કે માત્ર રસ્તો દેવાની સામાન્ય વાતમાં થયેલી બોલાચાલીમાં થયેલી હત્યાની અમે ટીકા કરીએ છીએ. આ સ્થિતિ સ્વીકાર્ય નથી. રાજકોટ જેમ્સ એન્ડ જવેલરી અસોસિયેશને નાયબ મુખ્ય પ્રધાન

હર્ષ સંઘવીને પત્ર લખી કહ્યું હતું કે આ ઘટનાએ સમગ્ર રાજ્યમાં રોષ અને ચિંતા જગાવી છે. રાજ્યમાં કાયદો અને વ્યવસ્થા વધુ મજબૂત બનાવવામાં આવે અને ઝડપી અને નિષ્પક્ષ તપાસ આ કેસમાં થાય તેવી માગણી કરવામાં આવી હતી. જોતીન આડેસરા પોતાના પરિવાર સાથે મોરબી પોતાના ઘરે જઈ રહ્યા હતા ત્યારે રસ્તા પર બે સગીર વચના છોકરાઓ બાઈક પર જઈ રહ્યા હતા. આડેસરાએ સાઈડ આપવા માટે હોર્ન વગાડ્યા હતા, જેથી ચિડાઈ આ બંને છોકરાઓએ તેની

કાર સામે જ બાઈક અટકાવી તેમની સાથે મારામારી કરી હતી અને તેમને છરીના ઘા મારી લોહીલુહાણ કરી નાખ્યા હતા. જતીનભાઈને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તેમનું મોત થયું હતું. તેમને ૧૧ મહિનાની એક દીકરી છે. આ ઘટનાએ પરિવારમાં માતમ ફેલાવી દીધો હતો. પોલીસ સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર બન્ને ૧૨ મા ધોરણના વિદ્યાર્થી છે અને તેમની ધરપકડ કરી લેવામાં આવી છે. આ ઘટના માત્ર રોડરેજની છે, હત્યા પાછળનું બીજું કોઈ કારણ જાણવા મળ્યું નથી.

એક જ વર્ષમાં રાજકોટમાં ૧૧,૦૦૦ હજાર નવા જીએસટી નંબર નોંધાયા, ૯,૫૦૦ રદ થયા

અમદાવાદ: સૌરાષ્ટ્રનું પાટનગર રાજકોટ વેપાર-ધંધા માટે જાણીતું છે. નાના-મોટા ઉદ્યોગો, કારખાના, મેન્યુફેક્ચરિંગ યુનિટ સાથે અહીં ઈ-કોમર્સના પ્રોજેક્ટ્સ પણ લોકો હાથ ધરી રહ્યા છે. શહેરમાં જોવા મળતી રોજગારી-ધંધાની તકોનું પ્રમાણપત્ર એ છે કે શહેરમાં એક જ વર્ષમાં નવા ૧૧,૦૦૦ જીએસટી નંબર નોંધાયા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

રાજકોટ ડિવિઝનમાં સુરેન્દ્રનગર, મોરબી, વાંકાનેર, હળવદ તાલુકાનો સમાવેશ થાય છે. ડિસેમ્બર ૨૦૨૪થી ડિસેમ્બર ૨૦૨૫ સુધીમાં ૧.૩૮ લાખ કરદાતાઓ નોંધાયા હોવાનું પણ અહેવાલોએ જણાવ્યું હતું. જોકે વિવિધ કારણોસર એક વર્ષમાં ૯,૫૦૦ જેટલા જીએસટી નંબર રદ પણ કરવામાં આવ્યા હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું. જેમાં ૪૦૦૦ જેટલા નંબરો વેપારીઓએ રદ કરાવ્યા છે જ્યારે ૨૦૦૦ જેટલા નંબરો દુકાનદારોએ નિયમોનો ભંગ કર્યો હોવાથી રદ કરવામાં આવ્યા છે.

અમરેલીની સિવિલ હોસ્પિટલમાં હંગામો, મહિલાનું મોત થતાં પરિવારજનોનો હોબાળો

અમદાવાદ: અમરેલી શહેરમાં આવેલી સિવિલ હોસ્પિટલમાં સારવાર માટે આવેલી મહિલાનું મોત થતા પરિવારે હોસ્પિટલના સ્ટાફ પર આક્ષેપો કર્યા હતા અને હોબાળો મચાવ્યો હોવાનું બહાર આવ્યું હતું. અહીં હોસ્પિટલમાં બોટાદ જિલ્લાના વતની ભનીબેન મણદુરિયા નામની મહિલા ગભાશયની કોથળી કાઢવા દાખલ થઈ હતી. જોકે ઓપરેશન બાદ તેનું મોત થતા પરિવારજનોમાં રોષ જોવા મળ્યો હતો અને તેમણે તબીબો અને

હોસ્પિટલ સ્ટાફની બેદરકારીના આક્ષેપો કર્યા હતા. ઘટના બાદ કોંગ્રેસના મહિલા નેતા જેનીબેન કુમ્મર પણ અહીં આવ્યાં હતાં અને પરિવારની વાત સાંભળી હતી અને યોગ્ય તપાસની માગણી કરી હતી. દરમિયાન સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે હોસ્પિટલ સુપરિન્ટેન્ડેન્ટે યોગ્ય તપાસની ખાતરી આપી હતી. મોતનું કારણ જાણવા માટે મૃતદેહ ભાવનગર ખસેડાયો હતો, જ્યાં પેનલ પોસ્ટ મોર્ટમ કરવામા આવશે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી હતી.

(તસ્વીર: વિપુલ કિશાણી, ભાવનગર)

સુરેન્દ્રનગરમાં હનીટ્રેપમાં એક જમીન દલાલને ફસાવી એક કરોડ પડાવનારા પકડાયા

અમદાવાદ: સુરેન્દ્રનગરમાં એક જમીન દલાલને પ્રેમજાળમાં ફસાવી હનીટ્રેપમાં ફસાવી એક કરોડ રૂપિયા પડાવી લેનારી ગેંગને પોલીસે ઝડપી પાડી હતી. ચાર આરોપી અને ૩.૭૨ લાખનો માલ જપ્ત કર્યો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. ઘટનાની મળતી વિગતો અનુસાર

સાણંદના જમીન દલાલને જમીન જોવાના મામલે બોલાવવામાં આવ્યા હતા. દરમિયાન એક યુવતી પણ હાજર હતી અને તેની મોહજાળમાં દલાલ ફસાવા હતા. દલાલ સાથેના સંબંધોના વીડિયો ઉતાર્યા બાદ આરોપીએ દલાલ પાસેથી એક કરોડ જેવી રકમ પડાવી

લીધી હતી. અંતે દલાલે સુરેન્દ્રનગર સિટી બી ડિવિઝનમાં ફરિયાદ નોંધાવી હતી. પોલીસે આ કેસમાં ચાર આરોપીની ધરપકડ કરી હતી અને બે ફરાર આરોપીને ઝડપવા કાર્યવાહી હાથ ધરી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

ભાવનગર પરોલ ફર્લો સ્કવોડ દ્વારા વિદેશી દારૂની ૨૩૦૪ બોટલ સહિત ₹૧૨,૧૧,૧૩૬નો મુદ્દામાલ જપ્ત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: જિલ્લા પોલીસ વડા નિતેશ પાંડેની સૂચના અને માર્ગદર્શન હેઠળ જિલ્લામાં દારૂબંધીના કાર્યક્રમના કડક અમલ માટે પરોલ ફર્લો સ્કવોડ સતત કાર્યરત છે. આ અંતર્ગત ભાવનગર પરોલ ફર્લો સ્કવોડને ભાતમી મળી હતી કે એક કારમાં વિદેશી દારૂનો મોટો જથ્થો ભાવનગર તરફ આવી રહ્યો છે. આ ખાતમીના આધારે ભાવનગર-રાજકોટ હાઈવે પર રાજપરા ખોડિયાર મંદિર પાસે વોચ ગોઠવવામાં આવી હતી. શંકાસ્પદ કારને અટકાવવાનો પ્રયાસ કરતા ચાલકે ગાડી ભગાવી હતી, પરંતુ ટીમે પોછો કરી વરતેજ રેલવે કોસિંગ પાસે કારને આંતરી લીધી હતી. પોલીસની તપાસ દરમિયાન કારમાંથી ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂની કુલ ૨૩૦૪ બોટલ મળી આવી હતી. દારૂની કિંમત રૂ. ૩,૪૬,૧૩૬, કારની કિંમત રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ સહિત રૂ. ૧૨,૧૧,૧૩૬નો મુદ્દામાલ કબજે કરવામાં આવ્યો હતો. પોલીસે સ્થળ પરથી બે શખસની ધરપકડ કરી હતી, જેમાં મગનરામ

બાબુલાલ ભાદુ (રહે. બાડમેર, રાજસ્થાન), જીતારામ ભોગીરામ પવાર (રહે. બાડમેર, રાજસ્થાન) અને જ્યારે કિશન મોહનલાલ ખટીક (રહે. બાડમેર, રાજસ્થાન), મનોહર ઉર્કે મનુ (રહે. સાંચોર) અને ધનશ્યામ ઉર્કે ધનો સાંખલા (રહે. શિહોરી, જી. બનાસકાંઠા) ને ઝડપી લેવા તજવીજ

હાથ ધરી છે. આ કામગીરીમાં પરોલ ફર્લો સ્કવોડના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ જોડાયા હતા. તમામ આરોપીઓ વિરુદ્ધ વરતેજ પોલીસ સ્ટેશનમાં પ્રોહિબિશન એક્ટ હેઠળ ગુનો દાખલ કરી આગળની કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે.

એસએમસીએ ચાર કરોડથી વધુના દારૂ પકડવા મામલે પહ્લર પોલીસ મથકના બે અધિકારી અને ત્રણ પોલીસકર્મી સસ્પેન્ડ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: તાલુકાના ઘાણેટી ગામ નજીકના વડવાલા ગામ ખાતેના એક વાડામાં ચાલતા શરાબના વેંચાણના સંગઠિત નેટવર્કને ખુલ્લું પાડીને રૂ. ચાર કરોડથી પણ વધારે કિંમતના દારૂના જથ્થાને, પશ્ચિમ કચ્છ પોલીસને ઊંઘતી રાખીને પકડવાના ગાંધીનગર સ્થિત સ્ટેટ મોનિટરિંગ સેલના સફળ દરોડા બાદ પહ્લર પોલીસ મથકના સ્ટાફ સામે આકરી કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. મોડી સાંજે પહ્લર પોલીસ મથકના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, ઈન્ચાર્જ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટર તથા અન્ય ત્રણ કર્મચારીને શિક્ષાત્મક પગલાં સ્વરૂપે તાત્કાલિક અસરથી ફરજ મોકૂફ કરાયા હતા, જ્યારે પહ્લરના ડી સ્ટાફના અન્ય હેડ

કોન્સ્ટેબલોની હેડક્વાર્ટરમાં બઠલી અને સ્થાનિક ગુનાશોધક શાખાના પી.આઈ. તથા પી.એસ.આઈ.ને લીવ રીઝર્વમાં મૂકી દેવામાં આવતાં પોલીસ બેઠાંમાં ચક્ર્યાર પ્રસરી હતી. અને ઉલ્લેખનીય છે કે, ગુજરાતના પોલીસવડા કચ્છની ખાસ મુલાકાતે આવી રહ્યા છે ત્યારે એસએમસીએ પહ્લર પોલીસ મથકની હદમાં આવતા વડવાલામાં દરોડો પાડી રૂ. ચાર કરોડથી વધુની કિંમતના શરાબનો વિક્રમો જથ્થો તેમ જ એકાદ કરોડના છ જેટલાં શરાબની હેરફેરમાં વપરાતાં વાહનો સાથે બે શખસને ઝડપી પાડ્યા હતા અને ૨૦ નામચીન લિસ્ટેડ બુટલેગરોને ફરાર જાહેર કર્યા હતા. આ કાર્યવાહી બાદ બુટલેગરો પ્રત્યે નબળી સાબિત થયેલી સ્થાનિક પોલીસ પર કોરોડો વીંછારો તેવી જોવાઈ

રહેલી શક્યતા સાચી સાબિત થઈ હોય તેમ રેન્જ આઈજી ચિરાગ કોરડિયાએ ફરજ પ્રત્યે બેદરકારી દાખવનારા પહ્લર પી.આઈ એ.જી. પરમાર, ઈન્ચાર્જ પી.આઈ. કમ પી.એસ.આઈ વાઘ. એસ. ઝાલાને તાત્કાલિક અસરથી સસ્પેન્ડ કરી તેમને ઘર ભેગા કરી દીધા હતા. આ ઉપરાંત સર્વેલન્સ સ્ટાફના એ.એસ.આઈ મહેન્દ્રસિંહ જોડજા, એ.એસ.આઈ. મહિપાલસિંહ નરેન્દ્રસિંહ, બીટ જમાદાર હેડ કોન્સ્ટેબલ નીલેશ પૂનમાભાઈને પણ ફરજ મોકૂફ કરાયા હતા, જ્યારે પહ્લર પોલીસ મથકના ડી-સ્ટાફના અન્ય હેડ કોન્સ્ટેબલોની હેડક્વાર્ટરમાં, તો સ્થાનિક ગુનાશોધક શાખાના પી.આઈ એ. એમ. મકવાણા અને પી.એસ.આઈ જે. બી. જાદવની લીવ રીઝર્વમાં બઠલીના આદેશ કરાયા હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

જામનગર તાલુકાના લાખાબાવળ ગામને કોલેરાગ્રસ્ત જાહેર કરાયાં

અમદાવાદ: ગુજરાતભરમાં પાણીજન્ય રોગથી દરદીઓ ઊભરાય છે, ત્યારે જામનગરના લાખાબાવળ ગામને કોલેરાગ્રસ્ત જાહેર કરાયાં હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. સૂત્રોએ આપેલી માહિતી અનુસાર ગામને કોલેરાગ્રસ્ત અને આસપાસના બે કિલોમીટરના વિસ્તારને કોલેરા ભયગ્રસ્ત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. મેજિસ્ટ્રેટે જાહેર કરેલા જાહેરનામા અનુસાર મુખ્ય જિલ્લા આરોગ્ય અધિકારી જામનગર તરફથી મળેલ દરખાસ્ત અંતર્ગત જામનગર તાલુકાના લાખાબાવળ ગામમાંથી કોલેરાનો

પ્રોજિટિવ કેસ નોંધાયેલ હોવાથી કોલેરા રોગનો ફેલાવો થતો અટકાવવા માટે અને તાત્કાલિક પગલા લેવા માટે એપેપ્ડેમિક ડીસીઝ એક્ટ ૧૮૮૯ની કલમ ૩ હેઠળ લાખાબાવળ ગામને કોલેરા રોગગ્રસ્ત વિસ્તાર તરીકે અને તેની આસપાસના બે કિ.મી.ના વિસ્તારને કોલેરા ભયગ્રસ્ત

વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. અને ઉલ્લેખનીય છે કે આ વિસ્તાર માટે તાલુકા વિકાસ અધિકારીને કોલેરા નિયંત્રણ અધિકારી તરીકે ની જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે, તેવી માહિતી સૂત્રોએ આપી

અંજારના ભીમાસર-વરસામેડી વચ્ચે ટૂક અને સ્કૂટર વચ્ચે સર્જાયેલા અકસ્માતમાં બે લોકોનાં મોત

ભુજ: કચ્છમાં જીવલેણ માર્ગ અકસ્માતોનો વણથંભ્યો સિલસિલો યથાવત્ રહેતો હોય તેમ અંજાર તાલુકાના ભીમાસરથી વરસામેડી તરફ જતા માર્ગ ઉપર પૂરપાટ દોડતા ટૂક એક સ્કૂટરને ઊડેટમાં લેતાં ભલા રથજીભાઈ નાયકનું ઘટનાસ્થળે જ કમકમાટીભર્યું મોત નીપજ્યું હતું, જ્યારે સુરેશ હરિ પરમારે સારવાર દરમ્યાન ઘમ તોડી દીધો હતો. પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ, વરસામેડીની બાગેશ્રી-૧ સોસાયટીમાં રહેનાર સુરેશ

પરમાર તથા ભલા નાયકને ગત તા. ૧૬-૨ના રાત્રિના અરસામાં અકસ્માત નડ્યો હતો. તેઓ બંને સ્કૂટર ઉપર સવાર થઇને ભીમાસરથી વરસામેડી તરફ જઈ રહ્યા હતા એ વેળાએ સામેથી ધસમસતી આવતી ટૂકે તેમને ઊડેટમાં લેતાં એકિટવા પર પાછળ બેઠેલા ભલાભાઈને ગંભીર ઇજાઓ પહોંચાં તેનું બનાવ સ્થળે જ મોત થયું હતું, જ્યારે સુરેશ પરમારનું ભુજની જી.કે. જનરલ હોસ્પિટલમાં મૃત્યુ થયું હતું.

ભાવનગરની ચિત્રા જીઆઈડીસીમાં ટાયર્સના ગોડાઉન-ફરસાણની ફેક્ટરીમાં ભીષણ આગ

ભાવનગર: શહેરના ઔદ્યોગિક વિસ્તાર ચિત્રા જીઆઈડીસીના ફરસાણના ગોડાઉનમાં આગ લાગતા અને ઘડીભરમાં વિકરાળ રૂપ ધારણ કરતા બાજુમાં જ આવેલ ટાયરના ગોડાઉનમાં આગ પ્રસરતા આ બેકાબૂ બની ગઈ હતી. ભાવનગર ફાયર બ્રિગેડ વિભાગની ત્રણેય ઝોનની ટીમ કામે લાગી ત્યારે કલાકોની ભારે જહેમત અને બે લાખ લીટર કરતા પણ વધુ પાણીનો છંટકાવ કરી કાબુ મેળવ્યો હતો. આગના આ બનાવ પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ ભાવનગરના ચિત્રા જીઆઈડીસી

વિસ્તારમાં સવારે અમૃત બેકરીની બાજુમાં આવેલ ફરસાણના ગોડાઉનમાં આગ લાગી હતી. આથી નજીક પડતી પશ્ચિમ ઝોનલની ફાયર બ્રિગેડની ટીમ દોડી ગઈ હતી. ફાયરની ટીમ સ્થળ પર પહોંચી ત્યાં સુધીમાં આગ વિકરાળ બની ગઈ હતી. સૌ પ્રથમ લક્ષ્મી ફરસાણના ગોડાઉનમાં આગ લાગી હતી અને તેને ઝડીને એક જ સંકુલમાં પાર્ટીશન કરીને ટાયરનું ગોડાઉન બનાવેલું છે. તેમાં આગ પ્રસરતા આગ ભીષણ બની હતી. જે.કે. ટાયર્સના ગોડાઉનમાં ટાયરોનો જથ્થો હોવાને કારણે આગે જોતજોતામાં વિકરાળ સ્વરૂપ ધારણ કરી લીધું હતું અને

ધુમાડાના ગોટેગોટા દૂર-દૂર સુધી જોવા મળ્યા હતા, ટાયરના કારણે આગ કાબુમાં લેવી મુશ્કેલ બની રહી હતી આથી ફાયર બ્રિગેડની પૂર્વ અને મધ્ય ઝોનની ટીમ ઘટના સ્થળે પહોંચી હતી અને ફાયર બ્રિગેડના તમામ કાફલાને સ્થળ પર પહોંચવા સૂચના અપાઈ હતી. એક પછી એક મારતી ગાડીએ ૧૧ ફાયર ફાયટર અને ૭૦ જેટલા કર્મચારીઓ બનાવ સ્થળે દોડી ગયેલ. ફાયર બ્રિગેડના સ્ટાફની ચાર કલ્કાક ની જહેમત બાદ પછી આગ પર કાબૂ મેળવી શકાયો હતો.

(તસ્વીર- વિપુલ કિશાણી, ભાવનગર)